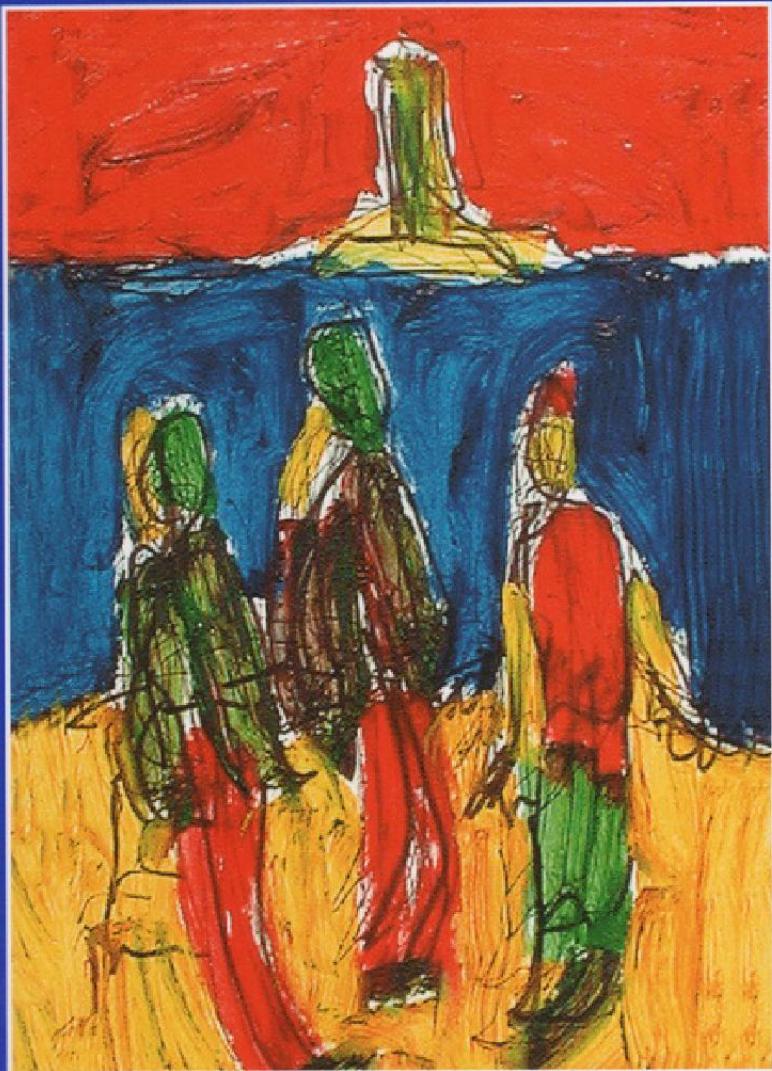

Ljubo Stipišić Delmata

**ZLA HRID
POSLIJE SVJETLA
POVRATAK**

**TRI IGROKAZA ZA DJECU
sa skladbama**

NEKI NAPUCI AUTORA

Ova trilogija dječjih igrokaza "ZLA HRID" (1976.), "POSLIJE SVJETLA" (1978.) i "POVRATAK" (1981.) napisana je s nakanom da barem djelomice pridonese, edukaciji onih mladih u dječjim glumištima, pjevačkim dječjim klapama, a koji najčešće djeluju pri osnovnim školama, a i da prenose i pronose takve pozitivne reakcije i na pretežito mlade gledateljstvo. Igrokazi se mogu igrati posebice kao samostalne cjeloće, iako se središnji likovi pojavljuju u svim igrokazima, dakako, u novim okolnostima i kušnjama i njihovom odabiru rješenja u takvim tjeskobnim okolnostima, na način njihove dobi na putu zreloće. Glumišta s opremljenijim tehničkim mogućnostima, uz inventivne voditelje, redatelje i glazbene pedagoge, mogu izvjesne scene donositi i paralelno na sceni uz emitiranje videosnimaka i drugih akustičnih pomagala, npr. u scenama: brodice s dječacima na olujnom moru; domahivanja svjetiljkama prema brodolomcima na pučini.

Tijek radnje je ponegdje popraćen pjesmom sudionika igrokaza. Skladbe (7) su pisane u duhu tradicionalne melodike našega šireg priobalja za jedan, dva i tri glasa uz pratnju gitare. Iste skladbe se mogu, ukoliko su mladim glumcima i njihovim starijim kolegama glazbena teškoća, što nije popularno, ali sve češće u živoj praksi, prethodno kvalitetno snimiti, pa bi ih glumci koristili kao play-back te uz takve snimke vješto sinhronizirali mimikom - i glas i sviranje gitare. "ZLA HRID" je doživjela uspješnu prizvedbu 1978. od glumišta "Prvi maj" iz Kaštel-Sućurca u režiji dramskog umjetnika Berislava Mudnića, a potom u glumištu grada Sinja. Skladbe poput "Pjesme Malog od kužine" i "Nevera u pol kanala" postale su dio repertoara nekih dalmatinskih klapa, a "Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo" rado se pjeva, u sve bujnijoj muzikaloskoj pojavi koja preplavljuje ne samo Dalmaciju, u dječjim klapama.

Mladim glumcima i njihovim starijim uzorima, redateljima, pedagozima, glazbenicima i tehničkom osoblju unaprijed zahvaljujem na trudu i maru s kojima će nastojati i ovim događajima doprijeti do srca, sluha i zjena gledateljstva i to ne samo onog najmlađeg. Ovo izdanje u nakladi O.Š. "Bijaći" iz Kaštel-Novoga nije slučajnost i u izdavačkoj praksi ove uzorne škole, budući je upravo ova pedagoška ustanova jedna od rijetkih koja istodobno njeguje više umjetničkih aktivnosti, a koje ovi igrokazi zahtijevaju: dramski ansambl i klapsko pjevanje, i dječji zbor ..., dakako, i sve one vrsne pedagoge koji prepoznaju i razvijaju svekolike talente u generacijama mladih.

RIJEČ UREDNICE

Mnogo ljudi tijekom života upoznamo, ali samo neke pamtimo, a rijetke, kao zavjet, nosimo u sebi zauvijek.

Tako je i sa događajima, susretima, trenucima - samo se neki urezuju u sjećanje, samo neki obogačuju naše duhovno postojanje.

Jedan od takvih trenutaka bio je i susret s legendarnim Ljubom Stipišićem Delmatom koji je bio gost naše X. Čakavske večeri u povodu Marulićevih dana.

Ljudi sličnog poslanja osjete da moraju, u općem interesu, realizirati zajedničke projekte i u tom duhu, na prijedlog gospodina Stipišića, spontano je nastala ideja o zajedničkoj realizaciji ove knjige.

Osnovna škola "Bijaći" nastoji svojim cjelokupnim radom doprinijeti ugledu odgojno-obrazovne djelatnosti za što je dobila niz nagrada i priznanja.

Veoma značajna je skupna nagrada Splitsko-dalmatinske županije za doprinos kulturnom, javnom i društvenom životu grada Kaštela i Splitsko-dalmatinske županije koja nas obvezuje da u tom smislu djelujemo i dalje obogačujući duhovne prostore našega življenja.

Neka i ova knjiga Ljube Stipišića bude doprinos tim nastojanjima.

Da bi suradnja bila što slojevitija u zajednički su projekt uključene naše "Bijačke meštovice", klapa učiteljica i dramska grupa "Draćice".

Knjiga sadrži tri igrokaza za djecu: "Zla hrid", "Poslije svjetla" i "Povratak" s pjesmama za koje je glazbu i stihove napisao Ljubo Stipišić koji je i autor ilustracija.

Vjerujem da će knjiga pronaći svoje zasluženo mjesto u korpusu hrvatske dječje književnosti, a što je još važnije, oživjeti i živjeti pod svjetlima pozornice.

U likovima Hrabrog, Mirjane, Zvrka i Kukavka mnogi će prepoznati sličice iz vlastitog djetinjstva i rane mladosti, kamenčiće prošlosti i negdanjih želja da budemo prihvaćeni, dio Ekipa, pomalo pustolovi, pomalo sanjari, a ipak djeca. Djeca koja unatoč nepromišljenom ponašanju znaju, kada situacija zahtijeva, biti odgovorni, hrabri, humani, biti odrasli - biti ljudi.

Kao i svaki pravi Dalmatinac Ljubo Stipišić općinjen je morem o čijoj hirovitoj naravi ovise sudba i sreća čovjeka koji svoje postanje veže uz biserne žale majke Dalmatine - majke koja poput lanterne u tmurnoj i olujnoj noći obasjava pute koji vode u sigurnu luku.

Unatoč dramatičnim i tužnim zapletima možemo razabrati jasnú poruku - i u beznađu svjetlo uvijek postoji samo moramo pronaći i prepoznati svoju sretnu hrid, svoj svjetionik.

Neka ova knjiga bude naša zajednička lanterna koja će nam pokazati pute novih izazova...

Jadranka Šošić

NEKI NAPUCI AUTORA

Ova trilogija dječjih igrokaza "ZLA HRID" (1976.), "POSLJE SVJETLA" (1978.) i "POVRATAK" (1981.) napisana je s nakanom da barem djelomice pridonese, edukaciji onih mlađih u dječjim glumištima, pjevačkim dječjim klapama, a koji najčešće djeluju pri osnovnim školama, a i da prenose i pronose takve pozitivne reakcije i na pretežito mlađe gledateljstvo. Igrokazi se mogu igrati posebice kao samostalne cjeloće, iako se središnji likovi pojavljuju u svim igrokazima, dakako, u novim okolnostima i kušnjama i njihovom odabiru rješenja u takvim tjeskobnim okolnostima, na način njihove dobi na putu zreloće. Glumišta s opremljenijim tehničkim mogućnostima, uz inventivne voditelje, redatelje i glazbene pedagoge, mogu izvjesne scene donositi i paralelno na sceni uz emitiranje videosnimaka i drugih akustičnih pomagala, npr. u scenama: brodice s dječacima na olujnom moru; domahivanja svjetiljkama prema brodolomcima na pučini.

Tijek radnje je ponegdje popraćen pjesmom sudionika igrokaza. Skladbe (7) su pisane u duhu tradicionalne melodike našega šireg priobalja za jedan, dva i tri glasa uz pratnju gitare. Iste skladbe se mogu, ukoliko su mlađim glumcima i njihovim starijim kolegama glazbena teškoća, što nije popularno, ali sve češće u živoj praksi, prethodno kvalitetno snimiti, pa bi ih glumci koristili kao play-back te uz takve snimke vješto sinhronizirali mimikom - i glas i sviranje gitare. "ZLA HRID" je doživjela uspješnu prizvedbu 1978. od glumišta "Prvi maj" iz Kaštel-Šućurca u režiji dramskog umjetnika Berislava Mudnića, a potom u glumištu grada Sinja. Skladbe poput "Pjesme Malog od kužine" i "Nevera u pol kanala" postale su dio repertoara nekih dalmatinskih klapa, a "Prijatelji mi smo svakom koga snade zlo" rado se pjeva, u sve bujnijoj muzikološkoj pojavi koja preplavljuje ne samo Dalmaciju, u dječjim klapama.

Mlađim glumcima i njihovim starijim uzorima, redateljima, pedagozima, glazbenicima i tehničkom osoblju unaprijed zahvaljujem na trudu i maru s kojima će nastojati i ovim dogadjajima doprijeti do srca, sluha i zjena gledateljstva i to ne samo onog najmlađeg. Ovo izdanje u nakladi O.Š. "Bijaći" iz Kaštel-Novoga nije slučajnost i u izdavačkoj praksi ove uzorne škole, budući je upravo ova pedagoška ustanova jedna od rijetkih koja istodobno njeguje više umjetničkih aktivnosti, a koje ovi igrokazi zahtijevaju: dramski ansambl i klapsko pjevanje, i dječji zbor ..., dakako, i sve one vrsne pedagoge koji prepoznaju i razvijaju svekolike talente u generacijama mlađih.

RIJEČ UREDNICE

Mnogo ljudi tijekom života upoznamo, ali samo neke pamtimos, a rijetke, kao zavjet, nosimo u sebi zauvijek.

Tako je i sa događajima, susretima, trenucima - samo se neki urezju u sjećanje, samo neki obogačuju naše duhovno postojanje.

Jedan od takvih trenutaka bio je i susret s legendarnim Ljubom Stipišićem Delmatom koji je bio gost naše X. Čakavske večeri u povodu Marulićevih dana.

Ljudi sličnog poslanja osjetete da moraju, u općem interesu, realizirati zajedničke projekte i u tom duhu, na prijedlog gospodina Stipišića, spontano je nastala ideja o zajedničkoj realizaciji ove knjige.

Osnovna škola "Bijaći" nastoji svojim cijelokupnim radom doprinijeti ugledu odgojno-obrazovne djelatnosti za što je dobila niz nagrada i priznanja.

Veoma značajna je skupna nagrada Splitsko-dalmatinske županije za doprinos kulturnom, javnom i društvenom životu grada Kaštela i Splitsko-dalmatinske županije koja nas obvezuje da u tom smislu djelujemo i dalje obogačujući duhovne prostore našega življenja.

Neka i ova knjiga Ljube Stipišića bude doprinos tim nastojanjima.

Da bi suradnja bila što slojevitija u zajednički su projekt uključene naše "Bijačke meštrovice", klapa učiteljica i dramska grupa "Dračice".

Knjiga sadrži tri igrokaza za djecu: "Zla hrid", "Poslije svjetla" i "Povratak" s pjesmama za koje je glazbu i stihove napisao Ljubo Stipišić koji je i autor ilustracija.

Vjerujem da će knjiga pronaći svoje zaslужeno mjesto u korpusu hrvatske dječje književnosti, a što je još važnije, oživjeti i živjeti pod svjetlima pozornice.

U likovima Hrabrog, Mirjane, Zvrka i Kukavka mnogi će prepoznati sličice iz vlastitog djetinjstva i rane mladosti, kamenčiće prošlosti i negdanjih želja da budemo prihvaćeni, dio Ekipe, pomalo pustolovi, pomalo sanjari, a ipak djeca. Djeca koja unatoč nepomišljenom ponašanju znaju, kada situacija zahtijeva, biti odgovorni, hrabri, humani, biti odrasli - biti ljudi.

Kao i svaki pravi Dalmatinac Ljubo Stipišić općinjen je morem o čijoj hirovitoj naravi ovise sudba i sreća čovjeka koji svoje postanje veže uz biserne žale majke Dalmatine - majke koja poput lanterne u tmurnoj i olujnoj noći obasjava pute koji vode u sigurnu luku.

Unatoč dramatičnim i tužnim zapletima možemo razabrati jasnú poruku - i u beznađu svjetlo uvijek postoji samo moramo pronaći i prepoznati svoju sretnu hrid, svoj svjetionik.

Neka ova knjiga bude naša zajednička lanterna koja će nam pokazati pute novih izazova...

Jadranka Šošić'

Ljubo Stipišić Delmata

ZLA HRID

(Igrokaz za djecu u dva čina s glazbenim brojevima)

LICA

Ekipa mladih (10-15 godina): HRABRI
MIRJANA
ZVRKO
KUKAVKO

Roditelji: MAJKA HRABROGA
MIRJANINA MAJKA
ZVRKOV OTAC

SVJETIONIČAR na Zloj hridi, barba Ante (65 godina)

Posada jedrenjaka Mirna: BRODOLOMAC I.
BRODOLOMAC II.
MALI OD KUŽINE (14 godina)

RADIO OBAVIJESTI: Glas Službe pomoći pomorcima
Glas Liječničke službe

Radnja se događa na obali (bilo kojega) primorskoga mjesta.

ČIN PRVI

Glazbeni br. 1. "Uspavanka moru"

Obala primorskoga mesta. Uokrug: razastrte mreže i ribarski pribor. Sprijeda: u plavome bespuću strši bijeli obris svjetionika Zla hrid. U tihome ljetnom predvečerju s desne strane bliži se pjesma s dječjim glasićima.

S desne strane prilazi Ekipa mladih: Hrabri i Mirjana, a za njima se lijene Zvrk i Kukavko.

MIRJANA

(pri posljednjemu akordu, iznenađena, prema pučini) Pogledaj, Hrabri! Svjetionik još nije zasvijetlio... Zvrko! Kukavko! Nije li to čudno...?

HRABRI

(zabrinuto) Zaista, Mirjana, neuobičajeno! Ne svijetli, a iznad mora hvata se mrak... Doista, neuobičajeno od starog barba Ante...?

KUKAVKO

Možda je barba Antu nešto... nešto snašlo pa ne može upaliti Zlu hrid? ... Ja se bojim da...

MIRJANA

Ti se, Kukavko, uvijek nečega bojiš...! Reci pravo: što se to strašno moglo dogoditi? Što!? Tamo nema ni auta, ni motorkotača što bi ga mogao povrijediti...

KUKAVKO

Nije riječ samo o tome što napominješ. Što, ako je možda... možda prehladen? Ako je obolio od gripe, angine? Ili recimo, od...

HRABRI

Gripa, prehlada, angina?! O čemu ti sve ne bi trabunja? Zar ne shvaćaš da je stari svjetioničar pravi morski vuk? I zašto bi se zabrinuo zbog nekakve gripe, angine? Ili na svjetioniku tvojih izmišljenih motorkotača? Što ti misliš, Zvrko?!

ZVRKO

(ležerno) Što ja mislim? Mislim kako ne razumijem što ste toliko odjednom zabrinuti za nekog starog svjetioničara? To mislim!

HRABRI

Zašto si, Zvrko, toliki sebičnjak?!

ZVRKO

(oštro Hrabrome) Meni to prigovaraš? Meni! Zvrku?! Ponovi još jednom, Hrabri, ako si doista hrabar!

MIRJANA

(posrednički, pomirljivo) Ostavite svađu! Sad je nešto drugo važno!

HRABRI

Imaš pravo! Samo je jedno važno: na Zloj hridi svjetionik još nije upaljen, a noćas će ovim kanalom toliki brodovi broditi. U tom je teškoča.

KUKAVKO

(bojažljivo)... I ako neki malko skrene s pravca... eto brodoloma! Ja se, družbo moja, pomalo bojim... cijele noći neću oka sklopiti...

HRABRI

Sad, Kukavko, nije vrijeme za tvoju plačljivost!

KUKAVKO

Niti vrijeme za tvoje prigovaranje!

MIRJANA

Poduzmimo nešto, Hrabri!

ZVRKO

Ništa mi nismo dužni poduzimati. Zla hrid nije briga ni Hrabroga, ni Kukavka, ni tvoja, Mirjana, a najmanje - moja!

HRABRI

Ne budi toliko beščutan, Zvrko-Zvrkavi! Možda već kasnimo! Je li ti jasno!?

MIRJANA

Hrabri dobro kaže. Prepirući se možda gubimo dragocjene sekunde, a svjetlo svjetionika svejedno se nije upalilo!

ZVRKO

A što drugo i možemo činiti? Što!?

HRABRI

(tajanstveno) Iz-vi-dje-ti! Izvidjeti što se to večeras posebno zbiva na Zloj hridi.

KUKAVKO i MIRJANA

(iznenadeno) Iz-vi-dje-tiiii...?

ZVRKO

(podrugljivo) Izvidjeti? Lijepo te je čuti. Ali kako izvidjeti?

KUKAVKO

Sa čime izvidjeti? Jesi li pri pameti, Hrabri?

HRABRI

(energično) Uzet ćemo, slažeš li se, Zvrko - tvoj brodić!

ZVRKO

(buntovno) Misliš reći: brodić moga oca! Mog starog oca! E, to ne može!

HRABRI

Upravo kako sam rekao! I nakon stotinjak zaveslaja - eto nas na svjetioniku! Jesi li, Ekipo, razumjela?!

MIRJANA

Na Zloj hridi saznat čemo što se večeras neuobičajeno zbilo barba
Anti!

KUKAVKO

A što će biti s nama ako se na vrijeme ne vratimo doma...?

ZVRKO

... A što - ako brodić na vrijeme ovdje ne privežemo? Onda ću ja,
Zvrk-Zvrkonja, po starom običaju izvući deblji kraj! Je li...?

HRABRI

Ne gledaj opet sve crno... Neće ti otac ni okom trepnuti; tamo smo
za tren, natrag još brže! Neopravdana je bojazan da čemo kasniti!
Uostalom, zašto da razbijamo glavu o zakašnjenu i nekim večeri-
cama dok je, uvjeren sam, nekome potrebna naša pomoć!...
Zvrko! Mirjana! Požurite! Donesite vesla! Kukavko i ja odriješit
čemo brodić! Žurimo, Ekipo!

*Mirjana i Zvrko otrče nalijevo. Hrabri i Kukavko pohrle niz
stražnji rub scene otkuda dopiru njihovi glasovi. Slijeva dohrle
Mirjana i Zvrko, donose vesla. Podu za Hrabrim i Kukavkom.*

MIRJANA

Evo vesla!

KUKAVKO

(iza obalnog brida dopire glas) Brodić sam odriješiooooo!

HRABRI

Ekipo, uskači, jedan po jedan! Pažljivooooo!

MIRJANA

Tako! A sad zapjevajmo pjesmu najsložnije Ekipe na svijetu!

KUKAVKO

Misliš onu našu: "Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo"...!?

HRABRI

Upravo tu! Započnimo!

Glazbeni br. 2 “Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo”

Čim čuješ ti nečiji zov il' plač,
odmah napusti igre svoje tad;
traži li pomoć sad tuđin il' brat,
srce ti svoje plačnom trebaš dat!

Dragocjen svaki je tren,
korak il' zaveslaj brz,
požuri, hitaj kome treba pomoć!

Prijatelji mi smo svakom
koga snađe zlo!

Ponad obalnog brida vire dječje glave; ravnomjerno se pomicu k desnoj strani scene.

Pjesma se postupno udaljava i gubi. Pri posljednjim akordima s desne strane dohiti majka Hrabroga.

MAJKA HRABROGA

Gdje je taj nestasiko toliko odsutan...? (*priziva na lijevu stranu*)
Mirjanaaaaa!? Je li tamo moj deran? Mirjanaaaa!?

MIRJANINA MAJKA

(*s lijeve strane dopire glas*) Tko to priziva...?

MAJKA HRABROGA

Ja! Majka Hrabroga!

MIRJANINA MAJKA

Ne! Nije kod nas vaš Hrabri!

MAJKA HRABROGA

Pa gdje je dosad? Nagađala sam da se zaigrao kod vaše Mirjane...

(*S lijeve strane priđe Mirjanina majka*)

MIRJANINA MAJKA

Što se to večeras događa? A ja sam upravo namjeravala iskati kod vas ili kod Zvrka moju Mirjanu.

(*S desne strane žureći priđe Zvrkov otac*)

ZVRKOV OTAC

Čuo sam kako prizivate! Zato i hitam, jer ni moj Zvrko još nije stigao doma.

MAJKA HRABROGA

Ali, gdje su se posakrivali? Gdje...?

MIRJANINA MAJKA

A mi ih štedimo. Školski su im praznici, pa nek' se do mile volje naskaču i od knjige odmore, nek' zaborave pjesmice, množenja i padeže! A oni? Ovakvom nas gramatikom nagraditi!?

ZVRKOV OTAC

(*preneraženo gleda navez*) Gleeeee!? Nema ga!

MIRJANINA MAJKA

Što? Čega nema!?

ZVRKOV OTAC

Nema! Nema moje brodice!?

MAJKA HRABROGA

Brodice? Jao! Nisu se valjda osmjelili...?

ZVRKOV OTAC

(*zapomaže*) To! Upravo to! Mojim su brodićem nekamo otplovili!?

MIRJANINA MAJKA

Nemoguće! Ta spušta se noć i svakim se časom sve više mrači...

MAJKA HRABROGA

Ako su otplovili, zašto se još nisu vratili!?

MIRJANINA MAJKA

Zašto? Preko mjere im dopuštamo, popuštamo, odveć ih mazimo...

ZVRKOV OTAC

Podimo dolje na žalo... Naslućujem da su tamo negdje pokraj hridi jer kamo bi mogli odveslati? Nisu mogli daleko!

MAJKA HRABROGA

Znadem da nisu mogli daleko, ali čim doveslaju, neće već olako iz kuće izlaziti!

SVI

(uglas: *ujedno je početak sljedećega glazbenoga broja) Neće!!!*

Glazbeni br. 3. "Prijetnja roditelja"

Ne, nećete više lutati po žalu,
zadavat' nam brige,
dok uzalud tražimo vas svud!

Čim kanalom padne mrak,
po' ćeće odmah kući spat,
vaša šetnja bit će sva:
metar od kuće, al' ne sam!

Pri posljednjim akordima roditelji odlaze nalijevo u potragu za nestalom Ekipom.

Posljednji se slogovi pjesme postupno udaljavaju i gube.

ČIN DRUGI

Polukružna sobica na svjetioniku Zla hrid. Uokolo po zidovima vise: termometri, busole, dalekozori i plovidbene karte; u sredini prostora zavojite stepenice odvode u kupolu svjetionika. S desne strane: brodski krevet na kojem leži zgrčeni svjetioničar barba Ante. Ponad kreveta, među inim osobnim potrepštinama, ovješena je i gitara.

SVJETIONIČAR

(bolno, za sebe) Jaoooooo... Jao, moja noga... Ovako me još nigda nije zadesilo... Morao sam prije ciglih pol sata pokrenuti svjetla... Jaoooooo! Što će biti s brodovima koji budu noćas ovuda brodili? Ne nazivaju mornari zalud ovu hrid Zla hrid... Boli... Moja noga...

(Vrata se svjetionika škripeći otvaraju: bojažljivo proviruju glavice zabrinute Ekipe.)

HRABRI

(propušta Mirjanu, Zvrku i Kukavku u svjetioničarevu sobicu; šapće) Gle!? Barba Ante!

MIRJANA

Leži?

KUKAVKO

Bojim se. Možda je... mrtav?

SVJETIONIČAR

(podlaktivši se, bunovno) Tko...? Što je... otvorilo vrata...? Vjetar... To se vjetar sa mnom bespomoćnim poigrava... A tko bi drugi unesrećenomu starcu...?

HRABRI

Nije vjetar... To smo...

ZVRKO

Mi smo!

KUKAVKO

Ekipa!

SVI

Dobra večer!

SVJETIONIČAR

(trgnuvši se) Što? Zar stare oči varaju...? Djeca...? Tko ste!? Odakle vi ovdje? Govorite, dječice!

MIRJANA

Ne varaju vas oči. Mi smo ekipa mladih sa susjednoga žala!

KUKAVKO

S druge strane kanala!

SVJETIONIČAR

Ali kako, kako ste se stvorili ovdje? Objasnite mi? Tko vas je privezao...?

HRABRI

Doplovili smo - našim brodićem.

ZVRKO

(cjepidlački) Kaži: mojim brodićem!

HRABRI

Zvrko, to je sad beznačajno. (brizljivo) Barba Ante, sa žala smo uočili da večeras niste upalili svjetlo svjetionika. Toga se zasi-gurno ni očevi ne sjećaju, pa smo evo pohitali.

MIRJANA

Nagađali smo što vas je moglo spriječiti da ne upalite svjetlo na Hridi.

SVJETIONIČAR

Nagađali ste. Bogme se niste prevarili...

KUKAVKO

A što vam je? Ležite...?

HRABRI

I blijedi ste... Kao da vas boli...? Govorite!

SVJETIONIČAR

Djeco moja, nespretno sam ugazio na stepenice što odavde vode u kupolu do reflektora... i ozgor sa stepenica nizdol dobrano izmjerio...

KUKAVKO

Pali ste?

MIRJANA

Dolje pali...?!

HRABRI

Pa nije tako visoko...

SVJETIONIČAR

Za moje kosti bilo je previsoko. Pao, pao i evo, čini se, gležanj uganuo... Ali ostavimo to... (*gostoljubivo*) Dobro mi došli, hrabra djeco! Morat ćete vi večeras umjesto mene pokrenuti svjetla na Zloj hridi!

HRABRI i KUKAVKO

(uglas) Hoćemo! Hoćemooooo!

MIRJANA

Samo zapovjedite!

HRABRI

Mirno lezite i naređujte, a mi ćemo umjesto vas aparatima rukovati!

MIRJANA

Žurno kazujte, barba Ante! Pučinom se gusti tama; brodovi će doskora očekivati vaše svjetlo.

SVJETIONIČAR

Zaista ste odvažna djeca. Hrabri klinci! Dakle: najprije ćete pritisnuti ono crveno dugme!

KUKAVKO

Je li ovo?

SVJETIONIČAR

To, momče! Potom će poslije pet sekundi jedan od vas žurno, spretno spustiti onu svjetlu polugu. Jeste li zapamtili?

HRABRI

Evo, ja ču dugme pritisnuti!

KUKAVKO

Ja ču sekunde brojiti!

MIRJANA

Ja polugu spustiti!

ZVRKO

(*buntonvo*) Brojiti, ne - brojiti?! Ali se odbrojavaju sekunde našemu povratku... Ja vas neću više čekati. Dogovorili smo se: tek poviriti zbog čega se svjetlo nije upalilo. Poviriti i - hitro natrag!

KUKAVKO

Imaš pravo, Zvrko! Mrak se dobrano spustio nad morem... Nisam kukavica, ali se bojim da smo već dovoljno okasnili s povratkom našim kućama...

MIRJANA

(*prijekorno*) Ne budite nestrpljivi! Hrabri, pritisni dugme za kontakt.

HRABRI

Pazi, Kukavko! Pritisnut ču dugme! Spreman!? Sad!

KUKAVKO

(*glasno broji*) Je-dan! Dvaaaaaa! Triiiii! Če-tiri! Peeeeet!?

HRABRI

(*instinktivno*) Spuštaj polugu, Mirjana!

MIRJANA

(*spusti polugu; s olakšanjem klikne*) Gotovooooo!

KUKAVKO

(*zirka kroz prozorčić*) Eno! Pojavio se trak svjetla! Gledajte!

HRABRI

(*ushičeno*) Vidim! Upravo je mlaz svjetla preletio preko valova...

(*Svi osim Zvrka razdragano plješću.*)

ZVRKO

(*podrugljivo*) Svjetlo je preletjelo valove, ali neće naš brodić
olako preletjeti do žala.

SVJETIONIČAR

(*ne može zatajiti bol*) Imaš... pravo... Zato požurite s povratkom.
Hvala! Hvala vam, hrabra Ekipo. Svojom ste mi prisutnošću
veoma pomogli! Ali sad je krajnji čas da odveslate svom žalu.
Provirite kroz prozorčić. Mrak se dobrano gnijezdi kanalom, a u
mračne sate zabrinutim roditeljima naviru mračne misli.

HRABRI

Nemojte sad o tome; za časak ćemo preveslati natrag! Ipak,
njaprije preko telefonske službe zapitajmo dežurnog liječnika za
savjet.

MIRJANA

(*ukazuje telefon pričvršćen o zid*) Ej, klinci, eno telefona! Ta ne
možemo vas ostaviti s takvom oteklinom.

KUKAVKO

Evo ispisani brojevi najpotrebitijih službi! (*nevješto čita*) Spasi-
la-čka e-ki-pa... Meteoro-loška služ-ba... De-žur-ni liječnik...?

HRABRI

To je! Dežurni liječnik! Taj broj nazovimo!

MIRJANA

(birajući broj) Triiiii... peeeeet... osaaaaam... dvaaaaa... sedaaaaam... Tako!

(pruža slušalicu Hrabrom) Hrabri, ti razgovoraj s liječnikom! Ti ćeš to najbolje izvesti.

HRABRI

(prihvati slušalicu poređ koje je uz telefonski aparat ugrađen zvučnik) Halo? Halo?! Ovdje svjetionik Zla hrid. Jest: Zla hrid! Molimo dežurnu ambulantu! Ali, ne... ne morate poslati ambulantna kola. Mi smo... mi... Ekipa... da, ovdje... na svjetioniku! Dobro ste čuli: na svjetioniku!

MIRJANA

(potiho, ponosito) Ne vjeruju?

HRABRI

... Na svjetioniku Zla hrid! Ne, ne šalimo se. Vaš nam je savjet hitno potreban. Svjetioničar je prilikom nespretnog pada, čini se, uganuo nogu... u gležnju... Jest, jest... jako ga boli... Ne, za to se ne brinite: mi smo po uputama svjetioničara aktivirali reflektore... Da, odmah se vraćamo kućama... čamcem... Izvolite! Savjetujte! Za Ekipu i povratak ne brinite. Ekipa i svjetioničar barba Ante pozorno vas slušaju! Izvolite...

GLAS LIJEČNIKA

(glas dopire iz zvučnika) To je, čini se veoma ozbiljno uganuće. Ako postupite kako vam savjetujem, unesrećenom svjetioničaru podosta ćete pomoći... U svanuće hitno ću doploviti. Dakle: tu negdje na zidu je ambulantni ormarić! Jeste li ga uočili?

SVJETIONIČAR

Tu vam je, tu pred nosom... U nj zurite!

HRABRI

Evo ga!

KUKAVKO

A tu je!

MIRJANA

Otvorimo ga! Požurimo!

ZVRKO

(sebično) Požurimo!? Svojim kućama - požurimo!

GLAS LIJEČNIKA

Otvorite sandučić! U njemu ćete pronaći kutijicu na kojoj piše:
bu-ro-va vo-da!

(Užurbano istresu ambulantni ormarić, tražeći lijek.)

KUKAVKO

Evo kutijice! Gomrrr-ka sol!?

HRABRI

(osorno) Kakva te sol spopala? Gorko nam je i bez te soli. Traži:
“bu... bu... bu...”

MIRJANA

(klikćući) Bu-ro-va vooooo-da!

HRABRI

Hura! Bravo, Mirjana!

GLAS LIJEČNIKA

Budite strpljivi još samo časak! Nismo još sve učinili za gležanj
vašeg unesrećenika. Otvorite dobro oči! Pronadite bočicu: an-
doool! Andol!!

KUKAVKO

Ja ne vidim takva napisa!

HRABRI

An-doool...

ZVRKO

(nadvirivši se kroz prozorčić) Vidjeli ili ne vidjeli, vani se sve slabije i slabije razabire...

KUKAVKO

(plahovito) Nisam kukavica, ali se plašim ako se povrh mora posve smračilo...

MIRJANA

(energično) Ta pričekaj, Zvrko Zvrkavi; i ti Kukavko Kukavi! Bolesnik je povjeren našoj Ekipi; pričekajte još časak i krećemo.

ZVRKO

(razdražljivo) Pričekajte! Pričekajte!? Valjda vam nećemo odletjeti!

(prišapne Kukavku) Kukavko! Hajdemo, mi dvojica sami!

KUKAVKO

(nesigurno) Mi sami? Nas dvojica?! Jesi li poludio, Zvrko...?!

ZVRKO

Ostavimo Hrabrog i Mirjanu. Ionako se njima ne da odijeliti od gležnja ovog starca! Odluči!

KUKAVKO

(neodlučno) Donekle si u pravu... Ali kako? Nas dvojica sami samcati? Nisam kukavica, ali ja... ja ne znam ni veslo držati!

ZVRKO

A što sam ja tu? Zvrko će sve mudro izvesti! Ti se ne brini!

MIRJANA

(odustajući) Ali možda ovdje takve ljekarije nema... An-dol?

HRABRI

(živahno) Pa ti, Kukavko, cijelo bogovetno vrijeme držiš andol u ruci. Daj ovamo!

MIRJANA

Sad imamo sve potrebito!

GLAS LIJEČNIKA

Pronašli ste? Izvrsno! Upute o doziranju priložene su uz bočicu!
Pažljivo pročitajte i po njima postupajte. Želim vam mnogo uspjeha,
moji mali pomagači. Ako bi se otekлина na gležnju pogoršala,
neka me svjetioničar neodgodivo nazove! Do viđenja! Ne kasnite
odveslati svojim kućama!

HRABRI i KUKAVKO

Hvala!

MIRJANA

Hvala vam, liječniče!

HRABRI

(prilazi svjetioničaru, pruža mu andol) Evo, barba Ante! Piše:
triput po dvije na dan! Evo dvije; pružite dlan! Vjerujem da će
vam uskoro ublažiti...

SVJETIONIČAR

(sa zadovoljstvom) Vidi ti njega...

KUKAVKO

(pružajući šalicu) Evo i toplog čaja! Lakše ćete tablete progutati...

SVJETIONIČAR

Gledaj! Gledaj ti njih, a nema ih što vidjeti?

MIRJANA

(nalijevajući vodu u umivaonik) Žurno, Ekipo! Ipak prije nego
otplovimo, razmutit ću vam burovu vodu!

SVJETIONIČAR

Hvala! Hvala vam, dječice, dobra i hrabra srca... No vrijeme je
podosta odmaklo. Prihvatile se vesala, i bjež'te!

KUKAVKO

Barba Ante ima pravo... Nisam kukavica, ali htio sam reći: nikad nisam noću plovio ovim zlokobnim kanalom...

HRABRI

Prestani, molim te, cmizdriti! Noć je! Što je u tome novo? Veslat ćemo hitrije, a tvoje nam strahovanje i zlokobno predviđanje ne može pomoći.

SVJETIONIČAR

Ekipo! Prije nego odveslate, pritisnite ono zeleno dugme. Želio bih čuti izvještaj o vremenu, da doznamo kakvo će vas vrijeme pratiti zločudnim kanalom.

HRABRI

Je li ovo dugme, barba Ante?

SVJETIONIČAR

To, to! Odlučno pritisni! Potom časak-dva počekaj!

ZVRKO

(odvlačeći Kukavku prema vratima) Dok vi poslušate izvještaj, Kukavko i ja ćemo odriješiti čamac i nataknuti vesla!

(neodlučnom Kukavku, potihom) Požuri, Kukavko, dok još uopće imamo vremena za žurbu... Bjež'mo u moj brodić!

KUKAVKO

(ishitrenom odvažnošću) Kad je tako, Zvrko, mi dvojica hajmo! Dobro ostajte, barba Ante! A ti, Hrabri i Mirjana, dobro otvorite uši što će meteorolozи nagovijestiti... Zvrko i ja vas čekamo u brodiću!

(lupnuvši vratima za sobom, dovikuje) Sve ćemo za povratak pripremiti!

ZVRKO

U čamcu vas čekamooooo! Ne kasniteeeee!

SVJETIONIČAR

(*zahvalno, za njima*) Zdravo! Zdravo, moji hrabri dječaci! Hvala vam! Kako bih ja večeras bez vaših vrijednih ruku i dosjetljivih glavica...?

(*Na zvučniku se upali kontrolna lampa: oglasi se Služba pomoći pomorcima.*)

GLAS SLUŽBE POMOĆI POMORCIMA

Ovdje Služba pomoći pomorcima! Emitiramo meteorološki izvještaj pomorcima - za sljedeću noć. (*Čuje se glas spikera:*)

Glazbeni br. 4 "Meteorološki izvještaj"

Svakog trena sve niže, niže živa pada!
Skloni se, mornaru!
Bjež', bjež' u prvu luku, jer doskora
more će bjesniti do osam, o s a m bofora!

HRABRI i MIRJANA

(*ustuknuvši*) O-sam bo-fo-raaaaa...?!

SVJETIONIČAR

(*ozbiljno*) Odavno takve oluje nije bilo uokrug ovog svjetionika! O s a m bofora? Toliko gnjevnog mora se ne bih mogao prisjetiti...

MIRJANA

(*sa zebnjom*) Jao! A kako ćemo našim kućama...? Zabrinuto će nas iskati naše mamice!?

HRABRI

(*odvažno*) Zamolit ćemo centralu da o svemu izvijeste naše roditelje!

MIRJANA

Hoćeš reći... i kazati im svu istinu o našem odlasku?!

HRABRI

Istinu! Što drugo, neg' istinu!?

SVJETIONIČAR

(*s krivnjom*) Uh, žao mi je, djeco hrabra i plemenita! Za sve ovo ja sam krivac. (*Požuruje Hrabroga.*) Tamo se na stepeništu, Hrabri, nalazi telefon za izravni razgovor s centralom. Smjesta javi, da u vašim domovima ne zavlada uzbuna i potraga za nestalom Ekipom. A tko bi i pomislio da ste vi na Zloj hridi kod unesrećenog starog svjetioničara!

HRABRI

(*s vrata dovikuje*) Odmah ću javiti i tako kazati!

MIRJANA

(*potrči za Hrabrim, napominjući*) Hrabri! Dozovi Zvrka i Kukavka! Nek' izidu iz brodića! Prenesi im obavijest kako se večeras, zbog dolazeće oluje ne možemo vratiti svojim domovima!

SVJETIONIČAR

... I brodić im pomogni navući da ga valovi ne dohvate i odvuku!

HRABRI

(*glas mu dopire*) Ne brinite! Začas će Ekipa ponovno biti na okupu!

MIRJANA

Vi, barba Ante, ne korite sebe zbog našeg ostanka; niste vi bofore dozvali na Zlu hrid!!

Svjetioničar se bolno pridiže, nadviruje kroz prozorčić; iz daljine dopire potmula grmljavina i zapljuškivanje valova o hridi svjetioničara; munja prošara nebom.

SVJETIONIČAR

(pogledavajući tlakomjer) Otkad sam na ovoj hridi, ne pamtim da se tlak toliko spustio, da se živa tako strmoglave povukla. U ovakvoj noći brodovima će biti najljepši dar: ugledati svjetlo s ovog svjetionika.

MIRJANA

(prinosi umivaonik) Evo, barba Ante, oblog s burovom vodom. Vi mirno počivajte dokle vam ne povijem nogu...

SVJETIONIČAR

Hvala! Hvala, moj brižljivi liječniče...

MIRJANA

(pogledavši naspram prozorčića) Eno! Za tren sam kroz prozorčić ugledala brod! Reflektor ga je začas osvijetlio!

SVJETIONIČAR

A to je... to je veliki parobrod koji redovno u ovaj sat prohodi uz Hrid... Taj će se oduprijeti nevremenu! Ali ako bi se zatekao u ovoj oluji... neki manji brod, ili neka barčica...?

MIRJANA

Nemojte na najgore promišljati. Naša će se Ekipa brinuti za održavanje svjetla i svega što je potrebno. Upravo onako kako vi to godinama činite!

SVJETIONIČAR

Vidim, vidim... Doista budno pratite svaku pojedinost poput iskusnih svjetioničara...

MIRJANA

Barba Ante, ako vam nije suviše naporno, dok se vrati Hrabri sa Zvrkom i Kukavkom, ispričajte mi kako ste odlučili živjeti upravo na ovom pustom grebenu? O tome su nam očevi pričali, a ponajviše naklapali...

SVJETIONIČAR

E, davna je to priča. Pred pedesetak godina, još bijah dječarac, malko stariji od vas, doplovio sam na svjetionik u posjet mome djedu koji je na ovoj Hridi godinama vršio dužnost svjetioničara. Kažem: došao ga posjetiti, a kad tamo, meni se ovdje toliko svidjelo da sam se ovdje udomio! I od tada sam svake večeri, sve do ove nesretne večeri iz kupole svjetionika lijevao svjetlo po mračnoj pučini. (*dohvati ponad kreveta ovješenu gitaru*) Vjerujem da će to moja pjesma, uz ovu staru gitaru vjernije ispričati...

Glazbeni br. 5 “Svjetioničareva pjesma”

Na pučini kobna je Hrid,
dok lađe išču svoj put,
moja svjetlost nudi im vid
i obasjava svaki im kut.

Čim nad morem padne mrak,
svjetionik ja palim:
brodovima dajem znak
dok zora ne stigne do vali.
Rekao bi da nitko živ
ne bi sad živio tu;
ipak ovaj primorski div
uz svjetionik bdije noć svu.

Čim nad morem padne mrak
svjetionik ja palim:
brodovima dajem znak
dok zora ne stigne do vali.

MIRJANA

(pri posljednjem akordu, oduševljeno) Divno! Hvala, barba Ante!

SVJETIONIČAR

E, a sad ćete morati bdjeti nad svjetlom kako ne bi nastao zastoj u vrijeme oluje koja nailazi... Ali gdje je Hrabri? Mogao je do sada sa Zvrkom i Kukavkom navući brodič... Morat ćete povremeno razgovarati s Pomoćnom službom... (*Mirjani, koja je dovršila povezivanje gležnja*) Hvala, Mirjana! Već se osjećam bolje... Molim te izvuci iz onog sanduka pokrivače, da biste malo prilegli u ovoj beskrajnoj noći...

MIRJANA

(*s negodovanjem*) Ne, ne! Mi ćemo biti uz vas! Zar vas nismo uvjerili našom pjesmom da našu Ekipu ne hvata san, netom je nekome potrebna naša pomoć!?

Izvana dopire pojačani fijuk vjetra. Otvore se vrata svjetioničareve sobe; zadihan i raščupan utrči Hrabri.

HRABRI

(*uzbudeno*) Barba Antel! Mirjana! Nema ih! Nema!!

MIRJANA

(*iznenadeno*) Što? Koga!? Govori, Hrabri!

HRABRI

(*ne mogavši doći do daha*) Broda!

MIRJANA

Kojeg? Našeg broda...?

SVJETIONIČAR

A Zvrko i Kukavko...?!

HRABRI

Kažem vam! Brodicom su otplovili! Nadvladala ih nestrpljivost dok smo se mi ovdje zadržali! A valovi zabijelili širinom kanala! Sjevernjak ojačao i pučinom briše!

SVJETIONIČAR

(očajavajući) Jao! Na što se ta luda djeca osmjeliše? Ni ne slute kakvo se nevrijeme i uzavreli bofori približuju njihovoј krhkooj brodici!

MIRJANA

A ako vjetar još većma ojača?

HRABRI

Imaju vesla! Ruke također! Poznaju more i najskrovitija prista- ništa na žalu!

SVJETIONIČAR

Poznaju more? Ali ne znaju zlokobnu čud ovog kanala! Hitno javite Službi pomoći pomorcima! Poručite nek žurno obavijeste brodove koji će kanalom noćas ploviti - o brodiću s bespomoćnim Zvrkom i Kukavkom... Djeco, lakomislena dječice! Zvrko i Kukavko, brigo moja!

HRABRI

(upire u dugme i žurno aktivira telefon) Evo, ja već pozivam... Halo! Da! Ponovno poziva Ekipa sa svjetionika Zla hrid... Jest! Svjetioničaru je krenulo nabolje... Sad vas zovemo zbog nove nedaje! U malom brodu s kojim smo doplovili na Zlu hrid, dvojica su iz naše Ekipe pred nekoliko trenutaka lakomisleno otplovila preko kanala! Da! Prije nekih pet-šest minuta!... Svjetioničar također tako misli. Kaže da se ne mogu po ovakvom nevremenu probiti do žala...

SVJETIONIČAR

Kaži im nek' narede brodovima da reflektorima šaraju po pučini!

HRABRI

Da, da! To upravo poručuje i svjetioničar barba Ante! A mi ćemo, razumije se, učiniti sve da vam pripomognemo. Zahvaljujemo! Do slušanja!

Iz daljine, uz sve češće sijevanje i grmljenje, dopire isprekidano zavijanje sirene.

SVJETIONIČAR

(trgnuvši se) Čujte! Čujete li?

HRABRI

Sirena!

SVJETIONIČAR

Jeste li čuli...? Sirena poziva!

MIRJANA

Neki brod tuli! Traži pomoć!

HRABRI

Doziva?!

MIRJANA

Možda mu je potrebna naša pomoć!?

SVJETIONIČAR

(izvivši se, nadvируje se kroz prozorčić) Eno ga! Ugledao sam ga!
Brod! Sasvim ga je na tren osvijetlilo!

HRABRI

Ja vidim samo tminu...?

MIRJANA

Ja vidim tminu i munju...

SVJETIONIČAR

(nekontrolirano, prema prozorčiću) Opet! Vidio sam posve jasno
njegove obrise! To je mali jedrenjak! E, taj će se teško probiti kroz
ovaj uragan!

Pretapajući se s grmljavom, zov sirene je češći, bliži, prodorniji.

HRABRI

Slušajte sirenu! Neprekidno poziva!

MIRJANA

Eno! Ugledala sam! Na hrptu vala... Bio se jako nagnuo...

HRABRI

A što će tek biti s brodićem našega Zvrka i Kukavka...?

SVJETIONIČAR

Moramo biti spremni na bilo što! Hrabri, brže aktiviraj Službu pomoći pomorcima kako bismo čuli meteorološki izvještaj. Trebamo saznati hoće li more omekšati svoju gnjevnu čud.

HRABRI

(*hitro aktivira aparat*) Žurim, barba Ante! Evo!!

GLAS SLUŽBE POMOĆI POMORCIMA

(*preko zvučnika glas spikera miješa se s olujnom grmljavinom i zapluskivanjem valova*) Slušali ste najvažnije vijesti. Ozbiljno upozorenje pomorcima u oluji na pučini:

Glazbeni br. 6 “Meteorološki izvještaj”

Svakog trena, sve niže, niže živa pada!
Skloni se, mornaru!

Bjež', bjež' u prvu luku, jer doskora
more će bjesnjeti do de-set bofora!

SVI

(*preneraženo*) De-set bo-fo-raaaaa...?

GLAS SLUŽBE POMOĆI POMORCIMA

Ponavljam hitne obavijesti: Naređujemo brodovima koji brode kanalom da reflektorima pretražuju pučinu - i poduzmu sve kako bi otkrili brodić s dvojicom mališana koji su po našoj ocjeni u središtu oluje! Još jedna važna obavijest: Upozoravamo svjetioničara na svjetioniku Zla hrid da već petnaest minuta posada jedrenjaka Mirna upućuje S O S! Budući da je Služba pomoći pomorcima bespomoćna da se kroz uragan probije do brodolo-

maca, neka Ekipa dječice kod bolesnog svjetioničara nastoji uspostaviti vezu s brodolomcima koji su vjerojatno napustili jedrenjak i u pomoćnom brodiću plutaju po uzavrelim valovima!

SVJETIONIČAR

Jeste li čuli...? Mornari s jedrenjaka Mirna već su napustili svoj jedrenjak...!

MIRJANA

Tko zna kuda ih valovi nose... A kuda tek brodić jadnog Zvrka i Kukavka... ako su još uopće...

HRABRI

Mirjana, nemoj tako... Barba Ante, recite. Što nam je činiti? Sve ćemo žrtvovati kako bismo pomogli nesretnim brodolomcima kad Zvrku i Kukavku ne možemo...

SVJETIONIČAR

Ali, to bi bio veoma, veoma opasan pothvat!

HRABRI

Samo naređujte! Ta zato i jesmo noćas kod vas!

MIRJANA

Kažite! Nemojmo gubiti vrijeme!

SVJETIONIČAR

Kada ste toliko smioni, onda počnimo! Tu su vam svjetiljke!

MIRJANA

(spremno) Ove pričvršćene na zidu?

HRABRI

(skidajući ih, pozuruje) Evo! Već ih skidam! Nastavite, barba Ante...

SVJETIONIČAR

Tu su vam šibice! Užgajte im stijenj!

MIRJANA

Evo šibice, Hrabri!

HRABRI

Nastavite zapovijedati! Već ih nažižemo!

SVJETIONIČAR

Tako, Ekipo! A sad ono najpreče! Pred vama je težak, zaista naporan zadatak! Veoma pogibeljan pothvat... Trebate izići van u ovo nevrijeme... i s hridi s ovim svjetiljkama domahivati prema pučini! To je, djeco moja, jako opasno po ovakvom nevremenu, odveć pogibeljno čak i za okorjele morske vukove!

HRABRI

(izlazeći s Mirjanom, s vrata svjetionika) Barba Ante, imajte povjerenje! Maleni smo, ali su nam srca junačka!

MIRJANA

Lezite i ne trudite gležanj! Mi odosmo!

SVJETIONIČAR

(dovikujući za Mirjanom i Hrabrim) Čuvajte se da vas valovi u more ne povukuuuuu! Ne poznajete vi čud gnjevnoga mora! Oprezni budite, draga dječice mojaaaaa...!

Svjetioničar posvema samcat; nestrpljivo se nalakti, odškrine prozorići; izvana dopire reska grmljavina nošena urlicima olujnog vjetra i podmuklim zapljuskivanjem valova. Svjetioničar za sebe, sudbonosno, izbezumljeno uvećavajući svoj strah.

Jao, kakvo nevrijeme...! I brod više ne tuli!... Znači, posada je zaista napustila jedrenjak... i zasigurno su već u malom brodu prepusteni nemilosrdnom bijesu valova...? Ovakva se potopa doista ne sjećam!... Eno...! Eno! Vidim: Hrabri i Mirjana se jedvice pridržavaju za rub litice! ... Jao...!? Vjetar ih sve većma zanosi, samo što ih ne odnese... Svjetiljkama domahuju... Što...? Što se to tamo događa...? Silaze niz strmi greben! To je, dječice, opasno! Opasno!! Ispod njih se pjene bijeli valovi! Čini se kao... kao... kao da su nešto zamijetili! Eno, domahuju prema pučini! Kao da hoće svrnuti pažnju na svoje svjetiljke... Što je ono...? Ne, to se samo mojim starim

očima prividjelo... Ne?! Nisam se prevario! (*zaneseno, vičući*) Ugleđao sam posve jasno... Jest! Ugleđao sam na vrhu vala mali brod! Eno! Ponovno se uspeo na leđa ogromnog vala... sad je... sad je opet nestao u dolini plavih bregova... To je zacijelo posada napuštenog jedrenjaka...? Eno: vjetar sve bliže tjera brodić prema oštrog hridi!... Sada! Ekipa! ... Sada! Prihvatiće dobačeni konop! Evo - sada... netom se val izdigne... Još bliže... Nemojte se okliznuti! Još malo! Sada...! Sad!! Uhvatite!! Eno...?! Eno, prihvatali su uže! ... Tako, tako! Odlično! Pritegnite konop! Čuvajte se da vas ne povuče u more! Samo zajednički! Zajednički!!! Još malko! Još hip treba izdržati!! Tako! Hop! Brodolomci već iskaču na kopno!

(*prilegne, odahnuvši*) Sjajni biserčići! Tako sam sretan, ali i nespokojan što su noćas stigli u pomoć mojim rasklimanim kostima! Ali što će u ovoj oluji biti s nesretnim Zvrkom i Kukavkom? Kako će se tek more poigrati s tim slabašnim mornarčićima kojima nitko neće priteći u pomoć?! Kuda li su tek podivljali valovi njihov čamac odvukli? Djeco, djeco, nepomišljena dječice...! ... Brodolomci su već tu... Divno!

Otvaram se vrata svjetionika: ulaze razbarušeni i pokisli Hrabri i Mirjana; za njima prilaze Brodolomac I. i Brodolomac II. noseći na ramenima smotuljke, te Mali od kužine; Hrabri pred naletima vjetrine zatvorili vrata.

SVJETIONIČAR

(*srdačno*) Uđite! Uđite! Presretan sam što vas mogu pozdraviti! Dobro došli na Zlu hrid, koja vam je u ovoj oluji bez mojih pomagača mogla biti zlokobna...

BRODOLOMAC I.

(*prekidano i zadihano*) Najprije... od srca... zahvaljujemo... vašim hrabrim pomagačima...

MALI OD KUŽINE

Kazat ćete nam svoja imena... Poslije ovakve noći neće nam iz sjećanja nikada izblijedjeti...

MIRJANA

Hoćemo! Sve ćemo vam kazati! Ali skinite te svoje mokre kapute...

HRABRI

I odložite zamotuljke koje neprestano nosite i ne ispuštate iz ruku!

SVJETIONIČAR

Čudno? Kakav ste to teret umotali u gunjeve te ga ponijeli u čamac za spašavanje...?

BRODOLOMAC II.

Poradi ovih zamotuljaka i jesmo ovdje! Pogledajte! (*pažljivo odmotava pokrivač: ukaže se promrzli Kukavko*)

MIRJANA, HRABRI i SVJETIONIČAR

Ku-kav-kooooo...?!

BRODOLOMAC I.

(*odgrnuvši drugi pokrivač*) U ovom zamotuljku evo još nešto za vašu smionu Ekipu! (*iz pokrivača ukaže se pokisli Zvrko, koji zasramljen lice skriva dlanovima*)

MIRJANA

Zvrkooooo...?

SVJETIONIČAR

(*izvan sebe od radosti*) Pa kako ste na njih naišli?! U ovakvoj noći? Presretan sam...!

HRABRI

Hura! Ekipa je ponovno na okupu! Ali gdje ste ih uspjeli prihvati?

MIRJANA

Kako, kad ste i vi morali jedrenjak napustiti?!

BRODOLOMAC I.

Evo kako: čuli smo upute od Službe pomoći pomorcima... Nedugo zatim, dvije milje jugozapadno od vašeg svjetionika, pošlo nam je za rukom reflektorom osvijetliti čamac vaših prijatelja dok je bespomoćno plesao po ogromnim valovima... Nastojali smo im se približiti, ali je po ovakvom olujnom moru bilo nemoguće...

MIRJANA

Nemoguće, kažete. Ali onda... što ste poduzeli...?

MALI OD KUŽINE

Tada smo odlučili: mi smo se trojica, to je bila cijela posada Mirne, hitro spustili u čamac za spašavanje jer smo pretpostavljali da ćemo iz njega spretnije dohvatići čamac s vašim bespomoćnim prijateljima...

HRABRI

... I... i... jedrenjak ste prepustili olujnom moru? Sve radi našeg Zvrka i Kukavka!?

ZVRKO

(drhteći od prozeblosti) Ja... ja ću ispričati... premda ne zaslužujem ni glas izustiti. Ova posada je napustila jedrenjak kako bi se što uspješnije malim brodićem približila našoj izgubljenoj lađici... i kako bi nas u najpovoljnijem času dohvatili snažnim rukama i prenijeli u svoj brod kada se pojavimo na vrhu vala...

MIRJANA

(zadivljeno) I pritom žrtvujući svoju Mirnu...?

ZVRKO

Jest! I izlažući pogibelji svoje živote...

SVJETIONIČAR

A što je s jedrenjakom...? Pluta po nevremenu prepušten vjetrini i hridinama...?

KUKAVKO

(ponizno, šmrčući) Ja... ja ču vam reći iako bi bilo poštenije šutjeti... Jedrenjak je prepušten, žrtvovan... sve zbog moje i Zvrkove nepromišljenosti...

SVJETIONIČAR

Bez posade...? Prepušten...?!

MIRJANA

Kako da vam zahvalimo na takvoj žrtvi za naše prijatelje?

BRODOLOMAC II.

Pa i vi ste isto maloprije za nas učinili kada ste nam s ruba grebena svjetiljkama domahivali! Bit će najbolje da pripremite šalicu vrućega čaja za svoje prozeble prijatelje...

BRODOLOMAC I.

Malko su promrzli, a i dobrano se prepali... Godit će im nakon svega što su proživjeli...

SVJETIONIČAR

Sjednite! Sjednite! Zvrko, Kukavko! Primaknите se peći... Još bliže... ogrijat će promrzle prstiće...

HRABRI

(uzima telefonsku slušalicu, birajući brojeve, raspoloženo)
Halo!... Molim Službu pomoći pomorcima!... Da, ovdje svjetionik Zla hrid! Posada napuštenog jedrenjaka Mirna... da... da, nalazi se... da... da ovdje na svjetioniku u toploj barba Antinoj sobici! Istину vam govorim! Da, upravo radi toga su ovdje, na Zloj hridi! Spašeni dio Ekipe samo je malko promrzao... Oporavljaju se... Ovo je veoma važno: Molim, procijenite snagu i pravac vjetra, pa netom počne jenjavati prihvatile napušteni jedrenjak, jer će ga inače valovi razbiti o hridi... Molimo, o svemu nas izvijestite! Hvala! Do slušanja!

BRODOLOMAC I.

Hvala, velika hvala, mali prijatelji...

BRODOLOMAC II.

Sad možemo mirnije saslušati vaša imena!

HRABRI

Rado ćemo vam ih kazati!

MIRJANA

Samo zajednički! Hoćemo li, Kukavko, Zvrko? Onako kako je naša složna Ekipa uvijek znala!

ZVRKO

Hoćemo, Mirjana, Hrabri! Nikada više na ovakav način kao Kukavko i ja!

KUKAVKO

Onda - kao i dosad! Zaorimo zajednički!

Glazbeni br. 7 “Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo” (kao br. 2)

BRODOLOMAC II.

(plješće oduševljeno) Divno! Imena ovakve Ekipe još nikada nisam čuo! Divno zajedničko ime: Prijateljstvo! Da niste imali takvo ime, vaše nam svjetiljke ne bi onako jasno ukazivale smjer u oluji...

BRODOLOMAC I.

I vaše mlade, ali čvrste ruke, ne bi onako složno prihvatile konopac koji smo vam dobacili. Toliko nam je drago da smo upoznali Ekipu takva čvrsta imena!

ZVRKO

A sada nam vi kažite imena svoje družbe, svoje brodske posade.

BRODOLOMAC I. i II.

Hoćemo! Čujte u pjesmi nas mornara.
Glazbeni br. 8 "Nevera u pol kanala"

Nevera u pol kanala

Lako je biti mornar
sve dok bonaca sjaji prid porton, ko uje...

Dojdi ti,
kad more pod burom vri,
i kad friški neverin
u pol kanala nađe brod.

Dojdi ti,
kad prova padne pod val,
u buri svaki brod je mal',
tek svjetionik nudi spas.

I dokle brod pada tras i tras,
i munja nebom sijeva tad na nas, na nas!

Tad naš jedrenjak pada
s jednog vala na drugi;
nigdje kraja ne vidim,
teška je noć ovakva!

Samo svjetionik
burnim morem sjaji, gle;
sve zbog hrabre družine
ja ču se kući vratit.

ZVRKO

Divno!

KUKAVKO

Lijepo je ime vaše hrabre posade!

MIRJANA

Lijepo i odvažno ime! Budite ponosni!

HRABRI

A ti si najmlađi u ovoj posadi! Nisi stariji od nas!

KUKAVKO

Koja je tvoja zadaća na brodu? Vjerujemo da i ti također pri-donosiš svojoj posadi i plovidbi.

MALI OD KUŽINE

Istina, nisam stariji od vas. Moja uloga na brodu je: mali od kužine!

EKIPA

(uglas) Mali od kužine?

MALI OD KUŽINE

Da, dobro ste čuli: mali od kužine! Netko na brodu treba i kuhati, a taj sam ja: mali od kužine! Moja pjesma će vam to najbolje objasniti.

(uzme gitaru i pjeva)

Glazbeni br. 9 "Pjesma malog od kužine"

Svaki mornar na brodu,
Iako znade moje pravo ime;
pa bio on na sidru il' konopu,
uvik me zovne: "MALI OD KUŽINE!"

Često plovim neverom,
čekajuć zoru i dok sunce sine;
i znadem kojim jidrit ćemo vjetrom,
a još me zovu: "MALI OD KUŽINE!"
Ali, kad se iskrcam na rivu dragoga mi žala,
mater mi tada blago rekne: Sine!
A seka nikad: "MALI OD KUŽINE!"

Dok uz vatru se mučim,
spremajuć njima brujete baš fine;
za me naljutit mornari mi viknu:
"Je li gotovo, 'MALI OD KUŽINE!'"

Ali, kad se iskrcam na rivu dragoga mi žala,
mater mi tada blago rekne: Sine!
A seka nikad: "MALI OD KUŽINE!"

(Prisutni oduševljeno plješću "Malom od kužine"; trgne ih prodorni zuj telefonskog zvonca)

SVJETIONIČAR

Poziv! Primirite se! Možda je važna obavijest!

GLAS SLUŽBE POMOĆI POMORCIMA

(glas dopire preko zvučnika) Halo!? Javlja se Služba pomoći pomorcima. Primite obavijest: jedrenjak Mirna otkriven je pet milja jugozapadno od svjetionika Zla hrid. Spasilačka ekipa prihvatiла je neoštećen jedrenjak i već ga tegli u luku. Posada ga može preuzeti!

SVI

(grleći se, radosno kliču) Huraaaa! Jedrenjak je spašen!

GLAS SLUŽBE POMOĆI POMORCIMA

(nastavlja emitiranje) Još jedna poruka: brodić je pronađen prevrnut, na susjednom žalu. Roditelji nestrpljivo očekuju povratak svoje hrabre dječice!

SVI

(pocikujući, ozareni) Hura! Sve je spašeno! Sjajno!

SVJETIONIČAR

Najvažnije je da se u prevrnutom brodu nisu nalazili naši mladi prijatelji!

HRABRI

Provirite kroz prozorčić! Gledajte! I valovi se smiruju...!

SVJETIONIČAR

I morali su se zamoriti od cijelonoćnog ludovanja...

BRODOLOMAC I.

Sada se spremimo otploviti do našeg starog, dobrog jedrenjaka.

MIRJANA

(plješćući rukama) A mi svojim kućama!

KUKAVKO

I svojim majčicama!

ZVRKO

I da se do mile volje naspavamo!

SVJETIONIČAR

Zaista, ove noći niste oka sklopili, ali uvjeren sam da ste zasigurno uočili jednu veliku, veliku istinu...

KUKAVKO

Ja ću je kazati, barba Ante!

HRABRI

Kaži, Kukavko!

KUKAVKO

Naučili smo istinu da je pravo prijateljstvo jače od najjače oluje!

MALI OD KUŽINE

... I da su združene ruke snažnije od združenih valova!

ZVRKO

Od ove noći, obećavam: to nikada, nikada neću zaboraviti!

SVJETIONIČAR

A vi, odvažna, najodvažnija ekipo, ne zaboravite starog svjetioničara! Opet me ponekad posjetite i svojom pjesmom podsjetite na prijateljstvo - jače od podivljalih valova i bijesnih bofora!

SVI

Hoćemo! Hoćemo!

HRABRI

Do viđenja!

ZVRKO

Doći ćemo opet!

MIRJANA

Do viđenja, barba Ante!

Ekipa i Brodolomci pozdravljaju svjetioničara koji ih hramljući isprati i domahuje s vrata. Izvana dopire pjesma.

Glazbeni br. 10 "Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo"
(kao br. 2)

Svjetioničar spušta polugu gaseći svjetla; kroz prozor grane zračak sunca.

Zavjesa se sporozušta.

Ljubo Stipišić Delmata

POSLIJE SVJETLA

(Nastavak igrokaza ZLA HRID, a ujedno samostalni igrokaz)

(Igrokaz za djecu u dva čina s glazbenim brojevima)

LICA

SVJETIONIČAR sa svjetionika Zla hrid, barba Ante (65-70 godina)

Ekipa mladih (10 - 15 godina): HRABRI
MIRJANA
ZVRKO
KUKAVKO
DJEČAK
DJEVOJČICA I.
DJEVOJČICA II.

Roditelji: MAJKA HRABROGA
MIRJANINA MAJKA
ZVRKOV OTAC
KUKAVKOV OTAC

ČLANOVI TELEFONSKE SLUŽBE

ČIN PRVI

Zbiva se koncem ljeta na obali primorskog mjesta. U daljini, na pučini bijele se obrisi svjetionika Zla hrid. Lijevo odvode stepenice na kat male ribarske kućice. Zdesna dopire razdragana pjesma Ekipi mladih: DJEČAK, DJEVOJČICA I., DJEVOJČICA II., ostala dječurlija koja ujedno sačinjavaju malu pjevačku klapu od 6 do 10 glasova.

Glazbeni br. 1 “Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo” (kao br. 2)

Čim čuješ ti nečiji zov il' plač,
odmah napusti igre svoje tad;
traži li pomoć sad tuđin il' brat,
srce ti svoje plačnom trebaš dat!

Dragocjen svaki je tren,
korak il' zaveslaj brz,
požuri, hitaj kome treba pomoć!

Prijatelji mi smo svakom
koga snađe zlo!

Pjevanje biva sve bliže; pri drugoj kitici, zdesna, prilazi Kukavko predvodeći nekoliko dječaka i djevojčica.

KUKAVKO

(iza leđa skriva kitu cvijeća) Klinci, ušutite načas! Slušajte! Vi ne slutite koliko je blizu rijedak događaj. Gledajte naspram pučine!

DJEVOJČICA I.

Svjetionik Zla hrid? Ništa novo!

DJEČAK

Promatramo ga svake večeri kako užije svjetlo. U čemu je novost?

KUKAVKO

Ipak večeras neće biti kao dosad!

DJEVOJČICA II.

Još koji trenutak i upalit će svjetlo! U čemu je, Kukavko, ta tvoja novost!?

KUKAVKO

Upalit će, istina, ali ne na način kao i do sada.

DJEČAK

Onda, Kukavko, u čemu je novina? Isti svjetionik! Ista svjetlost!

DJEVOJČICA I.

I isti svjetioničar...!

KUKAVKO

Eto, u čem je novost! Od večeras će sa Zle hridi bljeskati nova leća, upalit će je samostalna elektronska naprava i sljedeće zore će se samostalno gasiti. To je novost!

DJEČAK

Ali ako se takva automatska naprava samostalno pali i gasi, što će na svjetioniku činiti stari svjetioničar? Što?

KUKAVKO

To i jest razlog radi kojeg sam vas večeras okupio! Hoću upriličiti zajednički doček!

KUKAVKO

Komu? Barba Anti, dovečerašnjemu svjetioničaru na Zloj hridi.

(Pokazuje skrivenu kitu cvijeća.)

DJEVOJČICA I.

(žalosteći se) Znači - od večeras barba Ante neće biti potreban na gребenu odakle je godinama osvjetljavao pučinu stotinama brodova...?

DJEVOJČICA II.

Jao! Barba Ante ovdje na žalu nema nikoga svoga! Osjećat će se samotniji nego na svjetioniku.

KUKAVKO

Zato sam vas, Ekipa, okupio. Zar naša hrabria Ekipa smije dopustiti da se netko osjeti osamljen?

DJEČAK

(gleđajući prema desnoj strani, ushićeno) Eno lađice! Upravo pristaje uz navez!

KUKAVKO

To je barba Ante! Nakon provedenih četrdeset godina na Zloj hridi vesla opet k istom žalu!... Ali gdje su ostali prijatelji? Zvrko, Hrabri i Mirjana morali su ovdje biti!

DJEVOJČICA I.

Evo Zvrka! Trči k nama! Tamo gledajte! Preko naveza.

DJEVOJČICA II.

Čini se da je pričekao lađicu starog svjetioničara - upravo tamo gdje je pristala.

DJEČAK

Evo Zvrko Zvrkonja!

(S desne strane dotrči Zvrko.)

KUKAVKO

Zvrko! Gdje su Hrabri i Mirjana? Dogovorili smo se: ovdje ćemo se okupiti radi zajedničkog dočeka svjetioničara barba Ante!

ZVRKO

(zaduhan, ponosito) Za sve se Zvrko pobrinuo! Hrabri i Mirjana su dočekali barba Antu - tamo gdje je pristao; - dopratit će ga dovde do ove kućice u kojoj će stanovati.

KUKAVKO

Zvrko, lijepo ste to izveli...

ZVRKO

Neće biti odveć lijepo: poslije četiri desetljeća probdjevenih na Zloj hridi - odjednom nepotreban ovdje - na kopnu!

KUKAVKO

Dosada ste mene korili zbog mog strahovanja - a sad kao da ti, Zvrko, preuzimaš moj nadimak - Kukavko.

DJEVOJČICA I.

Evo ih! Evo ih, dolaze!

DJEČAK

Hrabri i Mirjana ga prate!

KUKAVKO

Ekipa, zapjevajmo složno pjesmu naše klapice!

DJEVOJČICA II.

Misliš na pjesmu: "Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo!"

ZVRKO

Upravo tu!... Prilaze!

KUKAVKO

Započimo!

**Glazbeni br. 2 "Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo" (kao
br. 1)**

S desne strane prilazi stari svjetioničar barba Ante. Hrabri i Mirjana nose omanji drveni sanduk i preko ramena nekoliko svežnjića. Pri posljednjem akordu pjesme svjetioničar i Ekipa srdačno plješcu.

SVJETIONIČAR

(s ganućem) Hvala vam, draga i hrabra Družbo! Zvrko! Kukavko! (grli rezignirano djecu) Što bih bez vaše pomoći u onoj olujnoj noći da niste doplovili svojom lađicom i upalili svjetlo na mojoj Zloj hridi? Što bih mogao učiniti s uganutom nogom dok bi ne-upaljena Hrid iz mraka u onoj oluji vrebala na neoprezne lađe.

ZVRKO

Žao nam je što vam još poneki put nismo pritekli u pomoć u vašoj samoći...

SVJETIONIČAR

(nostalgično, klonulo) E, na samotnički život bio sam se po-davno naviknuo...

HRABRI

(suosjećajući) A je li istina, barba Ante, da će se na Zloj hridi reflektori samostalno paliti i gasiti?

MIRJANA

Zar uistinu nećete biti potreбni svomu svjetioniku?

SVJETIONIČAR

Ne! Neću, klinci moji dobra srca. Svjetioničar Zloj hridi neće biti potreban. Novougrađeni aparati od večeras će samostalno bljeskati trake svjetla po zlokobnomu kanalu...

ZVRKO

A vi, barba Ante?

SVJETIONIČAR

... Ja ču ovdje, s kopna u dugim noćima bdjeti gledajući u osvijetljenu kupolu mog svjetionika.

KUKAVKO

A što, barba Ante, ako mehanizam na svjetioniku zakaže?

SVJETIONIČAR

E, on ne može zakazati!

ZVRKO

Kad bi nešto, recimo, pregorjelo u tim strojevima, ili se nešto nepredviđeno dogodilo na Zloj hridi, pa je obavila tama? Zar ni tada...?

SVJETIONIČAR

E, tada bi svjetioniku zasigurno opet bile potrebne moje rasklimane kosti i moji otpisani stari instrumenti! Ali nove naprave neće olako zamoriti dugi noćni sati i vlažni zidovi svjetioničkih prostorija.

ZVRKO

(prišapne Kukavku) Kukavko, čuo si... Moramo nešto smisliti...

KUKAVKO

Jesi li normalan, Zvrko? Što mi možemo protiv elektronskog mehanizma koji pouzdano zamjenjuje barba Antine ostarjele oči? Ne maštaj, molim te, Zvrko!

ZVRKO

Prepusti to – Zvrki, Kukavko Kukavi!

HRABRI

(prijekorno) Što to vas dvojica potajno mudrujete? Zar ste smetnuli s uma radi čega smo ovdje? (*ushićeno barba Anti*)... Barba Ante!

Naša Ekipa vam želi da se poslije gotovo četrdeset godina svjetioničarske službe - što prije prilagodite životu na našemu žalu!

MIRJANA

(uzima kitu cvijeća od Kukavka i pruža barba Anti) Želimo vam da, konačno, ovu prvu zasluženu noć prospavate! Uzmite, barba Ante!

KUKAVKO

... I svakodnevno ćemo vas posjećivati...

HRABRI

I naša Ekipa će vam ovdje tik pod prozor s barčicom doveslati...

KUKAVKO

... Kao što smo one olujne noći doplovili na vašu Zlu hrid!

MIRJANA

Obećavamo, barba Ante!

SVJETIONIČAR

Hvala, dječice dobra srca, hvala! Zaista vam hvala na ukazanoj brizi starom svjetioničaru... Moji dani i noći bit će ispunjeni onom modrinom što se predvečer zamrači, počesto uzburka nestašnim bijelim valovima, iznad kojih sam prostirao svjetla i bdio nad svakom brodicom prateći joj smjer dok ne zade u siguran zaklon... E, a sad? Tu negdje, s nekog prozora samo ću moći tražiti svoju prošlost kako strši iz mora dok je nažiže i gasi samostalni mehanizam...

ZVRKO

(potiho Kukavku, uporno) Kukavko! Kažem ti, nešto moramo poduzeti. Tu nam pred očima umire starac od čežnje za svojom Hridi... A zbog čega? Zbog tog glupavog besprijekornog mehanizma.

KUKAVKO

Zvrko Zvrkavi, molim te, ne maštaj! Mi na to ne možemo utjecati!

SVJETIONIČAR

(pogledavši na sat, prema Zloj hridi) Sad! Točno za trideset sekundi morao bi se na svjetioniku samostalno pokrenuti mehanizam i prvi put večeras, bez mene, obasjati kupolu.

KUKAVKO

(s nevjericom) Bez svjetioničara? To mi se čini odveć zamršeno da mehanizam može sve radnje samostalno izvršiti.

HRABRI

Pretjerujete! Valjda su inženjeri i elektroničari bolje upućeni u tajne samostalnog rada! Pričekajte!

SVJETIONIČAR

(nestrpljivo) Još petnaest sekunda! Još dvanaest!

ZVRKO

Što ako zataje naprave i ne osvijetle kupolu?

SVJETIONIČAR

(spontano) E, tad bih ja morao smjesta odveslati i stara svjetla pokrenuti... Četiri! Tri! Dva! Jedan!

Svjetionik Zla hrid otpoče u ravnomjernim vremenskim razmacima emitirati mlazove svjetla po potamnjeloj pučini.

SVJETIONIČAR

(odahne) Eno! Svijetli...

KUKAVKO

(razočarano) Svijetli! Ipak, bez svjetioničara...

ZVRKO

A čemu ste se nadali? Da će gotovo savršeni mehanizmi zatajiti?

(potihno Kukavku) Kukavko, nešto moramo smisliti!

SVJETIONIČAR

E, taj neće zahrđati u vlazi kao moje rasklimane kosti.

MIRJANA

Barba Ante, sad ipak otidite na počinak. Sve vam je pripremljeno.

Majka Hrabrog i moja majka donosit će vam hranu...

HRABRI

Zvrkov otac je obećao - čim ulovi bolju ribicu, da će se koprcati u vašemu loncu.

KUKAVKO

Vaše sobice su gore, na katu. Evo, Mirjana, uzmi ključ...

MIRJANA

(uzevši ključ) Svega desetak stuba... Neće vas zamarati...

Mirjana predvodi barba Antu, odvodi ga nalijevo uz stube. Svjetioničar umorno, gotovo odsutno odlazi za Mirjanom. Nekoliko dječaraca za njima nose svjetioničarevu škrinju i svežnjiče.

HRABRI

(dovikujući za svjetioničarom) Uskoro će vam naše majke donijeti večeru!

ZVRKO

(iznervirano) Prestanite s tim pričicama! Barba Anti je potrebna naša pomoć, a ne prazno uvjeravanje!

KUKAVKO

Slažemo se!

ZVRKO

Počekaj! Drugo: barba Antu je zamijenio mehanizam koji će stotinu godina samostalno i bez pogreške raditi!

KUKAVKO

I u tom se slažemo!

ZVRKO

Ali ne u svemu!

HRABRI

Ne prekidaj ga, Kukavko! Neka kaže svoje!

ZVRKO

Treće: barba Ante se može jedino vratiti na svoju Zlu hrid ako taj nepogrešivi mehanizam... ipak... jedne večeri... nenadano zataji...

HRABRI

Ali takav mehanizam neće zatajiti!

ZVRKO

... I vaš će barba Ante s ovog prozora do konca života pri svakom osvjetljavanju kupole uzaludno očekivati svoj trenutak koji neće doći...

HRABRI

S tim smo načistac!... I barba Ante neće veslati u pomoć svojoj Zloj hridi da upali svoja stara svjetla.

ZVRKO

Još niste! Što mislite kad bi, recimo, barba Ante... ipak jedne večeri bio primoran žuriti u pomoć svojoj Hridi?

KUKAVKO

Bio primoran? Zašto bi bio primoran odveslati...?

ZVRKO

(*povjerljivo*) Jer savršeni mehanizmi ipak nisu toliko... savršeni!

HRABRI

Nisu savršeni? Na što smjeraš, Zvrko? Zašto bi zatajili...?

ZVRKO

Jer tehnika nije toliko napredna da bi se othrvala rukovanju, recimo, meni koji nisam dovoljno upućen...

HRABRI

(*ogorčeno*) Jesi li pri pameti? Kako zamišljaš riješiti tuđu brigu?

ZVRKO

Evo kako: pričekat ču prvu olujnu večer... i prije negoli Zla hrid upali svjetla - kriomice ču odveslati...

KUKAVKO

To je šašavo! Opasno!

HRABRI

I nedozvoljeno, Zvrko Zvrkavi!

KUKAVKO

Pa onda, Zvrko?

ZVRKO

(*čini pokret kao da dobacuje kamen*) Čim pučinom zavlada tama, barba Ante, ne znajući o kakvom se kvaru radi, požurit će na Zlu hrid i ponovno pokrenuti svoje stare naprave.

KUKAVKO

To je ludo!

HRABRI

I kažnjivo!

HRABRI

(odlučno) Ja ču te u tome spriječiti! Ja i - cijela Ekipa!

ZVRKO

Pokušajte! Nećete imati vremena!

Mirjana silazi niz stube, pride Ekipi.

MIRJANA

Zašto se prepirete? I to ovdje, ispod njegova prozora?

HRABRI

Mirjana! Ispričat ču ti Zvrkovu najšašaviju zamisao koja je dosad prohujala Zvrkovom glavom.

KUKAVKO

Najšašaviju i najopasniju zamisao...

MIRJANA

Ne tratite vrijeme oko njegovih maštarija... Žurim majkama poručiti da ne kasne s večerom barba Anti...

HRABRI

I ja ču s tobom. Putem ču ti ispričati o naumu našeg Zvrkonje.

MIRJANA

Podimo!

Mirjana i Hrabri trčeći zađu na desnu stranu.

ZVRKO

(buntovno) ...O ludom naumu...? Ne ludom, već poštenom naumu! Vi ne osjećate svjetioničarevu tugu, zato me ne razumijete! Hoću bar malo svjetla povratiti u njegove staračke oči, bar jedan osmijeh u njegove duboke bore...To sam dužan učiniti premda ispaštao! Shvaća li me itko...? Ne razumijete me... (naglo zajeca, pokrivši lice dlanovima)

KUKAVKO

Zvrko, primiri se. Ni Kukavko nije ravnodušan na nečiju bol.
Neka zasada barba Antino prebivanje teče svojim tijekom; o
svemu ćemo kasnije pravilnije suditi.

(sa iznenadenjem prema prozoru barba Ante) Gledaj! Gore,
Zvrko!

ZVRKO

Što, Kukavko? Otvorio je prozor...

KUKAVKO

Nagni se ovamo... Dalekozorom promatra...

ZVRKO

Valjda zvijezde...?

KUKAVKO

Kakve zvijezde! Svjetionik! Ne skida očiju s leća! Ukipio se, kao
u iščekivanju...

ZVRKO

U iščekivanju da svjetlo zakaže...?

KUKAVKO

Jadan starac! Zalud će u noćnim satima bdjeti i iščekivati.

ZVRKO

A što ti Zvrko govori? Bilo koje rješenje je besmisleno osim
Zvrkove zamisli... (prenuvši se) Eno! Stiže Mirjanina majka i
majka Hrabrog!

KUKAVKO

Nije poželjno da te ovdje zateknu, i još uplakana. Moglo bi ih
navesti na sumnju. Potrči uokolo žala! Bjež'!

*Zvrko potrči na lijevu stranu. Zdesna prilazi Mirjana s majkom i
s majkom Hrabroga.*

MIRJANA

Gore! Iznad stuba, u sobici. Iščekuje vas.

MIRJANINA MAJKA

Onda hajdemo! Ohladit će se!

MAJKA HRABROGA

(nadviruje se) Svjetiljku još nije užgao?

Mirjanina majka i majka Hrabroga zadu uspevši se stubama.

KUKAVKO

(prema prozoru) Dođi! Proviri!

MIRJANA

Kamo, Kukavko? (pogledavši, iznenađeno) Dalekozor...?

KUKAVKO

Usmjeren prema Zloj hridi...!

MIRJANA

Ne može pogled od nje skrenuti... Maločas mi je Hrabri sve prepričao. Zbrka se rađa u Zvrkovoј glavi.

KUKAVKO

(pokolebano) Mirjana, Zvrkovu namjeru osuđujem, ali dok gledam ovaj dalekozor iza kojeg bdiju staračke oči - onda o svemu počinjem drukčije promišljati...

MIRJANA

(gnjevno) Zar si i ti zvrknut?

KUKAVKO

Kazat će ti pravo: dok gledam onaj dalekozor usmjeren prema svjetlu od kojeg je zauvijek odvojen - priznajem kako Zvrko dijelom govori i umjesto mene...

MIRJANA

To je ludo! Hrabri i ja nećemo dopustiti da tako promišljate, a kamoli postupite!

KUKAVKO

(otresito) Samo nek' učini nevrijeme pa ćeš vidjeti tko će koga spriječiti!

MIRJANA

Kukavko Kukavi, i ti si pošašavio! Ne pokušavajte...

KUKAVKO

Ja odoh! A ti i Hrabri ne pokušavajte me preduhitriti (*požuri nadesno, dovikujući*) Hej, Zvrkoooooo...?! Gdje siii!? Zvrkoooooo!!! *Kukavko otrči.*

MIRJANA

Kukavkoooooo! Vrati seeeee! Ne poduzimajte bilo što bez Hrabrog i meneee! Kukavkoooooo...?!

Slijeva, niz stube silazi Mirjanina majka i majka Hrabroga.

MIRJANINA MAJKA

Ni kušati nije htio...?

MAJKA HRABROGA

Nije ni dodirnuo... Sir i voće sam ostavila na stolu...

MIRJANA

Možda kasnije ipak uzme...?

MIRJANINA MAJKA

Bolje reći, noćas. Neće se taj olako odijeliti od dalekozora dok u zoru svjetionik ne pogasi svjetla.

MAJKA HRABROGA

(nespokojno) Slutim da ovo ne vodi dobru...

MIRJANINA MAJKA

Ali Zvrko i Kukavko, Hrabri i Mirjana su uz njega! Takvi klinci
će sve poduzeti kako bi mu raspršili tmurno raspoloženje.

MIRJANA

Već poduzimamo!

MIRJANINA MAJKA

Mi smo svoje učinile. Sad požurimo kućama! Sutra je na meni red
da mu pripremim ručak.

*Mirjanina majka i majka Hrabroga zalaze na desnu stranu.
Mirjana začas zastane.*

MIRJANA

Sada se i ja pribojavam. Majke ne predosjećaju uzalud zlo.
(*pogledava prema pučini*) Prije će na prozoru staračko oko pro-
suziti negoli će se na tom mehanizmu leća zamagliti... Još večeras
moram pronaći Hrabrog. Zašto je maloprije Kukavko tajnovito
prozborio:
“Samo nek’ učini pogodno n e v r i j e m e, pa ćeš vidjeti tko će
koga spriječiti...” Čemu... “pogodno nevrijeme”?

*Mirjana otrči na desnu stranu. Predvečerje se postupno mrači; s
pučine Zla hrid ravnomjerno emitira svjetlosne signale.*

KRAJ PRVOG ČINA

ČIN DRUGI

Nekoliko dana kasnije. Scena neizmijenjena. Predvečerje. S lijeve strane prilaze Zvrko i Kukavko.

KUKAVKO

(s isčekivanjem prema pučini) Još petnaest sekunda i zasvijetlit će!

ZVRKO

(nadviruje se prema svjetioničarevom prozoru) I barba Ante dalekozorom također isčekuje...!

KUKAVKO

Zvrko, možda večeras zataji...?

Po pučini se prospe prvi trak svjetla: Zla hrid ravnomjerno emitira svjetlosne signale.

ZVRKO

(ironično) Eno! Pogledaj kako je zatajio! Zar si očekivao da će nakon jednog tjedna ta savršena naprava po tvojoj narudžbi - zahrđati!

KUKAVKO

Ti ostaješ pri svojoj nakani...?

ZVRKO

Pri svojoj, Kukavko!

KUKAVKO

Hrabri i Mirjana nešto nagadaju... Svuda te prate i hoće do kraja odgonetnuti tvoju nakanu.

ZVRKO

Zvrkov plan neće odgonetnuti, ma koliko trčkarali. U onom osobito važnom trenutku neće biti dovoljno budni...

KUKAVKO

A ako bih i ja htio barba Anti pomoći, a neću znati koji je to osobito važan trenutak?

ZVRKO

Kažeš, pomoći? Tako te volim čuti. Slutio sam da Zvrk Zvrkonja neće ostati posve usamljen... Sve će ti pojedinosti povjeriti veliki kombinator! Tajna pogodnog trenutka jest: tlak!

KUKAVKO

Tlak? Ne razumijem...

ZVRKO

Odmah ćeš razumjeti. U trenutku kad se tlak u barometru spusti... Čim živa padne, razumiješ li?

KUKAVKO

Razumijem; nagovještava slabo vrijeme: nebo se zamrači, more zaigra.

ZVRKO

... I sve živo pobjegne iza kućnih vrata. To si izostavio reći! Nitko ne motri pučinu...

KUKAVKO

Zašto upravo kad nitko...?

ZVRKO

Zato da se neopaženo barćicom otisnemo...

KUKAVKO

Zašto... neopaženo...?

ZVRKO

Kukavko Kukavi, oduvijek unaprijed strahuješ! Odveslat ćemo do Zle hridi i čim učinimo da zamre sjajna leća onog prokletog nepogrešivog robota, mi ćemo još prije naleta nevremena neprimijećeni doveslati natrag!

KUKAVKO

A kad barba Ante ugleda zamračenu Hrid?

ZVRKO

Onda će on sljedećeg jutra odveslati na svoj svjetionik... i od tada neće Hrid raditi bez starog svjetioničara... Zar plan nije sjajan?

KUKAVKO

(*pokolebano*) Zamisao nije loša, ali što onda ako se ne dospijemo vratiti prije negoli more zakuha?

ZVRKO

Nemoguće, Kukavko! U to ćemo se doba ovdje već privezati - i promatrati jednookog kiklopa kako iz tame priziva svjetioničarevo oko... Zvrko ni najmanju sitnicu ne prepusta slučajnosti. Pogledaj!

(*vadi iz njedara barometar*) Barometar! Što se čudiš? Kad izlazim iz kuće, uzimam ga da se živa ne bi spustila bez mog znanja.

KUKAVKO

Poslušao sam maloprije meteorološki izvještaj. Očekuje se - naglo pogoršanje!

ZVRKO

Pogledaj živu! Ono na što upozoravaju meteorolozi!

KUKAVKO

Da je tlak pao?

ZVRKO

Ne prestaje se spuštati!

KUKAVKO

Onda, Zvrko...? Možda...

ZVRKO

Ne: možda! Već - sigurno!

KUKAVKO

Htio si reći: za nekoliko dana... možda...?

ZVRKO

Dana? Sutra uvečer!

KUKAVKO

Uvečer? Kada - uvečer?

ZVRKO

Sutra! Sutra uvečer! Ovdje budi pola sata ranije negoli se svjetionik upali. Pamtiš li?

KUKAVKO

Ovdje, ... pola sata, nego... kažeš...?

ZVRKO

Ti si od straha cijeli premro! Ovakav smo nizak tlak toliko očekivali. Sutra me ovdje pričekaj, pa ćemo provjeriti tlak. Svejedno poslušaj i meteorološki izvještaj. Ni najbeznačajniju pojedinost ne smijemo prepustiti slučaju!

KUKAVKO

Pola sata ranije... i ne prepusti slučajnosti...

ZVRKO

Čitav si se smutio! Pravi si Kukavko Kukavi!

KUKAVKO

A ti Zvrk Zvrkonja!

ZVRKO

Onda slušaj Zvrkonju! Sad žurimo kući kako ne bi itko išta posumnjao!

KUKAVKO

A Hrabri i Mirjana? Što ako nam onemoguće naš plan?

ZVRKO

Doskora će biti prekasno da bilo što onemoguće. Sve radi za nas: i živa, i tlak, i meteorolozi. (*prema svjetioniku*) A ti? Svijetli, svijetli! Nećeš zadugo! Hajdemo, Kukavko!

Zvrko i Kukavko otrče desno. Scena polako tamni u mrak. Poslije nekoliko časaka postupno se osvjetjava... Sutradan... Iz daljine se približava pjesma Ekipe mladih.

Glazbeni br. 3 “Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo” (kao br. 2)

Čim čuješ ti nečij’ zov ili plač,
odmah napusti igre svoje tad;
traži li pomoć sad tuđin il’ brat,
srce ti svoje plačnom trebaš dat!

Dragocjen svaki je tren,
korak il’ zaveslaj brz,
požuri, hitaj kome treba pomoć!

Prijatelji mi smo svakom
koga snađe zlo!

S desne strane prilazi Mirjana, predvodi Dječaka, Djevojčicu I., Djevojčicu II. i ostalu djecu.

DJEČAK

(nadviruje se preko svjetioničareva prozora) Ni jednom se kretnjom ne udostoji obratiti...

DJEVOJČICA I.

Da nam ukaže bar jednu riječ pohvale za našu pažnju...?

DJEVOJČICA II.

Ne smijete tako suditi! On je siroti starac, možda nije pri zdravoj pameti, samuje, odbija hranu. Možda je bolestan.

DJEČAK

Nije bolestan nego ne cijeni našu pažnju. Nije mu do nas!

DJEVOJČICA I.

Tako je! Barem jednom je mogao glavu pomoliti, izustiti jednu toliko skupu riječ. Ali ni slovca.

(karikirajući) "Ekipo pokorna, ti dolje pjevuši, a ja ću i nadalje zuriti u pučinu!"

MIRJANA

(ne odobrava) Ne budite sebični i glupi! Hrabri, Zvrko i Kukavko u more bi vas bacili kad bi čuli kako optužujete našeg nemoćnog prijatelja.

DJEČAK

A upravo na nagovor tebe i Hrabrog mi ga kao trubaduri redovito posjećujemo.

DJEVOJČICA I.

Zaslužio je da mu zviždimo, a ne pjevamo!

DJEČAK

Možda bi onda izvirio svoju pozlaćenu glavu - ovakvim derištim?

MIRJANA

Molim vas shvatite da on...

DJEČAK

(ogradi dlanovima usta, dovikuje prema prozoru barba Ante) Evo za tebe i Hrabrog! Proviri glavu, starčino! Izviri!

POVICI DJEČURLIJE

- Izviri na prozor! - Dosta nam je pjevušenja! - Proviri, starče! - Jesi li oglušio? - Ovo češ, valjda, čuti?! - Otvori dobro uši!

S desne strane prilazi Mirjanina majka i majka Hrabroga, donose objed barba Anti.

MIRJANINA MAJKA

(okomi se na Ekipu) Što je ovo? Zar barba Anti? Kako možete tako postupati?

MAJKA HRABROGA

Nemoćnomu starcu! Stidite se!

MIRJANA

Uzalud ih stišavam, oni svejedno...

DJEVOJČICA I.

Mi ga želimo udobrovolti! "On je stari morski vuk!" "Pričat će vam dogodovštine iz pomorskog života!" - tako su nam ga Hrabri, Zvrko, Kukavko i vaša Mirjana opisali.

SVJETIONIČAR

(prihvatio gitaru i s prozora gledajući prema Zloj hridi nostalgično zapjevalo; na pripjevu svi podno prozora prihvaćaju)

Glazbeni br. 4 "Svjetioničareva pjesma" (kao br. 5 u Zloj hridi)

Na pučini kobna je Hrid,
dok lađe išću svoj put,
moja svjetlost nudi im vid
i obasjava svaki im kut.

Čim nad morem padne mrak,
svjetionik ja palim:
brodovima dajem znak
dok zora ne stigne do vali.

Rekao bi da nitko živ
ne bi sad živio tu;
ipak ovaj primorski div
uz svjetionik bdiće noć svu.

Čim nad morem padne mrak,
svjetionik ja palim:
brodovima dajem znak
dok zora ne stigne do vali.

MAJKA HRABROGA

Recite, uvrijeđena Ekipo, je li se stari svjetioničar kroz proteklih četrdeset godina ikada uvrijedio što mu mornari nisu došli zahvaliti na Hrid iako im je reflektorom obasiao put?! A barba Ante svejedno nije te mornare i kapetane po lukama tražio niti ih zbog toga grdio!

Dječurlija posramljeno ušuti i raziđe se na lijevu i desnu stranu scene. Mirjana ostaje.

MIRJANINA MAJKA

*(povuče Mirjanu do stubišta) Dječurlijo, nestaćna dječurlijo!
Danas mu donosim svežežu ribu. I mrtav bi jeo.*

MAJKA HRABROGA

Mrtav možda, ali on koji je blizu...

MIRJANA

Ipak, pokušajmo!

Mirjanina majka, Hrabroga majka i Mirjana požure uz stube k barba Anti. Iza zida barba Antine kućice provire Kukavko i Zvrko noseći vesla.

ZVRKO

(Ijutito na dječurliju) Bolje što ih majke umiriše, negoli mi! Ovako smo oslobođeni bilo kakve sumnje i pogleda. Nego brže dok su još kod barba Ante. Pogledaj, Kukavko!

(iz njedara izvadi barometar, pokazuje Kukavku) Što kažeš za ovo?

KUKAVKO

Nemoguće! Tako nisko...? Da nisi ti, Zvrko, živu stresao!? Što to nagovještava?

ZVRKO

Ono što smo očekivali! Približava se naš trenutak. Naše vrijeme, to jest - n e v r i j e m e ! Do pol sata more će se uzburkati i sve potjerati među tople zidove!

KUKAVKO

I nitko neće zamijetiti kad se svjetionik zgasne...?

ZVRKO

Niti kad mi opet ovdje brže - bolje barčicu privežemo! Onda nek' oluja luduje koliko hoće!

KUKAVKO

Jesi li uvjeren, Zvrko, da ćemo se vratiti prije nevremena?

ZVRKO

Čim na svjetioniku učinimo ono radi čega odlazimo, poslije kojih stotinjak zaveslaja - eto nas ovdje! Treba se kamenom nabaciti prije nego se kupola osvijetli. To je sve! Stog` požurimo! Preostaje nam još petnaestak minuta! Ti odriješi brodić, a ja će unijeti vesla.

KUKAVKO

Učinit će kako si rekao.

*Zvrko i Kukavko hitro siđu niz dubinu stražnje strane scene.
Dopiru njihovi uzbudeni glasovi.*

ZVRKO

Gurni lađicu, Kukavko!

KUKAVKO

Goram! Teška je! Tako!

ZVRKO

Hvataj veslo!

KUKAVKO

Ti prihvati drugo! Brže ćemo veslajući udvoje! Ta-ko!

ZVRKO

Dobro, Kukavko! Spremni?

KUKAVKO

Krenimo! Ne otežimo!

ZVRKO

Krenimo! Hooooo-ruk! Hooooo-ruk!

*Glasovi Zvrka i Kukavka gube se u sumračju... Niz stubište prilaze
Mirjana, Mirjanina majka i majka Hrabroga.*

MIRJANINA MAJKA

(zabrinuto) Ne mogu se načuditi? Nije negodovao dok sam mu hranu odlagala.

MAJKA HRABROGA

Večeras nije ničemu protuslovio. Kao da je isuviše opsjednut podrhtavanjem igala u svojim busolama?

MIRJANINA MAJKA

Možda ustreptali instrumenti nagovještavaju loše vrijeme pa ga muče zle slutnje?

MIRJANA

Pogledajte! I Zla hrid se u oblaćine splela...

MAJKA HRABROGA

Bojim se da će uskoro dobrano zagrmjeti i more zaplesati. Žurimo kućama! Neki neuobičajeni pritisak je u zraku...

MIRJANINA MAJKA

Hajde, dijete! Slutnje iskusnog svjetioničara olako se mogu obistiniti!

MIRJANA

(*pogledavši na desnu stranu*) Doći će začas! Čini se da pristiže Hrabri. Eno ga trči dolje uz žalo!

MIRJANINA MAJKA

Dobro! Samo časak - i pravo kući!

MAJKA HRABROGA

I mome Hrabrom kaži da ga nevrijeme ne bi zateklo vani! Ne kasnite!

Mirjanina majka i majka Hrabroga žureći zadu na desno. Iz dubine scene dotrči Hrabri.

MIRJANA

Hrabri? Zašto trčiš!? Zar se nešto dogodilo?

HRABRI

(uzrujano) Mirjana! Upozorenje preko radija! Nevrijeme!

MIRJANA

Požurimo našim kućama!

HRABRI

Ne shvaćaš! Gdje su Zvrko i Kukavko? Kamo su zapeli?

MIRJANA

Pričekajmo ih trenutak! U ovo doba navrate ovdje da se uvjere je li se svjetlo svjetionika upalilo, a zatim se opet skrivaju pred nama.

HRABRI

Ali, Mirjana, saslušaj me! Pričinilo mi se kao da sam pred žalom, prema pučini ugledao...

GLAS SVJETIONIČARA

(dopre s prozora, uzrujano) Hej! Tko je dolje?

MIRJANA

(zatečeno) Svjetioničar? Barba Ante poziva!

HRABRI

Nemoguće! Što se dogodilo da nas treba?

SVJETIONIČAR

(nadviruje se s prozora) Odazovite se! Tko je dolje? Hej!

HRABRI

Mi smo, barba Ante: Mirjana i Hrabri - vaši dobri znanci!

SVJETIONIČAR

Djeco! Možda me oči varaju! Kao da sam u pravcu Zle hridi načas ugledao malu lađicu! A barometri mi pokazuju da se postupno bliži olujno nevrijeme.

HRABRI

Barba Ante, zbog tog sam i ja jurio! I meni se maločas pričinilo da sam ugledao neku barčicu kako odmiče prema kanalu. Ne vjerujem da su me oči toliko prevarile.

Na Zloj hridi svjetionik se osvijetli: ravnomjernim ritmom svjetla prospipa pučinom. Iz dubine scene dopire fijuk vjetra s postupnim pojačanim udaranjem valova o obalu.

MIRJANA

(ushićeno) Eno! Upravo Zla hrid poče svijetliti!

SVJETIONIČAR

Noćas će se mornari veoma radovati kad kroz oluju ugledaju svjetlo. Ali, zašto bi u ovaj kasni sat netko brodio prema svjetioniku? Po ovakovom nevremenu ne može baciti mreže, a niti navratiti svjetioničaru da se skloni pred nevremenom...?

MIRJANA

Vi, barba Ante, čvrsto zatvorite prozor, jer će pjena valova zapljuškivati i do vaše sobice... Ne brinite se za svjetlo na Zloj hridi, oluja ga neće pomutiti.

Na Zloj hridi svjetlo se neočekivano utrne, pučinom se rasprostretama.

SVJETIONIČAR

(uzbunjajuće) Gle! Što? Svjetlo! Gledajte!

HRABRI

Nemoguće!

MIRJANA

Nenadano, ovog trena!

SVJETIONIČAR

Jasno sam kroz dalekozor vidio prasak, pa eksploziju! Smjesta moram odveslati na Zlu hrid!

Sijeda svjetioničareva brada hitro se povuče s prozora.

MIRJANA

(potiho Hrabrome) Nemoguće da su to... Zvrko i Kukavko?

HRABRI

Moguće! Znači, nije mi se ono maloprije pričinilo. Mirjana, otrči dolje na navez i provjeri je li Zvrkova barčica privezana.

MIRJANA

To smo trebali i ranije učiniti!

(otrči nadesno, prema dubini scene)

Slijeva, niz stubište žurno dohramlje barba Ante, oblačeći mornarski kaput, odloživši brodsku svjetiljku, žuri je upaliti.

HRABRI

Barba Ante, uskoro će olujna noć. Vaša je namjera odveć opasna!

SVJETIONIČAR

Znadem! Ali za one koji će ovuda noćas broditi, opasnija je neosvijetljena Zla hrid!

MIRJANA

(dotrči, uzbudeno) Hrabri! Barba Ante! Nema ga dolje! Nema!

SVJETIONIČAR

Koga nema?

MIRJANA

Nije dolje privezan!

SVJETIONIČAR

Tko? Govori!

HRABRI

Što im pada na pamet!

MIRJANA

Brodića nema!

HRABRI

Zvrkove barčice nema!

MIRJANA

Zvrko i Kukavko su odveslali prema Hridi!

SVJETIONIČAR

Prema Zloj hridi?

HRABRI

To su potajno nagovještavali otkako ste ovdje stigli!

SVJETIONIČAR

Ka Zloj hridi! Ali zašto? Pred ovakvo nevrijeme? Govorite! Kao da nešto krijetе pred mnom? Zašto ste zanijemjeli? Svjetionik je utruuo svjetlo! Što se događa? Djeco, govorite!

HRABRI

Zato se i utruuo! Zbog Kukavka i Zvrka! Oni su...

SVJETIONIČAR

Uzeli čamac, naravno...

HRABRI

Ne, nego kupolu na svjetioniku...

MIRJANA

Radi vas, bilo im je žao...

SVJETIONIČAR

Radi mene? Zašto radi mene?

MIRJANA

Htjeli su uzrokovati kvar samostalnih aparata kako bi Zloj hridi opet bio potreban stari svjetioničar.

SVJETIONIČAR

Neshvatljivo! Djeco, luda djeco?!

HRABRI

Zasigurno su se već otisnuli i veslaju natrag k nama!

SVJETIONIČAR

Nemoguće je doveslati do nas! Olujni će ih nalet preduhitriti, goniti na pučinu! Na što su se osmjelili? Brzo, brzo! Zajednički moramo djelovati!

HRABRI

Ali kako?

MIRJANA

Samo naređujte!

SVJETIONIČAR

Ja ću ih nastojati prekrucati u moj čamac. Zatim se s njima probiti do ugašenog svjetionika i upaliti moje stare naprave. Ti, Hrabri, hitro otrči u luku - ravno Spasilačkoj službi. O svemu ih izvijesti!

HRABRI

Hoću! Trčim! Sve ću im prenijeti!

Hrabri otrči na lijevu stranu.

SVJETIONIČAR

A ti, Mirjana!? Iz moje sobice iznesi dalekozor! Okular podesi za noćnu namjenu i pomnjivo promatraj svaku pojedinost na olujnom kanalu! Telefonski ćeš o svemu obavještavati Spasilačku ekipu! Ja odlazim u brodić!

Barba Ante hramljući pozuri na desnu stranu.

MIRJANA

(dovikuje za barba Antom) Pripazite da vas valovi ne otplave s vaše brodice! Majka tvrdi da ste ozbiljno oboljeli...!

Mirjanina majka prilazi s desne strane.

MIRJANINA MAJKA

(nespokojno) Mirjana!? Još se nisi uputila kući? Kuda se barba Ante hramljući žuri? Što se ovo nesvakidašnjeg događa?

MIRJANA

Sve će ti malo kasnije objasniti! Pričekaj začas dok iznesem dalekozor! Pomozi mi!

Mirjana otrči uz stubište.

MIRJANINA MAJKA

Dalekozor? Što se ovo večeras sprema? I to dok oblaci zastiru nebo i more?! A ja došla svjetioničaru da te požurim kući.

Mirjana silazi iznoseći dalekozor; pokušava ga pričvrstiti na postolje.

MIRJANA

Brže, majko! Pomozi mi da ga pričvrstim! Ne smijemo kasniti!

MIRJANINA MAJKA

(pomažući kćeri) O čemu se radi, Mirjana? Pa ovo je barba Antina naprava! A on? Kamo je požurio?

MIRJANA

Neka se sve završi bez suza pa će ti potanko objasniti!

MIRJANINA MAJKA

Bez suza ? Djeco!

Zdesna dohrli Hrabri.

HRABRI

Mirjana! O svemu sam izvijestio Spasilačku službu! Za tren će patrolnim čamcem otpočeti pretraživati kanal!

MIRJANA

(*gleđajući kroz dalekozor*) Dobro si uradio!... Eno! Nazire se čamac barba Ante!

MIRJANINA MAJKA

(*zaprepašteno*) Zar bolesni barba Ante? Ne razumijem zašto ga niste zadržali? Spriječili?

HRABRI

(*otvoreno*) Radi Zvrka i Kukavka!

MIRJANA

Nisi trebao tako nenadano!

MIRJANINA MAJKA

(*sluteći*) Govorite! Ne budite zagonetni!

HRABRI

Mirjana, nije vrijeme okolišanja. (*Mirjaninoj majci*) Evo što je: upinjemo se zajedničkim silama kako bismo izveli iz opasnosti naše prijatelje!

MIRJANINA MAJKA

Iz kakve opasnosti? Zbog čega...?

S lijeve strane žurno prilaze dva uniformirana telegrafista: Zvrkov otac i Kukavkov otac, donoseći telegrafske naprave.

HRABRI

Dobro došli! Zvrkov i Kukavkov otac! U pravo vrijeme! Samo brže - bolje pokrenite te vaše odašiljače!

ZVRKOV OTAC

Potrčali smo čim nam je Spasilačka proslijedila uzbunu, da je...
moj sin Zvrko...

KUKAVKOV OTAC

... da je moj sin Kukavko...

MIRJANA

(primaknuvši oči dalekozoru) Hej! Kao da sam ugledala...?

ZVRKOV OTAC

Zar je moguće u ovakovm nevremenu išta ugledati...? Djeco
naša...

MIRJANA

(klikne) Barčica! Jest! Propinje se uz hrbat vala!

KUKAVKOV OTAC

(nadviri se nad okular dalekozora) Djevojčice, dopusti da
pogledam!

HRABRI

Barčica, kažeš? Čija barčica?

MIRJANA

Sasvim desno upravite, u gornjoj četvrtini leće! Tek kad se uspne
na vrh vala... Jeste li je ugledali?

KUKAVKOV OTAC

(ne skidajući očiju s dalekozora) Da! To je brodić hrabrog svje-
tioničara!

MIRJANA

(nadvirivši se nad dalekozor) Tako je! Samo je jedna osoba u
brodiću! To je naš barba Ante!

HRABRI

Trebalо bi da ga brod Spasilačke službe presretne i spriječi!
Preteško je to za njegove stare kosti!

MIRJANA

Vidim: odmiče k Zloj hridi u cik-cak plovidbi; kao da nešto išće
po nemirnoj pučini.

MIRJANINA MAJKA

To traži barčicu s djecom! Kukavkom i Zvrkom!

MIRJANA

(nadalje motreći kroz dalekozor) Valovi ga polijevaju! Eno! S
kopna mu se bliži brod Spasilačke službe...

ZVRKOV OTAC

Taj će se probiti kroz zapjenjene bregove!

MIRJANA

Sasvim su se približili... Izgleda, nude mu pomoć...?

MIRJANINA MAJKA

Zar odbija...?

KUKAVKOV OTAC

Ne bi bilo razborito!

MIRJANA

On ih je odbio!... Eno! Eno, sad je ponovno usmjerio svoj brodić
prema svjetioniku!

ZVRKOV OTAC

Žuri upaliti svjetlo u svojoj staroj kupoli.

HRABRI

A potragu za Zvrkom i Kukavkom prepustio je jačem brodu
Spasilačke službe...

MIRJANINA MAJKA

Joj, što će biti s barćicom našeg Zvrka i Kukavka?

MIRJANA

... I brod Spasilačke službe kreće prema svjetioniku; čas lijevo,
čas desno prema pučini, čas uokrug.

ZVRKOV OTAC

Pretražuju kanal!

KUKAVKOV OTAC

Možda ćemo ipak uspostaviti vezu?

ZVRKOV OTAC

Spreman?

KUKAVKOV OTAC

Veza je uspostavljena! Nazivaj!

MIRJANA

Spasilačka ekipa zaokreće k lijevom rtu Hridi... Magla zastire, ne
razabirem jasno...

ZVRKOV OTAC

(stavljući slušalice, uključi napravu) Halo? Halo! Telegrafska
služba poziva Spasilačku službu! Pozivamo čamac Spasilačke
službe! Prijam!

MIRJANINA MAJKA

Ne odazivaju se...?

HRABRI

I vrijeme se pogoršava...

ZVRKOV OTAC

Pozivamo čamac Spasilačke službe! Prijam!

MIRJANA

Obilaze rt! Kao da se hoće provući s druge strane Hridi! S južne strane!

GLAS SPASILAČKE SLUŽBE

(glas dopire preko zvučnika prisutne Telegrafske službe)

Halo! Ovdje Spasilačka služba! Probijamo se kroz uragan! Pretražujemo pučinu! Bez rezultata! Upravo zaobilazimo Zlu hrid s južne strane! Svjetioničarev brod sreli smo na putu do svjetionika. Odbija našu pomoć, unatoč valovima što ga odveć naginju i brod mu nalijevaju. Doskora nazovite Zlu hrid! Provjerite je li se barba Ante domogao svjetionika! U protivnom: ponovno nas nazovite - kako bismo i za svjetioničarom tragali! Do slušanja!

MIRJANA

(ne skidajući pogled s dalekozora) Nestali su iz vidnog polja.

HRABRI

A Zla hrid još ne svijetli...?

KUKAVKOV OTAC

To govori da se barba Ante još nije domogao Zle hidi!

MIRJANA

Učinilo mi se da se nešto zabijelilo tik kraj stijene svjetionika.

HRABRI

Nazovite svjetionik!

ZVRKOV OTAC

Nazivam!

KUKAVKOV OTAC

Nazivaj! Premda ne mogu vjerovati da je barba Ante uspio zakoračiti na kopno!

MIRJANINA MAJKA

A što ako...?

KUKAVKOV OTAC

Ne odaziva se!

HRABRI

Zadržite liniju uključenu! Nek' i nadalje poziva!

ZVRKOV OTAC

Javlja se Spasilačka služba!

KUKAVKOV OTAC

Uključi zvučnik!

GLAS SPASILAČKE SLUŽBE

(glas preko zvučnika nadvikuje huku nevremena)

Na zapadnom rtu Zle hridi naišli smo na svjetioničarev brodić!

MIRJANINA MAJKA

(spontano) A svjetioničar?

ZVRKOV OTAC

Linija je prekinuta!

MIRJANA

Jao! A naš barba Ante?

HRABRI

Nazovite ponovno svjetionik! Možda se stari vuk ipak domogao svoje Hridi...

MIRJANA

Da bi što prije upalio svjetlo, lađicu je prepustio valovima.

ZVRKOV OTAC

Ali kupolu svejedno nije osvijetlio.

MIRJANINA MAJKA

A tek kakva je subrina barčice sa Zvrkom i Kukavkom?

KUKAVKOV OTAC

Na njih još nisu naišli.

HRABRI

Upravo zato obilaze Zlu hrid misleći da ih je vjetar odnio...

MIRJANA

(s naporom tražeći dalekozorom) Cijela je Hrid u magličastoj kopreni...

MIRJANINA MAJKA

A ako ih je uragan odvukao prema pučini?

HRABRI

Nazireš li bilo što? Barčicu? Kakav znak? Svjetlo?

MIRJANA

Oluja... Nepregledna oluja...

ZVRKOV OTAC

Nastavi nazivati!

KUKAVKOV OTAC

Neprestano pozivam! Na svjetioniku aparat zvoni, ali svjetioničar ne uspostavlja vezu!

ZVRKOV OTAC

Da je tamo, javio bi se!

HRABRI

(prislanja čelo uz okular dalekozora) Dopusti meni, Mirjana!

MIRJANINA MAJKA

Uočavaš li išta?

HRABRI

(odustajući od piljenja, ravnodušno) Gusti olujni zastor, pjena valova i tmasti zastori oblaka!

S aparata Telegrafske službe oglasi se pozivno zvonce.

KUKAVKOV OTAC

Poziva Zla hrid!

HRABRI

Tko? Zar svjetioničar?

KUKAVKOV OTAC

Mir! Uspostavi vezu!

ZVRKOV OTAC

Odazovite se! Prijam!

GLAS SVJETIONIČARA

(dopire preko zvučnika Telegrafske službe) Halo...!

MIRJANA .

(kliktavo) Barba Ante...!

HRABRI

Ali kako je...?

GLAS SVJETIONIČARA

(onemoćalo, isprekidano kašlje) Evo, domogao sam se... moje Hridi i čuo... vaš poziv...

MIRJANINA MAJKA

Isprekidano govori...

GLAS SVJETIONIČARA

Na brodić s nesretnom djecom... nisam naišao... Žurio sam da... svjetlo... ionako... (kašljanje ga prekine u govoru)

KUKAVKOV OTAC

Obolio je...?

GLAS SVJETIONIČARA

Sad ču... svjetlo... pokušati... Vi tragajte nadalje... pučinom... dvojica dječaka... možda...

ZVRKOV OTAC

U groznici je...?

MIRJANINA MAJKA

Govori kao da je u polusvijesti...

KUKAVKOV OTAC

(očajno) Isključio je aparat!

ZVRKOV OTAC

Sumnjam da će moći pokrenuti leće.

HRABRI

U ovakovom stanju?

MIRJANINA MAJKA

(ustrajući, Mirjani) Naslućuju li se ikakvi obrisi?

MIRJANA

Ništa!

Daleki huk vjetra i udari valova o obalu postupno se bliže i jačaju.

KUKAVKOV OTAC

Za nekoliko časaka i nas će uskovitlati olujni vjetar!

MIRJANINA MAJKA

Zar će se djeca u barčici održati po takvoj oluji?

MIRJANA

... Ako uopće još...

ZVRKOV OTAC

I Spasilačka se ne odaziva...

HRABRI

Možda tragaju dublje po pučini...?

ZVRKOV OTAC

Ali i njima ovakva oluja postaje pogibeljna!

Kroz zamagljenu pučinu, kroz maglene oblačine Zla hrid prospe žmirkavi trak svjetla.

HRABRI

(*ushičeno*) Svjetlo! Gledajte!

MIRJANA

Na Hridi!

ZVRKOV OTAC

Uspio je osvijetliti kupolu!

HRABRI

Hura! Barba Ante!

KUKAVKOV OTAC

Mir! Mir! Svjetioničar poziva...!?

MIRJANINA MAJKA

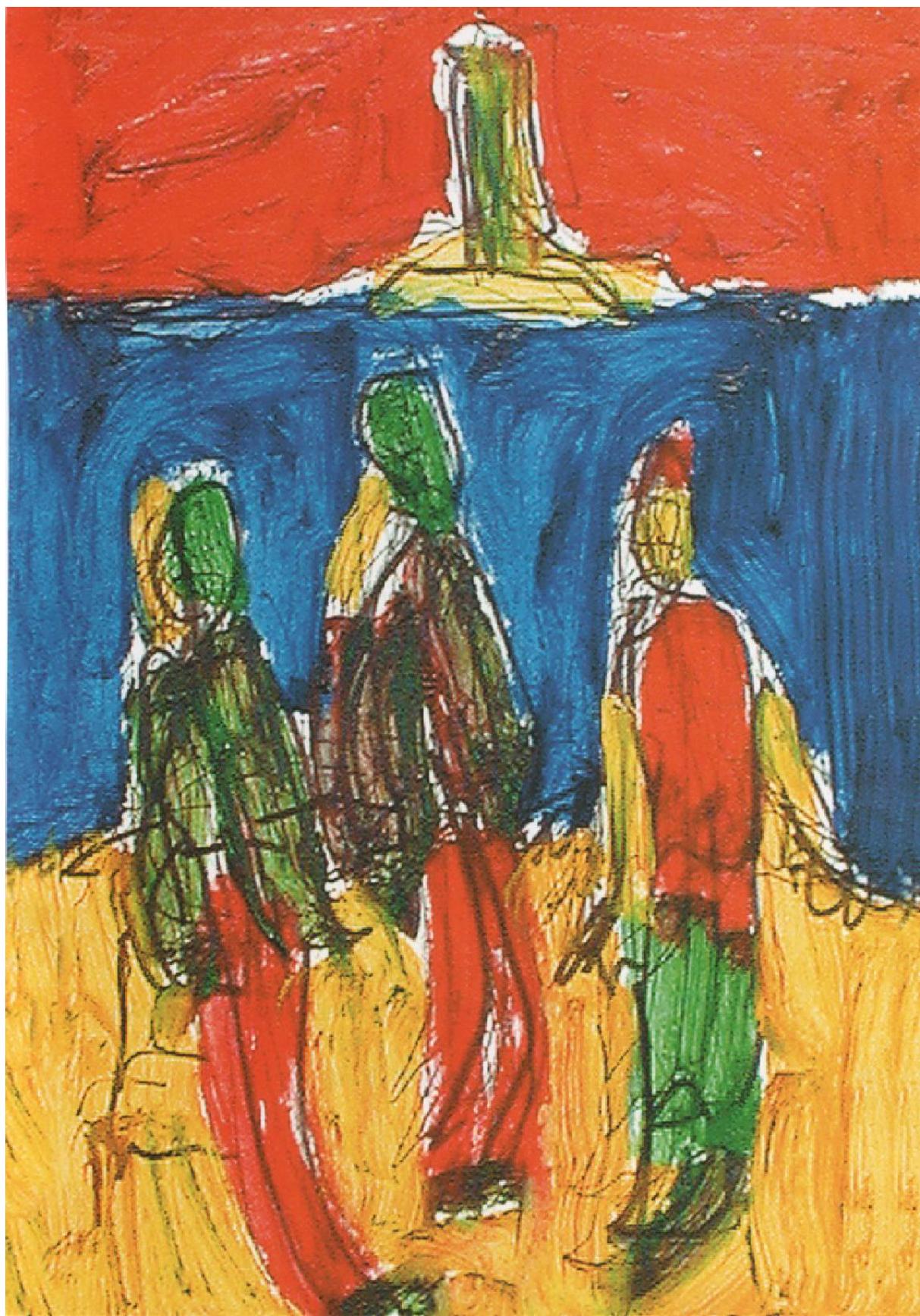
Možda mu je pozlilo...?

ZVRKOV OTAC

Mir! Prijam! Telegrafska služba...

GLAS SVJETIONIČARA

(*odsutno*) Jedvice... ali ipak svjetli... (*zatečeno*) Što? Što to kroz kupolu vidim?

HRABRI

Kao da je nešto ugledao?

GLAS SVJETIONIČARA

Ne varaju me oči! Jest! Primiće se...!

MIRJANA

U groznici je! Privida mu se...!

GLAS SVJETIONIČARA

(uzbuđeno) Bliži se! Jest - jasno vidim! Primiće se ulazu svjetionika! Kupola se upravo osvijetlila! (dopire škripa vrata) Jest...?

HRABRI

Čuje se škripa vrata...!

MIRJANA

Možda ti se pričinilo...?

KUKAVKOV OTAC

Nešto mu prilazi...? Zar vi...?!

GLAS SVJETIONIČARA

Pa...? Nemoguće! Zar vi...?!

HRABRI

(nekontrolirano) Tko, barba Ante?

GLAS SVJETIONIČARA

Zar ste vi još ovdje...?

ZVRKOV GLAS

(glas dopire iz zvučnika, nevoljko, klonuto) Barba Ante, moguće je!

KUKAVKOV GLAS

Mi smo, barba Ante...

ZVRKOV OTAC

(klikne neusiljeno) Zvrko? Moj Zvrko?

KUKAVKOV OTAC

I moj Kukavko?

MIRJANA

Zvrko i Kukavko su kod svjetioničara!

GLAS SVJETIONIČARA

Ali odakle? Čitava potraga... A vi...?

ZVRKOV GLAS

Čim smo ugledali vaš brodić kako se kroz oluju borite da biste osvijetlili svoju Hrid, nismo mogli, a da vas ovdje ne dočekamo, da vas noćas ne ostavimo sama... i da vam ujedno sve priznamo...

KUKAVKOV GLAS

Što vam je, barba Ante?

ZVRKOV GLAS

Problijedili ste! Prilegnite!

Iz zvučnika dopre pad tijela o tlo.

KUKAVKOV GLAS

Barba Ante?

ZVRKOV GLAS

(krikne, panično) Pao je! Pomozi, Kukavko! Pridignimo ga na krevet...

MIRJANINA MAJKA

Pao je...!?

HRABRI

Čuo se pad...

ZVRKOV GLAS

(poticajno) Barba Ante...? Kukavko, brzo vode!

KUKAVKOV GLAS

Nema vode! Znaš da ovdje nitko više ne stanuje! Odakle voda?
Evo moja mokra košulja!

ZVRKOV GLAS

Pruži! Pridigni mu glavu...

KUKAVKOV GLAS

Evo! Problijedio je... jako...

ZVRKOV GLAS

Odriješi mu pojasa nek' lakše diše...

KUKAVKOV GLAS

I oko vrata odriješi... maši tim kartonom... Brzo!... Isprekidano
diše...

ZVRKOV GLAS

Još mu glavu pridigni... Tako!

KUKAVKOV GLAS

Zvrko, izuj mu cipele!

ZVRKOV GLAS

Evo, skidam...

KUKAVKOV GLAS

I drugu...

ZVRKOV GLAS

Ti brže maši... Da otvorim prozor?

KUKAVKOV GLAS

Ne, pjena valova će nahrupit'... Raskopčaj mu i košulju...

ZVRKOV GLAS

Jesam... Blijedi... Kukavko...?

KUKAVKOV GLAS

Što...?

ZVRKOV GLAS

Kukavko, kao da...?

KUKAVKOV GLAS

Što, Zvrko...?

ZVRKOV GLAS

Diše...?

KUKAVKOV GLAS

Nemoguće, Zvrko...?

ZVRKOV GLAS

Ne...?

KUKAVKOV GLAS

Tko...? Nemoguće...

ZVRKOV GLAS

Posluhni... primakni uho...

KUKAVKOV GLAS

Nije istina...?

ZVRKOV GLAS

Bolje bi bilo da nije... Ne maši više...

KUKAVKOV GLAS

Što? Ne diše!? Barba Ante!

ZVRKOV GLAS

(jecajući) A htjeli smo, je li, Kukavko, samo smo htjeli opet mu
malko svjetla povratiti u život...? Je li, Kukavko...?

KUKAVKOV OTAC

(*klonuto, opušteno u slušalicu*) Čamac Spasilačke službe - javite se! Punom snagom: pravac - svjetionik Zla hrid! Usprkos olujnom moru, djecu smjesta prebacite k nama, ovdje, na obalu... Dio posade neka ovu noć probdije na svjetioniku!...

MIRJANA

(*odsutno*) Sutra čemo i mi doploviti na Zlu hrid.

HRABRI

Oduvijek je bila želja starog svjetioničara da tamo među hridima nastavi bdjeti...!

Scena zatamnjuje. Prisutni ostaju nijemi, zatečeni u pokretu. Iz daljine dopiru oštiri naleti olujnog vjetra. S pučine kroz maglene zastore žmirka svjetlo sa svjetionika Zla hrid.

*Zavjesa se sporo spušta uz grmljavinu
i bljeskove munja pomiješane s pripre-
vom "Svjetioničareve pjesme".*

Čim nad morem padne mrak,
svjetionik ja palim:
brodovima dajem znak
dok zora ne stigne do vali...

Ljubo Stipišić Delmata

POVRATAK

(Igrokaz za djecu u dva čina s glazbenim brojem)

LICA

EKIPA MLADIH,
njihovi prijatelji (12-16 godina): ZVRKO, štićenik odgojnog doma
KUKAVKO
HRABRI
MIRJANA

ODGOJITELJ, pedagog u Odgojnom domu (30 godina)

Prijestupnici (40-50 godina): GRUBI
CRNI

DVA SLUŽBENIKA SIGURNOSTI

Zbiva se koncem ljeta na obali primorskog mjesta.

ČIN PRVI

Lijevo upućuju dvorišna vrata odgojnog doma. U daljini se plavi pučina s otočićem Usamljenikom. Zdesna prilaze Hrabri i Mirjana. Za njima nevoljko Kukavko vukući školsku torbu.

HRABRI

(buneći se) Ti ćeš nam, Kukavko, zbog te svoje svjedodžbe neprestano kukati! Nije svatko prikladan da mu svečani skup uruči Nobelovu nagradu za književnost. S tim se pomiri!

KUKAVKO

(zureći u svjedodžbu, mrzovoljno) Pomirio sam se ja, ali moj strogi otac se neće pomiriti. Razumiješ li, Hrabri?

MIRJANA

Kukavko Kukavi, ne kukaj, molim te! Znaš zbog koga smo stigli ovdje pred Dom? Hajd', radije se oglasi uobičajenim zovom!

HRABRI

(zvjerajući nad dvorišnim vratima doma) Vjerojatno Zvrko se već nadviruje s nekog prozora... Zakukaj, Kukavko! Hajd'!

KUKAVKO

Zakukaj, zakukaj! Zakukat će Kukavko kad mu se očeva gramatika sruši na leđa!

MIRJANA

Opet on kuka! Zvrko će promisliti kako ga nismo posjetili. Hajde!

KUKAVKO

(hukne među dlanove, oglašavajući se kao kukavica) Evo, evo...

HRABRI

(iščekivajući) Još jedanput, Kukavko... Nije te mogao čuti.

KUKAVKO

(ponovno hukne - s lijeve strane dopre kukavičji odaziv) Čujete...?

MIRJANA

To i jest razlog radi kojeg sam vas večeras okupila! Hoću upriličiti zajednički doček?!

KUKAVKO

(ushitno) Oglasio se! To je Zvrko Zvrkonja!

(S lijeve strane zazvoni školsko zvonce i prospe se dječje pocikivanje.)

KUKAVKO

Čujete li? Konac školskog sata!

MIRJANA

Posljednjeg! I njima je razlaz... Evo, Zvrko! Trči k nama!

HRABRI

Kod koga je dar za Zvrka?

KUKAVKO

Kod Mirjane! Neka mu ga ona uruči u ime sviju!

(Slijeva, kroz vrtna vrata dotrči Zvrko noseći torbu.)

ZVRKO

(zadihan, osvrćući se za sobom) Zdravo, moja Ekipa!

HRABRI

Zdravo, Zvrko! Ekipa ti je došla u posjet!

KUKAVKO

Donijeli smo ti paket kikirikija!

HRABRI

I mali priručnik o udičarenju koji si toliko želio...

MIRJANA

... I paket gumičâ za žvakanje, Zvrko Zvrkavi! Skromna nagrada od Ekipe za tvoju prvu svjedodžbu u tvom novom domu...

ZVRKO

(okljevajući) Ali...? Ekipa...?

KUKAVKO

Uzmi, Zvrkonjo Zvrkavi... Ja ču ti otvoriti...

ZVRKO

(smućeno) Ali, Ekipa... ne zaslužujem...

HRABRI

Ni okusiti?

KUKAVKO

Da nisi bolestan...?

ZVRKO

Nije to, nego...

MIRJANA

(shvativši) Dakle, tako...

ZVRKO

Tako mi je maloprije odgojitelj priopćio.

HRABRI

(ne želi shvatiti) Istina? Tako ti je... priopćio... Upravo tako?

KUKAVKO

Zvrko, i meni je isto... razrednik maloprije...

ZVRKO

Iz kojeg predmeta, Kukavko? Meni iz hrvatskog!

MIRJANA

Stidite se obojica!

KUKAVKO

Nemoj tako, Mirjana... Hrabri je maloprije rekao kako nije nužno postati nobelovac... Zar nisi tako rekao?

ZVRKO

Ipak nobelovce njihovi očevi ne natjeravaju na onoliko piskaranja koje nas očekuje ovo ljeto... U tom je razlika!

KUKAVKO

Tebe, Zvrko, ovdje u Domu otac ne natjerava, a mene kod kuće...? Tko će živ ostati od svakodnevnih propovijedi?

ZVRKO

To i jest teškoća: danas počinju praznici, a ja ne želim otići kući dok ne ispravim slabu ocjenu.

MIRJANA

Zvrko, ne govori zvrkavo! Moraš kući! Grijat ćeš stolicu dva tjedna, a na popravnom sve ćeš brige baciti u vodu.

ZVRKO

(zagonetno, prema pučini) Ali bi Zvrko ovog puta htio brige baciti u more!

HRABRI

U more? Nije mi jasno!

MIRJANA

Zvrko, nemoj opet smjerati nešto zvrkavo kako to samo Zvrkonja umije skuhati...

KUKAVKO

Valjda bi i naše glave mogle shvatiti tu tajnovitu namjeru? Hajd' razveži!

ZVRKO

(*s prikrivenom mirnoćom*) Dobro si započeo, Kukavko. Kazao si: "razveži", ali konopac na barčici još nije odriješen...

MIRJANA

Na barčici...?

HRABRI

Konopac...? Na čijoj barci? Kamo...?!

ZVRKO

To je već bliže! Pitate: "Kamo"?!

MIRJANA

(*osporavajući naum*) Zvrko, je si li uopće pri pameti? Pa ti si u Domu! O tebi se brinu s većim marom nego što bi kod kuće. A ti? "More!" "Barke!" "Konopac!"?

ZVRKO

(*odsutno, ponosito*) Pitate: "Kamo?!" Zvrko odgovara: na široko plavo more!

KUKAVKO

Na široko, plavo...?

HRABRI

Ali zašto? Sa čime?! Tko će ti to lađicu servirati na tanjuru: izvoli, Zvrko, provjetri svoj nestrašni čuperak!

ZVRKO

Barka je servirana i očekuje da Zvrko donese vilicu i žlicu, i da... zavesla...

KUKAVKO

Ti si pošašavio! Zar ti nije preko glave neugodnosti zbog kojih si u ovom Domu, a ti još...

ZVRKO

Ekipo moja, ja sam tako odlučio! Večeras prije nego dođe otac da me odvede kući, uzet ću iz Lučice barčicu i odveslati na obližnji Usamljenik! Na otočiću me nitko neće tražiti!

HRABRI

To je besmisleno, Zvrko! Na otočić? A hrana? A tvoji odgojitelji netom uoče tvoj nestanak?! I još k tom čamac bespravno uzeti? To su novi i novi prijestupi!

ZVRKO

Čamac uzeti?... Htio sam reći: samo posuditi i opet poštено vratiti. Hrana i potraga me ne zabrinjavaju; u torbi nosim sve vrste udica, čak i mrežice. A što se tiče krova nad glavom: Usamljenik je prepun skrovitih spilja i zaklona...

MIRJANA

Ali poradi čega upravo na Usamljenik?

ZVRKO

(otudjući se, pozlijedeno) Kući neću - to je jasno, sve dok se moj otac i majka konačno ne slože hoće li zajedno živjeti i koji će se od njih, uz moje odgojitelje, za mene skrbiti. Ekipa, ovo vam otkrivam da ne pomislite kako se Zvrku Zvrkonji olako prohtjelo na Usamljeniku probdjeti dva tjedna... Tamo ću u osami pripremati ispit, i evo me opet k vama! A čim položim, objasnit ću odgojiteljima i roditeljima gdje sam bio i zašto sam ovako postupio...

KUKAVKO

(tjeskobno) Zvrko, ti i ja smo u sličnoj kaši. I mene su zbog te nakindurene gramatike...

HRABRI

Ne cmizdri, Kukavko Kukavi! Ja se protivim takvom naumu!

MIRJANA

Nemoj tako, Hrabri! Nakon dva tjedna vratit će se s naučenim gradivom!

KUKAVKO

(poticajno) Pravo Mirjana kaže! Zvrko, iz istog smo predmeta torpedirani i zato bismo se mogli u toj osami uzajamno ispitivati, ispravljati, jedan drugom pomagati!... Povedi i mene, Zvrko! I mene kod kuće ne očekuje blistav doček... Nije me strah, ali se pomalo bojim...

ZVRKO

(odmjerivši Kukavku, odlučno) Do pol sata! U Lučici, na parkiralištu!

KUKAVKO

Ali na parkiralištu su auta i prikolice...?

ZVRKO

(u ulozi kombinatora) Upravo na jednoj je prikolici i - naša brodica!

MIRJANA

Na prikolici...? Vjerojatno je vlasništvo nekog stranca!

HRABRI

Ne smijete se baviti takvom rabotom!

ZVRKO

On ju je privezao i natkrio! Doći će po nju, valjda, tek sredinom ljeta. Čak je korisno da je u moru malko rasušimo.

HRABRI

(načelno) Još jednom, Zvrko i Kukavko, opominjem vas da razborito promislite!

Slijeva dopre zvuk školskog zvona.

ZVRKO

(hita na lijevu stranu) Pozivaju nas na skup! Moram natrag u sobu, pa čim mine Odgojiteljeva prozivka odmah ću pojuriti u Lučicu.

KUKAVKO

Ali kako ćeš pred Odgojitelja s torbom? Dosjetit će se...

ZVRKO

Namjeravao sam je skriti u žbunje! Već kad si mi se pridružio, Kukavko, ponesi je i počekaj dolje uz navez! Ne kasni! Zdravo, Ekipa!!

Zvrk potrči na lijevo kroz vrata Doma. Školsko zvono zamukne i cika djece utihne.

KUKAVKO

Hoću! Čim se smrači...! (*dovikuje*) Još ranijeeee!

HRABRI

(*dovikuje za Zvrkom*) Pomisli, Zvrko, još jednom o tom što si uvratio u tu zvrkavu glavuuuuu...!

MIRJANA

I ti, Kukavko, bolje mučni tom čaknutom glavom prije negoli se u to upleteš.

KUKAVKO

Ne pokušavajte me pokolebati! Odoh ja u Lučicu. Sunce se ionako bliži zapadu... (*Iz torbe izvlači aparat: primopredajnik.*) Ekipa, uzmite ovaj primopredajnik školske radio-grupe. Vratite ga čim sustane potraga za nama, a do tada ti, Mirjana i Hrabri budite u dosluhu s nama ako bi se nešto nepredviđeno splelo. Ja ću zadržati drugi dio aparata - da vas i mi možemo nazvati; naravno ako budemo u nedoumici za neko gramatičko pravilo. (*Dio aparata stavlja u torbu.*) Ekipa, zbogom! I šutite kao ribe! Nikome ni slovca.

Kukavko žureći zađe nalijevo.

MIRJANA

(*pomirljivo*) Hrabri, možda je ovako bolje. Prijatelji su nam, dio naše klapice.

HRABRI

Upravo ih zato ne bismo smjeli u ovoj ludoriji podržavati. Što ako drukčijim tijekom krene njihov naum? Onda jao i naopako za njih!

MIRJANA

Za njih dvojicu...?

HRABRI

I za nas dvoje! Ti i ja smo jedini upoznati s ovim opasnim pothvatom, a u tome ih ne prijećimo! Čak zahtijevaju: "Šutite kao ribe!"

MIRJANA

(pokolebano) Tako nisam razmišljala...

HRABRI

(pogledavši nalijevo, prene se, pokušavajući Mirjanu povući u zaklon) Pst! Mirjana! Evo, pristiže, čini se, Zvrkov Odgojitelj! Skrijmo se!

MIRJANA

(ustrašeno) Ne! Zamijetio nas je! Postali bismo sumnjivi!

HRABRI

Ja će odgovarati ako nešto bude pitao. Viđao me je sa Zvrkom. Možda me se prisjeti?!

S lijeve strane priđe Odgojitelj, sportski odjeven; iz torbe mu strši trska za udičarenje i zaštitna maska za ronjenje.

ODGOJITELJ

(iznenadeno, dobro raspoložen) Ho... ho...? Čekate li možda nekog od mojih junacija...?

MIRJANA

(zbunjeno) Dobar dan... ne... ne...

HRABRI

Da... da... Već smo, naime, dočekali...

ODGOJITELJ

Ne...? Da...!? Što je od to dvoje istina?

HRABRI

(prijekorno Mirjani prišaptava) Zašto uskačeš u riječ? Lijepo smo se dogovorili da odgovore prepustiš meni! (autorativno) Jest, posjetili smo našeg prijatelja...

MIRJANA

(nesuzdržano) Kaži: Zvrka Zvrkonju...! (Odgojitelju) Tako ga od milja nazivamo.

ODGOJITELJ

Da... da...! Sjetio sam se: ovaj...

MIRJANA

Onaj kome mama i tata... znate...

ODGOJITELJ

Da, da! Prisjetio sam se: nestaska, ali dobra srca.

MIRJANA

(netaktično) I u Domu je konac školske godine. Hoće li biti podosta negativnih ocjena? Htjela sam reći, na primjer, iz hrvatskog, recimo...?

HRABRI

(potih, prebacujući) Ne zapituj tako glupavo! I šašavi bi se dosjetio.

ODGOJITELJ

Ima ih, ima! Premda oni koji su nastojali, ljetovat će, logorovati, hrliti u šume, na sunce, te obnovljenim snagama čili i svježi dočekati nove zadatke... Evo, i ja sam čitavu godinu ratovao s tim dragim nestascima i dobrano zaslužio ova dva tjedna. A potom ćemo opet nastaviti s ispitima.

HRABRI

(uvečava čuđenje) I vi ćete također praznikovati dva tjedna?

MIRJANA

U planine... zasigurno smjerate...?

ODGOJITELJ

Protivnim smjerom!

HRABRI

Valjda nije: prema moru?!

MIRJANA

Moru? Valjda daleko...?

ODGOJITELJ

Ne! Tu, na dohvati ruke, svega nekoliko stotina zaveslaja, i - hop!
Eto me na Usamljeniku!

HRABRI

I vili...?

ODGOJITELJ

(ležerno) I ja! A zašto ne bih mogao ja: usamljeni Odgojitelj na
usamljenom Usamljeniku?! Čemu čuđenje? Zar se doimam toliko
prestar i slabašan za takav pothvat? Ha-haaa...!

MIRJANA

Kažete, to jest, mislim, na ovom... ovom otočiću..., to jest... vi
sami...?

ODGOJITELJ

Sâm! U sumračje je najpogodnije odveslati... I šator ću razapeti
prije neg' se smrači...

MIRJANA

A ipak da pričekate jutro, pa u zoru...

HRABRI

Da, da, u zoru čim zori sa istoka...

ODGOJITELJ

Zašto? Čemu strah?! Dolje u Lučici, na navezu cijelu me godinu očekuje moj brodić! I rad' čega bih odgadao?

HRABRI

Vaš brodić? Na navezu?!

ODGOJITELJ

Da, na parkiralištu, na prikolici. Vapi za plavetnim morem da ponovno skupa otplovimo!

MIRJANA

(potiho, uz nemireno) Jao, Zvrku! Jao, Kukavku!

HRABRI

(Mirjani, beznadno) Prekasno je da ih pozovemo! Zateći će ih u vlastitoj brodici!

ODGOJITELJ

(oduševljavajući se) E! A sada dok sunce posve ne zaroni u more, požurit ću, otisnuti brodić u more i zaploviti! Do viđenja! I poručite vašem prijatelju nek' kroz ova dva tjedna dobrano prione uz lektiru i padeže...

HRABRI

(usiljenom srdačnošću) Do viđenja! Prenijet ćemo mu poruku.

Odgojitelj pozuri na desno, domahujući.

MIRJANA

(dovikuje za Odgojiteljem) Posebno za padeže! A vi ne žurite! Još ima do zalaska suncaaaa...!

HRABRI

Odjurio je pravo Zvrku i Kukavku u - brodić!

MIRJANA

U vlastiti brod! Hrabri! Pozovi ih putem primopredajnika! Nisu ni slutili čemu će nam poslužiti!

HRABRI

(prihvaća aparat, oprezno se ogledavajući) Dobra ideja! Ipak izvidi da nas ne iznenadi još neki nepredviđeni odgojitelj!

MIRJANA

(nadviruje) Utihnuli su! Pritisni lijevo dugme - za poziv!

HRABRI

(pokušava aktivirati aparat kleknuvši uz napravu) Ovo s natpisom "prijam"?

MIRJANA

To, Hrabri! U Domu se samo poneka glavica nadviri na prozor...

HRABRI

Kukavku prijemnik već mora zvoniti! Pogledaj: lampica signalizira!

MIRJANA

Možda još brodić porinuju u more?

ZVRKOV GLAS

(dopire preko zvučnika primopredajnika uz ritmički šum zaveslaja) Hrabri? Mirjana??

HRABRI

Ovdje smo! Što je s vama? Govorite!

KUKAVKOV GLAS

Ovdje: Kukavko i Zvrko! Zašto već pozivate? Halo, Ekipo??

MIRJANA

(zaprepašteno) Oni su se već otisnuli...!

HRABRI

(govoreći u aparat, nametljivo) Slušajte obojica, pomnjivo!

ZVRKOV GLAS

Ne budi toliko ozbiljan, Hrabri! U brodu nam je prekrasno...

HRABRI

Uskoro vam neće biti! Zvrko, par minuta prije, razgovarali smo s tvojim Odgojiteljem!

ZVRKOV GLAS

Mojim? Kako mojim?

HRABRI

Tvojim, Zvrko! Slušaj dalje!

KUKAVKOV GLAS

Jao! Niste mu valjda izlanuli...?

HRABRI

Još poraznije: uputio se pravo svom brodu!

KUKAVKOV GLAS

Kojem brodu...?

ZVRKOV GLAS

Nije valjda...?!

HRABRI

Upravo to! K brodu u kojem ste vas dvoje!

ZVRKOV GLAS

Ovom - s kojim mi sada plovimo...? Nemoguće?!

HRABRI

Moguće! Već je pohitao u Lučicu...

MIRJANA

... da svojim brodićem otplovi na Usamljenik!

KUKAVKOV GLAS

I ooooon? Na Usamljeniiik?!

ZVRKOV GLAS

Prokletstvo!

KUKAVKOV GLAS

Zvrko, podosta smo se udaljili od obale... Neće, valjda...

ZVRKOV GLAS

Jače upri u veslo, Kukavko! Ta-ko! Ja-če!

KUKAVKOV GLAS

(očajnički) Pogledaj? Zvrko! Tamo na obali!

MIRJANA

Nešto su zamijetili...?

KUKAVKOV GLAS

Gledaj! Netko s obale domahuje prema našoj barčici! Vidiš li...?

HRABRI

(bojažljivo, Mirjani) Ako je Odgojitelj već dojurio u Lučicu...

MIRJANA

... i spazio da mu je barka otplovila...?

ZVRKOV GLAS

(s pozornošću) Jest! To je on! Moj Odgojitelj!!! Propao sam!!!

KUKAVKOV GLAS

Nije te mogao prepoznati, odveć smo udaljeni!

ZVRKOV GLAS

Ali je svoj brod prepoznao!

KUKAVKOV GLAS

Što ćemo sad, Zvrko!? Vratimo se!

ZVRKOV GLAS

(odlučno) Veslajmo još hitrije prema Usamljeniku! Jedino nam to preostaje! Sagni glavu! Ta-ko! Ho-ruk! Ja-če! Kukavko, jače!

HRABRI

(energično dovikuje u aparat) Ustavite vesla! Zvrko! Kukavko!
Okrenite k obali i sve mu iskreno ispričajte!

ZVRKOV GLAS

(dovikuje s naporom uz ritam zaveslaja) Što ti pada na um,
Hrabri!? Vratiti se i ispripovjediti kako sam mu ja, njegov
štićenik, pred nosom zdipio barčicu i otplovio?! To hoćeš da mu
odrecitiram?!

KUKAVKOV GLAS

Gle, Zvrko! Taj kao da nešto užurbano išće po obali: trčkara lije-
vo-desno... Eno: uskočio je u neku lađu! Pratiš li, Zvrko! Onamo,
lijevo!

ZVRKOV GLAS

(očajnički) Kreće u potjeru za nama! Jao, Kukavko...?!

KUKAVKOV GLAS

Da ga... da ga ipak pričekamo... i sve priznamo...?

ZVRKOV GLAS

Veslajmo još brže! Ne smije nas ni za živu glavu sustići!

HRABRI

(u bijesu) Zaustavite se! Nikuda se ne možete skriti! Ispustite
vesla! To je bezumno, Zvrko Zvrkavi! Kukavko Kukavni!

MIRJANA

Koliko vas dijeli od njegova broda?

ZVRKOV GLAS

(u ritmu zaveslaja) Kojih... stotinjak zaveslaja, a možda... i
manje... Snažnije, Ku-kav-ko...!

KUKAVKOV GLAS

Ne mogu... Ne mogu, iznemogao sam...

HRABRI

Ali kamo, Zvrko? Kukavko, kamo? Otočić nije velik. Nećete tamo postati nevidljivi. Odgojitelj vam je za petama!

ZVRKOV GLAS

(*zadihan, isprekidano*) Samo da se domognemo Usamljenika... Prepun je... skrivenih špilja... Skrit ćemo se... pa čim se smrači... potajno opet natrag doveslati i lađicu privesti na isto mjesto... Odgojitelj neće imati razloga da posumnja u mene...

KUKAVKOV GLAS

Zvrko...! Razdaljina se smanjuje!!

ZVRKOV GLAS

Ubrzajmo još... ovih... pedesetak zaveslaja... Hajd', Kukavko...!

KUKAVKOV GLAS

Ne mogu, Zvrko...! Nedostaje mi daha...

ZVRKOV GLAS

Ustraj, Kukavko, ustraj... Brod ćemo... među stijene... navući... Još malo... Neće ga pronaći... Mrači se... Još ma-lo...

KUKAVKOV GLAS

Nemam zraka... Ruke... ne... služe...

ZVRKOV GLAS

Ta-ko! Još ma-lo! Sagni glavu da te ne zamijeti...

KUKAVKOV GLAS

Pa-dam... Zra-kaaa...

Dopre udarac brodice o pjeskovito žalo.

ZVRKOV GLAS

Kukavko, stigli smo! Pomozi mi brod navući...! Iskači! Ta-ko! Još malo... Još! Tako! Ta-ko... A sad bježi za mnom, ovuda među stijene. Znadem skrovitu špilju... Za mnom, Kukavko...

KUKAVKOV GLAS

Ali i Odgojitelj će s pedesetak zaveslaja takoder pristati...?

ZVRKOV GLAS

Žuri za mnom i sagni glavu! Hajmo!

KUKAVKOV GLAS

Žurim... Ne mogu...

HRABRI

(vičući u aparat, ne vladajući sobom) Zvrko! Kukavko! U kakvu se kašu uvlačite?!!!

MIRJANA

Veza je prekinuta... U bijegu su...

HRABRI

(optužujući se) Mirjana, morali smo spriječiti njihov šašavluk!

MIRJANA

Sad je kasno! Kada im ne možemo pomoći, od nas očekuju da im barem ne odmažemo.

HRABRI

Hoćeš reći: što smo vidjeli - nismo vidjeli: što smo čuli - nismo čuli?!

MIRJANA

Shvati, Hrabri: moramo ih štititi! Oni su naši, naša Ekipa! Uključi prijemnik, možda su se u međuvremenu domogli nekakva zaklona!?

Hrabri žurno aktivira aparat.

KUKAVKOV GLAS

(zadihan) Hrabri! Mirjana! Čujete li nas? Sklonili smo se u omanju špilju! Kroz otvor se naziru hridi...

ZVRKOV GLAS

Eno! Odgojitelj upravo pristaje uz hrid...

KUKAVKOV GLAS

Ali i Odgojitelj će s pedesetak zaveslaja također pristati...?

ZVRKOV GLAS

Žuri za mnom i sagni glavu! Hajmo!

KUKAVKOV GLAS

Žurim... Ne mogu...

HRABRI

(vičući u aparat, ne vladajući sobom) Zvrko! Kukavko! U kakvu se kašu uvlačite?!!!

MIRJANA

Veza je prekinuta... U bijegu su...

HRABRI

(optužujući se) Mirjana, morali smo spriječiti njihov šašavluk!

MIRJANA

Sad je kasno! Kada im ne možemo pomoći, od nas očekuju da im barem ne odmažemo.

HRABRI

Hoćeš reći: što smo vidjeli - nismo vidjeli: što smo čuli - nismo čuli?!

MIRJANA

Shvati, Hrabri: moramo ih štititi! Oni su naši, naša Ekipa! Uključi prijemnik, možda su se u međuvremenu domogli nekakva zaklona!?

Hrabri žurno aktivira aparat.

KUKAVKOV GLAS

(zadihanje) Hrabri! Mirjana! Čujete li nas? Sklonili smo se u omanju špilju! Kroz otvor se naziru hridi...

ZVRKOV GLAS

Eno! Odgojitelj upravo pristaje uz hrid...

KUKAVKOV GLAS

Izvlači barku... i ogledava se uokolo...

ZVRKOV GLAS

Hoće nas pošto-poto otkriti...

KUKAVKOV GLAS

... i kazniti! Nije me strah, ali se... bojim...

ZVRKOV GLAS

Nije sad doba za tvoje strahovanje! Gledaj, Kukavko! Tamo, tamo lijevo... preko Odgojitelja... Gledaj...

KUKAVKOV GLAS

Vidim: neki motorni čamac pristaje uz hridi... Čudno...

ZVRKOV GLAS

Eno! Dvije spodobe iz broda iskaču na kopno.

MIRJANA

(s nestrpljenjem, Hrabrom) Nešto se neočekivano događa...! Tko su ti ljudi...?

KUKAVKOV GLAS

Iznose nekakve pakete, zamotuljke... Gle, sada su Odgojitelja, čini se, zamijetili...

ZVRKOV GLAS

Iznenadeni su prisutnošću Odgojitelja... Zastali su; kao da su zatečeni...

KUKAVKOV GLAS

Zvrko! Gledaj! Prilaze mu...

HRABRI

Što se to zbiva? (vičući) Što je s Odgojiteljem? Govorite!

KUKAVKOV GLAS

Onaj došljak, rastom viši, prilazi Odgojitelju, čini mi se vrlo neprijateljski... Jao, Zvrko!? Napada Odgojitelja!!

ZVRKOV GLAS

I onaj drugi priskače! Jao! A mi ne smijemo pomoći mome
Odgojitelju jer bismo se otkrili...!

KUKAVKOV GLAS

Ne razaznajem jasno, ali mi se čini kao da ga vezuju konopcem...
Ali zašto?

ZVRKOV GLAS

... I odvlače... Ali kamo...?

KUKAVKOV GLAS

Prema našoj špilji, Zvrko! Pravo ga k nama vuku! Gledaj!
Nadviri se dolje, onaj krupniji ga natjerava uz ovu liticu...

ZVRKOV GLAS

... A onaj drugi uprtio na sebe one pakete i zamotuljke... Kukavko,
zgrči se iza ovih sanduka! Ovamo, uz mene se pritaji... Neće va-
ljda zauvijek ovdje ostati...?

KUKAVKOV GLAS

Jadnika dovlače ovamo... Zašto? Ravno k nama!

ZVRKOV GLAS

Ne proviruj, Kukavko! Stisni se ovdje, uz mene... Strepim za mog
Odgojitelja. Što išću od njega? I ti, Kukavko, drhtiš...?

KUKAVKOV GLAS

Nije samo to... nego ne znam kakvo još zlo ovdje hoće ovi došljaci...?

MIRJANA

(očajnički, inzistira) Tko su ti došljaci? Govoriteeeee...?!

HRABRI

(bijesno) Što hoće takvi agresivni, nasrtljivi ljudi...?! Štooooo...?!

Zastor se žurno sklop i.

KRAJ PRVOG ČINA

ČIN DRUGI

Radnja se nastavlja unutar zatamnjene špilje na otočiću Usamljeniku. Kroz prirodni otvor nazire se pučina. Uokrug razbacani sanduci: na desnoj stijeni špilje zabravljena vrata spremišta. Iz dubine, podno špilje, dopire zapljuškivanje valova. Zvrko i Kukavko na desnoj strani šćucureni iza sanduka u iščekivanju dvojice došljakâ i Odgojitelja.

KUKAVKO

Zvrko! Odgojitelj hoće pronaći nas kradljivce i, dakako, svoj brodić; ali mi nije jasno što hoće ove spodobe od tvog Odgojitelja?

ZVRKO

Kukavko...? Strepiš...?

KUKAVKO

Ne strepim, samo se pomalo bojim...

ZVRKO

(iskopčavajući aparat obešen o Kukavkovom vratu) Iskopčaj primopredajnik! Tako... Lijepo bismo se prošli kada bi se Hrabri i Mirjana oglasili pred ovim došljacima...

KUKAVKO

Evo ih! Prilaze ulazu...

ZVRKO

Sklupčaj se uz mene... ne diši...

Na ulazu u špilju ukaže se Grubi; krupan lik, bradom zarastao, ugura Odgojitelja povezana konopcem uokrug prsiju i s rupcem začepljenih usta; za njima teturajući ulazi Crni natovaren paketima i zamotuljcima.

GRUBI

(odrješito) Uđi! Naprijed u špilju! Ta-ko! Ta-ko! Ovdje će se ugodno provesti ako nisi suviše izbirljiv!

CRNI

(odahnuvši spušta tovar) Grubi, možemo li biti sigurni da nas nitko osim ovog uljeza nije primijetio?

GRUBI

(proviruje kroz otvor špilje) A tko bi uopće svratio pozornost na ovakva dva dobroćudna ribolovca...? Ha-ha...! Crni, zapali svjetiljku, a meni daj ključ spremišta da utrpamo ovu neočekivanu ribicu.

CRNI

(iz rupe u stjeni špilje uzima svjetiljku i napijavši ključ pruži Grubom) Evo ključ, Grubi; nemoj odveć grubo postupati s tim zalutalim očevicem! Dosta nam je neprilika... Ja odoh prenijeti i preostali ulov...

GRUBI

Ali oprezno s ulovom!

CRNI

Nije ovo Crnome prvi put! Radije ti razmisli što ćemo s tim ulovom?

(pokaže na Odgojitelja; izide iz špilje)

ZVRKO

(potiho Kukavku) Nešto potajno spremaju! Možda su krijumčari?

KUKAVKO

Možda su gangsteri...?

GRUBI

(odveže povez s Odgojiteljevih ust) Dakle, počujmo tko si ti da si se usudio umiješati u plan strašnog Grubog i groznog Crnog? A...?

ODGOJITELJ

(uzrjano, ne snalazeći se) A tko ste vi? Kakva je ovo šala? Ukrali su moj brod, pred nosom porinuli u more, a vi mi usto svojim neodgovornim postupkom onemogućavate tražiti počinitelje!

GRUBI

Kakav brod? O kojem brodu ovaj naklapa?!

ODGOJITELJ

Ne shvaćate? Jasno! Ugledate čovjeka: zaskočite ga i vežete! To shvaćate! A moj su brodić dvojica derana s naveza bespravno odriješila i nakon nekoliko desetaka zaveslaja pristali i skrili se pred mnom ovdje na Usamljeniku.

Kroz ulaz u špilju provuće se Crni s teretom paketa.

GRUBI

Crni, je si li čuo? Izmišlja pričicu kako je na Usamljenik - upravo kad smo mi htjeli biti sami - došao u potjeri za svojom ukradenom brodicom!

ODGOJITELJ

Jest! Istinu govorim! Veslao sam iz petnih žila, u stopu ih pratio, ali kradljivci su se domogli Usamljenika prije mene...

CRNI

(s nevjericom, odlažući pakete) Prije tebe? Pa gdje su? Trebali su te ovdje pričekati?

GRUBI

... I doček ti pripremiti...! Ha-ha...!

ODGOJITELJ

(naivno) I ja se pitam? Razriješite ove konopce, pa ću pronaći način kako da istjeram te ptičice!

GRUBI

I ti se pitaš? A Grubi ti odgovara: tvoja je basna o ptičicama za dječicu prije lijeganja, a ne za neumoljivog Crnog i Grubog! Razumiješ li?

ODGOJITELJ

Ovo je protuzakonito! Je li uopće slutite koga ste napali i svezali?

CRNI

Sumnjaš li, Grubi, da nas je doista ovo njuškalo uhodilo?

GRUBI

Nisam baš uvjeren, ali što je za nas sigurnije ne smijemo zaobići.

CRNI

Hoćeš reći da moramo biti sigurni dok ne završimo noćni pohod.

GRUBI

Čitaš mi misli. Čim se vratimo s pohoda, odlučit ćemo što ćemo s njim učiniti. Otključaj vrata spremišta, Crni!

ODGOJITELJ

(opirući se) Ljudi! S kojim pravom sa mnom ovako postupate? Dosta je ove grube šale! Odriješite me, inače...

GRUBI

(gura Odgojitelja kroz vrata spremišta) Ako je šala, ti se smiji šali!

ODGOJITELJ

Mene očekuje nastava! Moji učenici...!

CRNI

Odsad ćeš ti biti naš učenik!

ODGOJITELJ

Nasilnici, mene očekuju ispit! Pustite me!

GRUBI

Odgovarat ćeš nama kad te mi prozovemo!

Grubi, uguravši Odgojitelja, uđe za njim.

ODGOJITELJ

(dopire iz spremišta očajnički vapaj) Ovo je nasilništvo! Protiv svih građanskih prava...!

CRNI

(s vrata spremišta unutra dobacuje konop i rubac) Čvrsto mu sveži ruke, dolje uz ležaj! Tako!!

ODGOJITELJ

(viče) Nitkovi ste vi! To ste obojica! Stići će zakon vašu rabotu!

CRNI

(s vrata, poticajno) I usta mu začepi! Ta-ko! Da nam ne dijeli moralne lekcije. Tako, tako...

KUKAVKO

(prestravljeni) Zvrko? Zatvorili su ga! I vezali!

ZVRKO

Ne miči se jer će ista sudbina i nas stići...

Grubi izide iz spremišta, razbarušen. Zaključa vrata. Odgojiteljevo dozivanje postupno zamukne.

GRUBI

(popravljajući odjeću, pruža ključ Crnome) Evo, pohrani ključ. Zaključali smo još jednu zapreku. A sad? Hajdemo ostvariti našu najkrupniju zamisao!

CRNI

Ti, Grubi, zaboravljaš da najkrupniju zamisao prati i najkrupniji rizik, a najkrupniji rizik, ako ne uspije, donosi i najdužu kaznu!

GRUBI

A ti, Crni, smećeš s uma da najkrupniji rizik, ako uspije, donosi i najobilniji ulov!

CRNI

Ti si, Grubi, nepopravljiva optimistička lopuža! Ja sam oprezniji prepredenjak...

GRUBI

(*kliještima odškrine poklopac jednog sanduka, živahno*) Proći će te crne misli čim odriješim mačka iz ove vreće... Pogledaj: čak je utisnut originalan pečat! (*iz sanduka vadi raznovrsne cigarete; tura ih Crnome pod nos*) Pomiriši! Zapali ovu iz... sjevernih krajeva! Ili ovu... iz vrućeg pustinjskog podneblja...! Što čekaš? Osjetit ćeš dah usijanog pijeska!

CRNI

Radije ovu iz... sjevernih krajeva jer će nam, bojim se, ionako pod tabanima postati odveć usijano! Večeras si se uvjerio: jedvice smo umakli onom prokletom čuvaru... (*pripalivši, opušteno sjeda na sanduk*)

GRUBI

Jedvice? Ali su Crni i Grubi ipak umakli... i ovdje ispuhuju plave kolutiće dima!

CRNI

Umaknuli jesmo, ali smo ovo njuškalo objesili sebi o vrat...

GRUBI

Mi smo mu zauzvrat o vrat objesili ono vlažno sklonište. Ti kao da prestaješ biti onaj strašni Crni!? Izobličeš se u nekog pahuljastog! (*znalački*) Pominjivo me prati: prvo i najvažnije je ovu robu što prije prevesti na kopno, uhodanim je putovima raspačati, a novac duboko u džep gurnuti...

CRNI

Drugo: iz ove jazbine što prije na čisti zrak odlepršati!

GRUBI

Tako je, pahuljasti. To je bitnije od tvog strahovanja. Ali noćas trebamo obaviti i onu najkrupniju zamisao... (*tajanstveno*) Ovaj će nas put očekivati manji paketi.

CRNI

Manji i lakši...

GRUBI

(*prstima tobože broji novac*) Triput lakši, a dvadeset puta - teži!
Grubi posjeduje točne podatke... (*vadi listinu*)

CRNI

Ako su nepouzdani, pa uskočimo u zamku!?

GRUBI

Sve što Grubom dostave ortaci - sve je do najsrušnijeg detalja predviđeno. U protivnom znaju da bi Grubi mogao postupiti grubo, a to im se ne mili. (*pogleda na sat, žureći*) Za pola sata - točno u deset sati napustit ćemo Usamljenik i odveslati k obali.

CRNI

(*pokazujući na pakete*) A ovaj ulov što smo maloprije donijeli?

GRUBI

Pričekat ću ovdje! Opet ćemo se noćas, poslije ove akcije ovdje vratiti. Dakle: odveslat ćemo prema obali, podalje od mjesta gdje smo popodne ostvarili ovaj ulov.

CRNI

Da nije presmiono? Što ako potjera...?

GRUBI

Potjeru smo usmjerili krivim putem. Tko može i pomisliti da smo pobegli brodom upravo ovdje na Usamljenik i da pripaljujemo svoj dimni ulov?! Slušaj dalje: čim doveslamo uz zapadni dio žala, ukazat će se signal naših kompanjona i oni će nam otkriti ostatak plana.

CRNI

A što ako na takav signal naiđu nepoželjni žbiri?

GRUBI

Grubi je nenadmašan u nenadanim okolnostima. Prvo ćemo provjeriti je li veza pouzdana. Znaš i sam da se ovakve dvije ribetine ne love u mrežicu koju bilo tko razapne.

CRNI

Ali što ako potjera do jutra bilo što iznjuška i krene pravim tragom? Tada će mrežica odjednom postati pregusta da bi ovakve ribetine umakle?!

GRUBI

Ne strahuj, Crni! Poslije obavljene akcije, još noćas ćemo doploviti u ovaj zaklon, a već izjutra robu ćemo proturiti već uho-danim kanalima! Nema mjesta tvom okljevanju. Uputnije je što prije otploviti... Spustit ćemo udice. Tobože ribarimo, i širom otvoriti oči očekujući signal kompanjona s obale... Nitko neće posumnjati u dvojicu strastvenih ribolovaca... Ha-ha! Krenimo, Crni!

CRNI

A ovo njuškalo, tamo, iza vrata?

GRUBI

Valjda ga ne želiš sa sobom povesti! Zavezane su mu ruke i noge, a usta rupcem zatvorena. Krenimo! (*proviruje kroz otvor špilje*) Brod nas čeka, more je mirno. Pravi ugodaj za udičarenje. (*prema vratima spremišta*) Ti mirno snivaj unutra: u takvom prenoćištu ni pijetao ni sober neće ti san remetiti!

CRNI

(*s nasladom, pred vratima spremišta*) Ako izvolite zaželjeti limunadu ili uglancane cipele - izvolite pozvati srebrnim zvoncem! Bit ćemo vam na usluzi!

GRUBI

(*ključ spremišta pohranjuje u ponaru*) A ovdje smo vam pohranili ključić! Ali s ove strane vrata...

CRNI

Taj je bezopasan! Pogledaj: mjesecina se razmilila kanalom. Nazire se obala. Signal ćemo bez teškoća zamijetiti.

GRUBI

(*povuče ga kroz otvor špilje, veselo*) Takvoga te volim, Crni! Sve je na našoj strani! Hajmo!!

Grubi i Crni se izgube kroz otvor špilje.

ZVRKO

(*skočivši sa sanduka, oprezno proviruje kroz otvor špilje*) Udaljuju se! Kukavko, silazi!

KUKAVKO

(*s olakšanjem*) Konačno! Čitav sam se skvrčio...

ZVRKO

Tiše! Pst! Nismo sami... Još dopire zuj motora! A iza vrata je Odgojitelj... Ti-šeee...

KUKAVKO

Možda posjeduju dalekozor! Proviruje ti čuperak!

ZVRKO

Opet on? Il' od straha umri, il' preživi i pomozi! Sve si čuo. U ovoj kaši što smo je mi zakuhali treba prestati sebično misliti na sebe!

KUKAVKO

Nego na koga? Valjda na one nitkove?

ZVRKO

Tiše, Kukavko! Odgojitelj bi nas mogao čuti. Bila bi to potpuna katastrofa!

KUKAVKO

Zar naš položaj nije potpuna katastrofa? Mi smo između dvije vatre: iza vrata Odgojitelj kojem smo brodicu prisvojili, a tamo plove ona dvojica nitkova što kuju nekakve užasne planove! Ja bih, Zvrko, najradije sjeo u brodić i odveslao kući! Tamo bih alarmirao Službu sigurnosti, ispričao im sve o ovim nitkovima i o njihovoj noćašnjoj namjeri! To bih ja učinio!

ZVRKO

A Odgojitelja bi prepustio hirovima onih nepoštenjaka? A mene otkrio kao kradljivca njegova broda?! Tek tada bi mu postalo jasno da smo upravo mi dvojica uzročnici što čami u toj pljesnivoj rupi. Eto, to bi ti učinio da zadovoljiš svoj kukavičluk!

KUKAVKO

A što bi ti poduzeo da zadovoljiš svoju tobožnju hrabrost? Učinio bi da ovdje čekamo i čekamo, a pritom šapućemo kako Odgojitelj ne bi prepoznao tvoj glas; ili da iznad sanduka strepimo od one dvojice hoće li nam i disaj osjetiti.

ZVRKO

E, nije te zalud Ekipa Kukavkom nazvala!

KUKAVKO

A tebe – Zvrkom Zvrkonjom!

ZVRKO

Ali Zvrko se kreće i okreće... i razmišlja i smišlja!

KUKAVKO

Razmišlja i smišlja, ali ništa ne poduzima!

ZVRKO

(energično skida aparat s Kukavkovog vrata) Poduzima! Daj aparat!

KUKAVKO

Zar ćeš prijaviti Službi sigurnosti...? A što će biti s nama!

ZVRKO

Šuti! Sve ćeš shvatiti! (poziva, uspostavljujući vezu) Halo, Hrabri! Ja-vi se...? Halo!? Poziva Zvrko!

KUKAVKO

... I Kukavko...

ZVRKO

U neprilici smo! Halo! Javite se...?!

KUKAVKO

Ušutjeli su...?

ZVRKO

Upalila se lampica! Uspostavljena je veza!

MIRJANIN GLAS

(glas dopire iz primopredajnika) Hej, Ekipa! Ovdje Mirjana! Kao da ste uzrujani?

ZVRKO

Mirjana! Hrabrom hitno dojavi naš poziv!

MIRJANIN GLAS

O čemu je riječ? Gdje je Kukavko? Kazujte!

KUKAVKO

Mirjana! Ovdje sam! U neprilici smo! Pomoć nam je potrebna!

MIRJANIN GLAS

Zar vas je Odgojitelj otkrio? Gdje je Odgojitelj? Govorite!

ZVRKO

Odgojitelj je vezan i zaključan! Oko nas su se spleli čudnovati događaji!

MIRJANIN GLAS

Jao! Odgojitelj vezan! Zašto? Niste valjda vi...? I kod nas. Čim ste sinoć otplovili, dogodile su se nevolje! Dvije goropadne ljudeskare opljačkale su robnu kuću i odnijele veću količinu robe!

ZVRKO

Dvije ljudeskare, kažeš!?

KUKAVKO

Crni i Grubi!

ZVRKO

(u primopredajnik) Mirjana, dobro otvori uši! Opis tih dviju ljudeskara podudara se s ovima koji su ovdje u šilji svezali i zatočili mog Odgojitelja!

KUKAVKO

... I sakrili u sanduke opljačkanu robu!

ZVRKO

... I noćas se upuštaju u novi lopovluk! Kukavko i ja smo skriveni iza sanduka prisluškivali njihov plan.

MIRJANIN GLAS

Ali kako Odgojitelju pomoći?! Ekipo, vi ste u opasnosti!

ZVRKO

Evo što sada moraš učiniti, Mirjana! Prvo: otrči Hrabromu! Zapovjedi mu da večeras točno pet minuta prije deset upali svjetiljku dolje, na rtu žala, jer će ova dvojica očekivati upravo takav signal od svojih ortaka.

KUKAVKO

Jest! Grubi i Crni su kazali kako očekuju signal točno u deset sati!

ZVRKO

Upravo radi toga Hrabri mora stići ranije, preteći svojim signalom istinske ortake. Razumiješ li sad? Mirjana, poslušaj dalje: kad ovi kradljivci doveslaju do Hrabrog, neka im Hrabri kaže kako mu, tobože, otac nije mogao doći jer mu je potjera na tragu i da je poslao njega, Hrabrog, da ih on uputi onamo gdje ih očekuje pošiljka!

MIRJANIN GLAS

A kamo ih Hrabri treba uputiti? Kome? To je odveć opasno...

ZVRKO

Hrabri treba uvjeriti ovu dvojicu da ih pošiljka očekuje na našem - Usamljeniku, na mjestu gdje se u taj tren zaplamša vatra. Vatru ćemo mi potpaliti i uokolo načićati pakete, dakako, i stupicu im napeti!

KUKAVKO

Stupicu? Tko će stupicu napeti? Ti, Zvrko? Nas dvojica?

ZVRKO

Kukavko Kukavi! Jest - nas dvojica! Mirjana, požuri Hrabrom s porukom! Hitaj!!

MIRJANIN GLAS

Žurim, Ekipa, iako mislim da bi možda bilo pametnije sve ovo ispričati prvom policajcu.

ZVRKO

O tome smo, Mirjana, već razmislili! Nije uputno, budući da bi u tom slučaju moj Odgojitelj saznao za moj bijeg iz Doma i za otimanje njegova broda. A bojim se da bismo i njegov položaj doveli u još beznadnije stanje.

MIRJANIN GLAS

Kad je tako, žurim Hrabrom! Zbogom, Ekipa! Pazite se!

Mirjanin glas postupno se gubi.

KUKAVKO

(ironizira) Pazite se...

ZVRKO

Ne budi malodušan, Kukavko Kukavi! Činimo kako smo se dogovorili! Ove kutije ubaci u te vreće, a ja ћu sakupiti šiblje da uz hridi potpalimo vatru... Samo žurno!

KUKAVKO

A tko će stupicu - tko će je napeti? I - kako?

ZVRKO

(jednostavno) Tko? Ti i on! (prema spremištu) Eto - tko!

KUKAVKO

(zaprepašteno) Ja i Odgojitelj?! Ja da ga otključam i sve mu objasnim?!

ZVRKO

Ti! Ti!! Zar ti nije jasno da mene ne smije ugledati, jer bi me povezao s nestankom svog brodića. Ti ćeš biti s njim u vezi, a ja ću ti pomagati! Samo mu nemoj spominjati moje ime.

KUKAVKO

Ali kako ćeš mi pomagati ako te ne smijem spomenuti?!

ZVRKO

U pogodnom trenutku o svemu ćemo se kriomice dogovoriti... A sad? Otvaraj vrata! Hajd!

KUKAVKO

Što? Koja?

ZVRKO

Vrata spremišta, Kukavko Kukavi!

KUKAVKO

Čime, Zvrko? Zubima?!

ZVRKO

Ključem, Kukavko! Čuo si maločas Crnog kako je spomenuo Grubom da je ključ pohranio u nekoj ponari...

KUKAVKO

Tako je, sjećam se... Evo ponare!

ZVRKO

Napipao sam! Evo ključa! A sad otključaj tu mračnu rupu, i drži na pameti: Odgojitelju o meni ni slovca!

KUKAVKO

(uvlači ključ u bravu, pa okljeva) A što ako Odgojitelj pomisli da sam ja jedan od one dvojice pa me zaskoči...?

ZVRKO

Otključavaj i ne kukaj! Vezan je! Proviri... Možda je bez svijesti?

KUKAVKO

(*odškrinuvši vrata, prepun bojazni, proviruje*) Leži... Ne miče se...

ZVRKO

(*turajući Kukavku u spremište*) Uđi! Brže! Otipaj mu bilo!

KUKAVKO

(*glas dopire iz spremišta*) Usta su mu zavezana... I uši... Evo, odmah će vam odriješiti rubac sa usta... I ruke su vam dobrano pritegnuli. Ne biste se cijelog života odriješili... Tako, tako...

Zvrk pred spremištem, neodlučan: skriti se pred Odgojiteljem ili mu priskočiti u pomoć.

ODGOJITELJ

(*dopire isprekidan glas*) Ovako je već bolje... A gdje su... gdje su... one ništarije...?

KUKAVKO

Oslonite se na mene... Ne strahujte - obojica smo u sličnoj kaši. Oslonite se, snažan sam ja...

Na vratima spremišta pojavi se Kukavko podržavajući Odgojitelja. Dohramlju do sanduka.

ODGOJITELJ

(*posjednuvši*) Već je malko bolje... Ali gdje su... ona dvojica...? (*prenuvši se*) A tko si ti, dječače? Odakle klinac ovdje na pustom otočiću?

KUKAVKO

Ja... ja... sam...

ZVRKO

(*zakriljen iza sanduka, ljutito došaptava*) Izgovori već jednom tko si! Nemoj zabrljati...

KUKAVKO

Ja sam... Ja... da... naime, tu sam kraj Usamljenika s ocem ribario; ona dvojica nitkova što su vas ovdje odvukla naredila su mom ocu nek' i mene ovdje iskrca, a oca su primorali da ih barkom preze natrag do kopna.

ODGOJITELJ

E, nije to dobro za tvog oca, a ni za tebe, dječače! A kako si ti saznao da sam ovdje zatočen?

KUKAVKO

Prema njihovu pričanju naslutio sam da su ovdje nekoga zatočili, iskao sam ključ, pronašao ga ovdje u ponari, i - otključao vas!

ODGOJITELJ

Baš ti hvala, domišljata glavice. Dječače, sve ovo postaje iz časa u čas opasnije i za tvoga oca i za nas dvojicu, razumiješ li?

KUKAVKO

Razumijem, itekako razumijem. Ali i mi imamo smišljen plan.

ODGOJITELJ

Mi...? Tko mi? Kakav plan?

KUKAVKO

(smeteno) Mislio sam kazati... to jest: nas dvojica!

Iza sanduka skriveni Zvrko očajava nad Kukavkovom neopreznošću.

Naime, one dvije lopuže, pričuo sam, očekuju, na kopnu, od svojih ortaka robu. Mi ćemo ih namamiti lažnim signalom, podmetnuti im ove pakete - i na kraju ih uvaliti u stupicu.

ODGOJITELJ

Vidi ti njega...! Lijepo te je slušati, dječače, ali ti ja s ovakvom glavom, po kojoj je onaj bradati nemilice tresnuo, ne bih bio od bogzna kolike pomoći!

KUKAVKO

Vi možete još zakratko prileći i oporavljati se. Još nije čas za vašu pripomoć... Evo, torbu će vam staviti ispod zatiljka umjesto uzglavlja da vam krv naliježe u glavu...

Kukavko odvodi Odgojitelja u spremište.

ODGOJITELJ

Hvala ti... Bilo bi jednostavnije kad bismo nekako mogli o svemu izvijestiti Službu koja brine o sigurnosti. Oni bi uspješnije djelovali nego jedan dječak i moja čvornata glava.

KUKAVKO

(ostavivši Odgojitelja u spremištu, s vrata) Ne poznajete vi našu Ekipu kad nešto naumi...

ODGOJITELJ

(glas dopire iz spremišta) Koju Ekipu...? Opet ti o nekoj Ekipi?

ZVRKO

(očajnički) Kukavko...! Ne lupetaj!

KUKAVKO

Htio sam reći: nas dvojica! Vi i ja! Pa to je prava Ekipa, zar ne? Samo vi mirno prilegnite.

ODGOJITELJ

Hoću! Ali čim počneš iznositi pakete - odmah me pozovi!

KUKAVKO

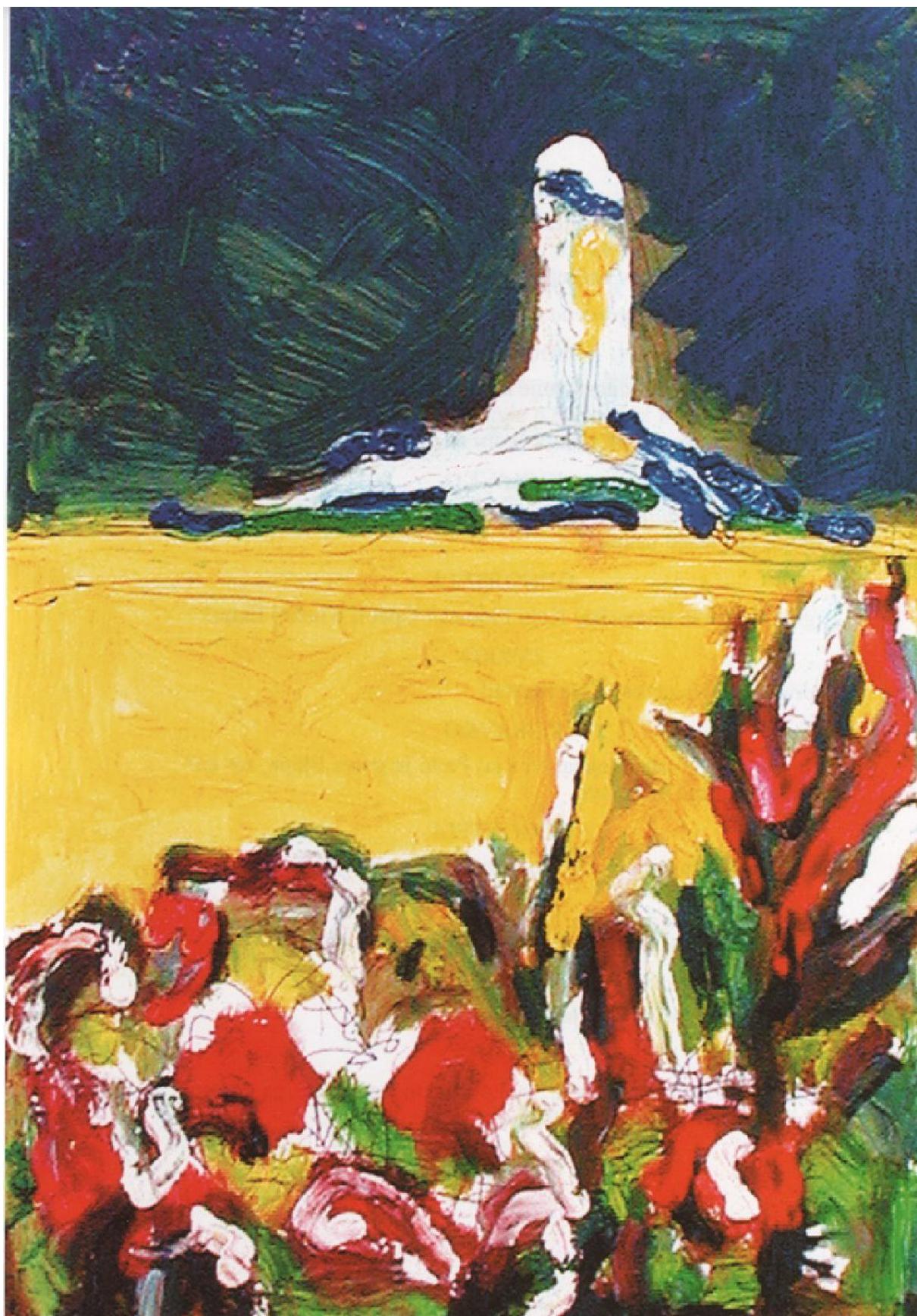
(živahno) Hoću, gospodine Odgojitelju... Na vrijeme će...

ODGOJITELJ

Kako ti pogodaš da sam ja Odgojitelj...?

KUKAVKO

(smućeno) Htio sam kazati... toliko se za mene brinete, pa... imam osjećaj... kao da me... kao da me odgajate...

ODGOJITELJ

Ti si neki čudan klinac... Sada nije vrijeme da se pobliže upoznajemo... Dakle, čim opaziš taj znak s obale, dođi me žurno pridići.

KUKAVKO

(zatvarajući vrata spremišta) Hoću! Na vrijeme će vas pozvati, gospodine Odgo...

ZVRKO

(skočivši sa sanduka brže-bolje Kukavku dlanom začepi usta)
Zamalo si sve upropastio! Zabrljao! Šeprtljo jedna!!

KUKAVKO

Umjesto da si ponosan na mene kako sam sve ovo spretno izveo, a ti?

ZVRKO

Spominješ mu Ekipu! Nazivaš ga Odgojiteljem! I činiš najveću budalaštinu: - turaš mu pod zatiljak torbu s mojim školskim knjigama! Pucam od ponosa na tebe!

KUKAVKO

(pokazuje na primopredajnik obješen Zvrku oko vrata) Nije čas za prigovaranje! Gledaj: lampica se upalila!

ZVRKO

To Ekipa poziva!

GLAS HRABROGA

(dopire glas Hrabroga s primopredajnika) Hej! Ekipa! Ovdje Hrabri i Mirjana! Čujete li nas? Prijam!

ZVRKO

(govoreći u aparat) Čujemo! Brzo kazujte!

GLAS HRABROGA

Mirjana mi je sve pojedinosti prenijela. Za desetak minuta upalit će signal.

ZVRKO

Onda požuri! Oprezno: sa zapadne strane žala!

KUKAVKO

I mudro! Vrlo su opasni i prepredeni.

GLAS HRABROGA

Nije ugodno... Ponijet će prijemnik i uključiti ga da biste mogli pratiti razvoj pregovora s dvojicom čudovišta.

MIRJANIN GLAS

A što je s Odgojiteljem? Zar je još uvijek zatočen?

KUKAVKO

To sam ja izveo. Otključao sam ga. Oporavlja se. I on će pomagati našu zamisao i neće saznati za Zvrka ni za našu krađu njegove brodice.

ZVRKO

Požuri, Hrabi! Oprezno!

GLAS HRABROGA

Hoću, Ekipo! Žurim!

MIRJANIN GLAS

(postupno se gubeći) A vi se ne izlažite odveć novim nevoljama...

ZVRKO

(užurbano) Kukavko! Vrijeme je da pridigneš Odgojitelja. Tu je iverje kojim će vatrui potpaliti. Ti ćeš iznijeti ove pakete i poredati ih okolo vatre. Zatim se hitro obojica ovdje vratite. Ja ću iza sanduka vezom prijemnika pratiti kako se na obali odvija susret Hrabrog s Grubim i Crnim. Hajd', budi Odgojitelja!

Kukavko oprezno prilazi vratima spremišta; uhvativši ključanicu, zastane. Zvrk se šćućurio nalijevo među sanducima.

KUKAVKO

Odmah! (*zastade*) Stalno, Zvrko, spominješ neku stupicu... A kakvu ču to ja i Odgojitelj pripremiti...?

ZVRKO

U sve će te Zvrkonja upućivati! Samo ni za živu glavu moje ime ne spominji pred Odgojiteljem!

ODGOJITELJ

(*glas domili iz spremišta*) Zar je već vrijeme, dječače, za našu akciju...?

KUKAVKO

(*spremno otvori vrata spremišta*) Jest! Morate se pridići. Ja ču vam pomoći...

ODGOJITELJ

(*dopire glas iz spremišta*) Pričinjalo mi se u mojoj otečenoj krvavoj glavi kao da netko priča, šapuće...?

KUKAVKO

(*uđe u spremište, podupire i izvodi Odgojitelja*) Pjevušio sam tek tako, da se osokolim... Naslonite se na moje rame... To vam se kroz san pričinjalo...

ODGOJITELJ

Kroz cijelu godinu glava mi je puna dječje buke i halabuke, pa mi se evo i ovdje u tišini pričinja kao da te drage vragolane i sada čujem.

KUKAVKO

(*pružajući Odgojitelju snop šiblja*) Razbistrit će vas svježi zrak. Ponesite ovo šiblje, a ja ču pakete iznijeti.

ODGOJITELJ

(*na izlazu špilje*) Dječače, ovo je opasno za tebe. U ovo doba tvoji vršnjaci su u krevetima.

KUKAVKO

(iznoseći nekoliko omanjih paketa) Ne drijema se meni ni mojoj
Ekipi kad je nekome potrebna naša pomoć.

ODGOJITELJ

(zastade, iznenađeno) Opet ti o nekoj "Ekipi"?!

KUKAVKO

(nevješto, opravdavajući se) Htio sam reći: Ekipi - to jest - nama
dvojici! Zar nismo mi pravcata Ekipa - i te kakva! Je l' te Odgo...

Osjetivši svoju brzopletost, Kukavko zastane u govoru.
Oslanajući se na Kukavku, obojica izidu kroz tamni otvor špilje.

ZVRKO

(skočivši sa sanduka, proviri kroz izlaz; gnjevno) Kukavko balavi!
Što sve nećeš izbaliti? Mogao si ga i do njegova broda odvući! A
lijepo smo se dogovorili: što smiješ govoriti, a što prešutjeti!
(aktivira primopredajnik) Hrabri će morati biti oprezniji, inače -
jao! Halo, Hrabri...?!

GLAS HRABROGA

Zvrko! Upravo sam svjetiljku upalio! Signal će im biti dovoljno
vidljiv!

ZVRKO

Kao da cvokoćeš...? Pribojavaš se tih nemani?

GLAS HRABROGA

(neuvjerljivo) Nije to, nego je noć prohладna... (iznenađeno)
Eno!... Ili mi se... pričinilo...?

ZVRKO

Vidio si nešto? Govori?!

GLAS HRABROGA

(sa strepnjom) Kao da iz tame... prilazi neki... da: brod mi prilazi!

ZVRKO

To su zacijelo: Crni i Grubi! Oprezno, Hrabri!

GLAS HRABROGA

Naslućujem u brodu dvije krupne spodobe! Mašu mi, čini mi se...

ZVRKO

Nesumnjivo su to ona dvojica prijestupnika! Odmahni i ti njima!

GLAS HRABROGA

Prilaze bliže... Svjetiljkom odmahuju na moj signal...

ZVRKO

Pozovi ih i ne drži se ustrašeno!

U ulaz špilje dotrči Kukavko: žurno uprti preostale pakete.

KUKAVKO

Zar je već Hrabri dočekao onu dvojicu?

ZVRKO

Jest! Vezu je uspostavio! Brže dolje uz hridi, potpalite vatru i poredajte uokrug pakete! Ne zapitkuj dalje! Trči!

KUKAVKO

(odnoseći pakete) Za tren će plamsati!

GLAS CRNOGA

Kako ti mi dvojica možemo povjerovati da si upravo ti naša očekivana veza!? A...?

GLAS HRABROGA

Po tom što će se na moj signal za koji tren upaliti vatra na Usamljeniku. Tamo su vam vaši ortaci ostavili robu. Otac me je ovdje poslao i u sve me uputio. Tamo ću vas povesti čim se vatra ukaže! Hrabri nikad ne laže...

GLAS GRUBOGA

Ja ne vidim na Usamljeniku nikakav signal...

GLAS CRNOGA

Uskoči u naš brod! Kako ono reče da ti je ime...?

GLAS HRABROGA

Hrabri! Tako me zovu.

GLAS GRUBOGA

Ako ne bude kako si rekao, zalud te tako zovu.

ZVRKO

(za sebe, oprezno) Oprezno, Hrabri! Opasne su to zvjerke...

GLAS CRNOGA

Nikakav znak na Usamljeniku ne nazirem...?

GLAS GRUBOGA

(surovo) Nismo mi ovdje, dječače, da ti prikraćujemo večer!

ZVRKO

(otrči do izlaza špilje, nervozno) Pa zašto Odgojitelj i Kukavko ne pale vatru?... Ipak!

GLAS HRABROGA

(kličući) Eno signal! Vidite li? Na hridima Usamljenika plamsa vatra!

ZVRKO

(s olakšanjem) U pravi čas...

GLAS CRNOGA

Jest! Vidim! Dosad si istinu govorio!

GLAS GRUBOGA

Pravac: vatra na Usamljeniku!

GLAS HRABROGA

A vi ste me dvojica s nevjericom odmjeravali! Što stojite ukipljeni? Pokrenite motor - i punom snagom prema signalu! Ni ja nemam strpljenja buljiti u vatru s ove udaljenosti!

GLAS CRNOGA

Vidi, vidi ti dječaka! Još nam naređuje?!

GLAS GRUBOGA

Istinu je govorio, pa mu oprštamt. Pali motor, Crni!

Kroz zvučnik primopredajnika dopire brektanje motora. Zvrk, iskopčavši aparat, nadviri se na izlaz špilje.

ZVRKO

Lijepo... Krenuli su k nama! Eno - Kukavko i Odgojitelj uz vatru stavljaju pakete... Trebali bi požuriti jer će čamac s Hrabrim, Crnim i Grubim za minutu-dvije stići do hridi. (*uživivši se, potiče*) Hitrije, Kukavko, Odgojitelju! Još hramlje, udarac mu smeta... Tako; još potpalite... (*osluhnu*) već čujem bruhanje motora. Približavaju se. Eno: Odgojitelj i Kukavko bježe prema špilji. Iz mraka kao da se primiče blijeda mrlja. To je brod s Hrabrim, dovodi onu dvojicu nitkova.

Zvrk, žureći se, uključi primopredajnik.

GLAS CRNOGA

Vatra nas je dočekala. Ali gdje je roba, dječače? Gdje?!

GLAS GRUBOGA

Pokraj vatre kao da razabirem nekakve pakete... Jest! To je pošiljka za nas! Za nas, Crni!

GLAS HRABROGA

Uvjerili ste se; nisam vam lagao! Morate me nagraditi!

GLAS GRUBOGA

I hoćemo te nagraditi! Dobit ćeš u prekrasnoj vlažnoj palači starijeg paža koji nestrpljivo očekuje društvo takvog Hrabrog, budući da mu njegova hrabrost nije bila dostatna.

Smijeh Crnog i Grubog postupno se gubi. Zvrk iskopča primopredajnik, proviri kroz izlaz špilje.

ZVRKO

Odgojitelj i Kukavko već se uspinju ka špilji. Vrijeme je da se i ja skrijem. (*hitro se ogleda*) Vrata spremišta zaboravio je zaključati! Kukavko neoprezni! (*zaokrene ključem u ključanici, pa se ukipi*) Jao...! Torba mi je unutra! Kukavko blentavi! S tvojim neoprezom ne bih daleko stigao...

Otključavši, iznese torbu, zaključa i ključ pohrani u ponaru; skoči na sanduk i štučuri se. Kroz otvor špilje dohrle Odgojitelj i Kukavko.

KUKAVKO

(*zadihan, vireći kroz otvor špilje*) Pristali su uz hrid. Iskaču na obalu!

ODGOJITELJ

Onaj krupniji prilazi vatri! S nevjericom, kao da sumnja...

KUKAVKO

Ogledava se uokolo...?

ODGOJITELJ

Poziva onog drugog... Pridižu pakete!

KUKAVKO

A Hrabri brodicu izvlači uz stijenu...

ODGOJITELJ

Koji "Hrabri"?

KUKAVKO

(*vješto se izvlači*) ... Tako sam nazvao tog dječaka jer je toliko hrabar... Krenuli su k nama!

ODGOJITELJ

(*hoteći uči u spremište, iznenadeno*) Odjednom je zaključano! A ostavili smo otključano!?

KUKAVKO

(*snalažljivo*) Zaista! Tko bi...? Da, da! Ja sam zaključao kad sam se vratio po pakete... (*povlači Odgojitelja na lijevu stranu scene, zaklanjajući ga iza prirodne stijene špilje*) Ovamo se zgurite; pred špiljom su... Kad otključaju prazno spremište, podivljat će... Čuju se koraci...

ODGOJITELJ

... I glasovi... (*poguri Kukavku*) Dolje s tim čuperkom da nas ne izda.

U špilju ulaze Crni, Grubi i Hrabri noseći kutije i sandučice.

CRNI

Ho-ho! Još jedno uspješno ribarenje. Grubi, ključ ti je u ponari... najpametnije da ulov odmah na sigurno pohranimo, a izjutra čim hajka mine, u miru ćemo sve pootvarati i podijeliti ulov...

GRUBI

A što ti je Grubi govorio? Ovakve se dvije ribetine ne love u bilo koju mrežicu! (*uzevši ključ iz ponare otključava vrata spremišta; nabusito poziva Hrabrog*) A tebe, ćemo, junačino, pridružiti tvom kompanjonu koji te unutra sa žoharima očekuje! Crni, unesi pakete! Ja ću upitati našeg zatočenika hoće li prije spavanja slatkú kavicu ili kakao!

Kroz rastvorena vrata spremišta uđe Crni natovaren paketima.

HRABRI

Što smjerate sa mnom? Tako se nismo dogovorili...?

CRNI

(zastane sred praga u otvorenim vratima spremišta) Što se uopće grozni Crni i strašni Grubi trebaju dogovarati s jednim klinjom? Što?

GRUBI

Ne trati vrijeme, Crni! Unesi! Odmah tu, iza vrata odloži dragocjen ulov... Ja ču malko mjesta načiniti za našeg Hrabrog; tu, uz ovo svezano njuškalo...

CRNI

(uđe u spremište natovaren, negodujući) Ne vidim... Tamno je kao u rogu... Posvijetli mi svjetiljkom!

GRUBI

(uzimajući svjetiljku Hrabrom, nadnese je ponad glave, preneravši se) Što je? Gdje je...? Gdje...?

CRNI

(iz spremišta) Tko, Grubi? Što si se usplahirio?

GRUBI

(zakoračivši preko praga u spremište) Nema ga! Nestao je naš zatočenik!

CRNI

(ustrašeno) Nije moguće! Posvijetli!

GRUBI

Nemoguće! Nije mogao! Nema ga!

CRNI

Kao da je izvjetrio! Ali bilo je zaključano!?

GRUBI

Jesi li bio dobro zaključao!? Ta nije postao nevidljiv?

CRNI

Zaključao! I našao sam zaključano!

GRUBI

Onda hitro van! Moramo ga ščepati!

CRNI

I to odmah! Inače bi nas mogao odati!

GRUBI

Ščepati! Hajdemo! Požurimo!

Kukavko i Odgojitelj hitro dotrče iz svog zaklona i s praga spremišta - hitro uguraju Grubog; za njim spretno lupnu vratima!

ODGOJITELJ

(uzbuđeno; upirući se u vrata) Zaključavaj! Žurno zaključavaj!

HRABRI

(spretno okrene ključ) Zaključao sam!

KUKAVKO

(teško dišući) Još jedanput! Okreni ključem!

ODGOJITELJ

Tako! Okreni! Sad je sigurno!

Iz spremišta dopiru povici zatočenih prekršitelja. Kukavko, Odgojitelj i Hrabri se udalje od vrata - promatraljući ih začas umorni i opušteni.

GLAS GRUBOGA

(dopire iz spremišta, bijesno) Tko se to usuđuje... nas...? Tko?!

GLAS CRNOGA

(protestno, uzrujano) Otvoriteeeee! Otključajteehee! Nas zatvoriti. Tko se to... usuđuje?

GLAS GRUBOGA

Nas!? Groznog Crnog i strašnog Grubog!?

ODGOJITELJ

Ekipa naša! Eto - tko se usuđuje!

HRABRI

I vaši nesuđeni zatočenici!

CRNI

(molećivo) To je pogreška! Mi moramo vani... Razumijete li?
Vani! Otključavajte!

ODGOJITELJ

Mi smo već bili unutra! Na vama je red!

GLAS GRUBOGA

Ovdje je vlažno... i mračno... Mi smo sami, samcati...

KUKAVKO

Niste sami! U društvu ste žohara!!

ODGOJITELJ

Na sigurnom ste!

KUKAVKO

Hoćete l' kavicu, il' kakao?

HRABRI

(obraća se Odgojitelju) Veseli me da ste čitavi, i - s ove strane
vrata.

ODGOJITELJ

Ali, kako si ti, dječače, saznao za cijeli tijek ove zamke? I kako si
se u pravi hip upleo?! Ne razumijem?

HRABRI

(pokazuje primopredajnik ovješen oko vrata) Kako? Evo, kako!

ODGOJITELJ

(*uporno*) To shvaćam! Ali tko posjeduje drugi dio ovog aparata?
To ne shvaćam!

KUKAVKO

(*napadno prekinuvši tok razgovora, osluhnuvši*) Poslušajte! To prispijeva patrolni čamac s pripadnicima sigurnosti! Dolaze po ovu dvojicu!

HRABRI

Hura! Sve teče po planu Ekipa!

ODGOJITELJ

Ali tko ih je pozvao? Nejasno mi je...?

HRABRI

Pozvala ih je Mirjana, članica naše klapice! Dogovorio sam se s njom: čim se ovdje na Usamljeniku upali vatrica - neka smjesta obavijesti čuvare reda!

ODGOJITELJ

(*još upornije*) Ali kako...?

KUKAVKO

(*nadvirujući se nad izlaz šiplice*) To ćemo drugom prilikom! Već pristaju uz Usamljenik! Huraaa! Sad i mi smijemo napustiti ovu vlažnu šiplicu!

HRABRI

Čuvari će se sami pobrinuti da na pravom mjestu udome ove goropadnike!

KUKAVKO

Pođimo! Hajdemo!

HRABRI

Ali s čime?

ODGOJITELJ

Sa čamcem koji sam sinoć posudio u Lučici radi potjernice za mojom vlastitom barkom!?

KUKAVKO

Čim svane, Patrola će ubrzo pronaći vašu brodicu. A sad krenimo!

HRABRI

I počiniteljima dobrano istegnuti uši!

KUKAVKO

To su i zaslužili! Krenimo! (*dovikujući s izlaza špilje*) Hej, grozni Crni i strašni Grubi! Zakon pristiže!

GLAS CRNOGA

(*mlati šakama o vrata*) Nismo se tako dogovorili! Mi hoćemo van!

GLAS GRUBOGA

Smjesta otključajteeee! Heeej! Ne ostavljajte naaas!

Kukavko, Odgojitelj i Hrabri živahno se zagrlivši, izidu iz špilje.

GLAS CRNOGA

(*plačljivo*) Mi smo pravedniiii !

GLAS GRUBOGA

Mi smo pravedniiii... I nevini...! Hoćemo vaniiii !

Kukavko se za časak povrati do sakritog Zvrka.

KUKAVKO

Zvrko! Hej! Čim se nas trojica otisnemo, ti odmah uskoči u Odgojiteljevu barku. Među stijenama je gdje smo je sinoć u žurbi navukli.

ZVRKO

Silan si, Kukavko! Tako ću postupiti, a vi što prije odveslajte!

KUKAVKO

Slušaj, Zvrko: kad s Odgojiteljevom lađicom doveslaš u Lučicu, navuci je na kopno i priveži ondje odakle smo je sinoć uzeli...

ZVRKO

(*oduševljavajući se*) I ujutro će Odgojitelj ugledati svoju brodicu na navezu odakle je sinoć započela potjernica. Neće ni slutiti da sam ja, Zvrk Zvrkonja u sve ovo bio umiješan.

Dopire sve bliže lavež pasâ, prekidan tuljenjem sirene Patrolne službe.

KUKAVKO

(*s vrata špilje, žureći*) Stižu predstavnici reda! Predaj im ključ od spremišta i odmah uskoči u barčicu! Ja odoh!

Kukavko pohiti kroz otvor špilje.

ZVRKO

(*dovikuje za Kukavkom, izvadivši ključ iz vrata spremišta*) Hoću, Kukavko! I predložit ću Ekipi da ti nadjene novo ime: Kukavko Premudri!

Otvori torbu, opušteno i pohlepno zagrize jabuku. Opazi otvorenu teku ispalu iz torbe.

... Što? Ovo ovdje nije moj rukopis...? Tko je piskarao po mojoj...? Nije moguće da...? Šašavi Kukavko moju je torbu metnuo pod njegov, Odgojiteljev zatiljak! (prinje svjetlu, uzbudeno čitajući) ... "Ako ikada živ izađem iz ove vlažne jame, ti ćeš Zvrko Zvrkavi, ispaštati krivicu! Stoga, prvo čim doveslaš u Lučicu, ne izvlači barčicu na kopno odakle ste je uzeli već je priveži uz obalu! Drugo: dužan si me sutradan čim minje opasnost od ove dvije lopuže - odvesti do Usamljenika! I treće: ne zaboravi ponijeti i ovu tvoju torbu kako bismo na ovom otočiću uz lovljenje ribe ponešto zajednički naučili; ti od mene - gramatiku, a ja od tebe - prijateljstvo! Tvoj zatočeni Odgojitelj..."

Zvrk otežano sjedne. Izvana: lavež i zavijanje sirene bliži se ulazu u špilju. Lupanje se na vratima spremišta pojačava. Dvojica policajaca utrče, ogledavajući se; Zvrk im odsutno pruži ključ.

(Izvan špilje dopre Glazbeni br. 1. "Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo")

Čim čuješ ti nečij' zov ili plač,
odmah napusti igre svoje tad;
traži li pomoć sad tuđin il' brat,
srce ti svoje plačnom trebaš dat!

Dragocjen svaki je tren,
korak il' zaveslaj brz,
požuri, hitaj kome treba pomoć!

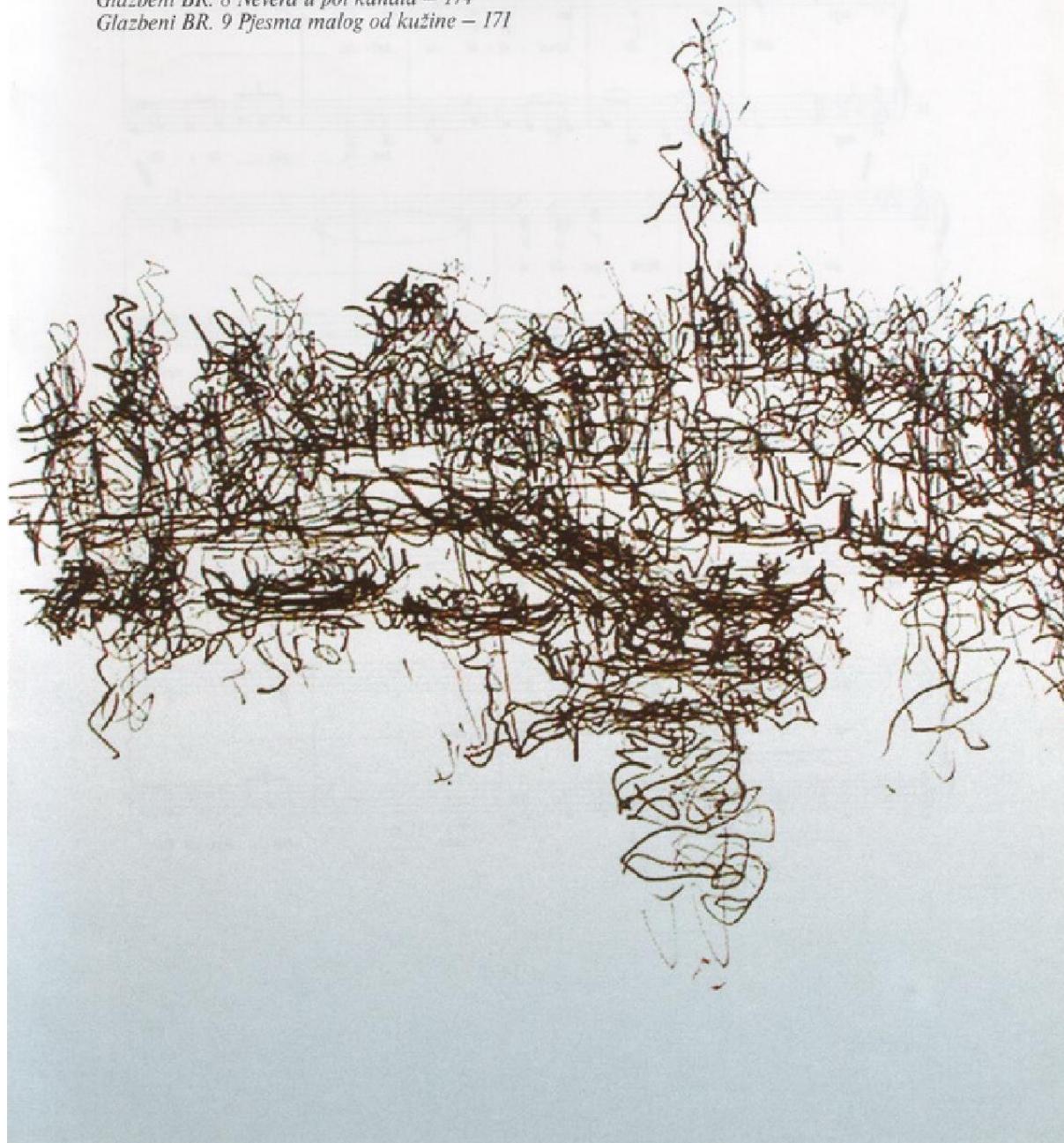
Prijatelji mi smo svakom
koga snađe zlo!

Zavjesa se spororo spušta.

SKLADBE

- Glazbeni BR. 1 Uspavanka moru – 164
Glazbeni BR. 2 Prijatelji mi smo svakom koga snade zlo – 166
Glazbeni BR. 3 Prijetnja roditeljā – 168
Glazbeni BR. 4 Meteorološki izvještaj – 170
Glazbeni BR. 5 Svjetioničareva pjesma – 172
Glazbeni BR. 6 Meteorološki izvještaj – 170
Glazbeni BR. 7 Prijatelji mi smo svakom koga snade zlo – 166
Glazbeni BR. 8 Nevera u pol kanala – 174
Glazbeni BR. 9 Pjesma malog od kužine – 171*

Uspavanka moru

Glazbeni BR. I

Andante con amarezza (♩ = 76)

Glazba i stihovi:
Ijubo Stipić Delmata

1
Gl, la - de spus - d - le su kri - la,
kri - la, — gle, — la - de,

6
ga - leb bijel pa - da u san, —
san, — gle - daj pla - vu noć -

10
gle - daj pla - vu noć ka - ko je mi - la, — sni - vaj - te
lacrimoso

14
va - li o - vu noć dok sva - ne dan.
dan, — dok — sva - ne dan. —

cantando

18 *più mosso*

Ne - ha te us pa - va ma - es - oal blag; mo;
Pos - fed - rje xru - ko - ve za - je ti noi; mo.

23 1. 2. *poco rall* *lunga*

sho - ro svia - dat la - ki san. o - el, jer - dan ce o - pet do...;
re, re; jer - dan ce o - pet do...;

FINE

Prijatelji mi smo svakom koga snađe zlo

Glazbeni BR. 2. i BR. 7.

Moderato brioso (♩=108)

Glazba i stihovi:
Ljubo Stipić Delmata

The musical score consists of three staves. The top staff is for the Bassoon (Bassoon), the middle staff is for the Guitars (Guitar 1 and Guitar 2), and the bottom staff is for the Voice (Soprano). The score is divided into four sections by measure numbers 1, 5, 9, and 13. Measure 1 starts with a dynamic *mf*. The lyrics are: "čim Da t cu - jes' sad ne - tu - i din - plac," with chords D, A7, and G. Measure 5 continues with "od sr - ce mah na - pu - sti - tje pla - gre svo - je tadi - dati," with chords G and A7. Measure 9 begins with a dynamic *Espressivo*. The lyrics are: "Dra - go - gjen sva - ki je tren, ko - rak - if za - ve - slaj brz," with chords D, Bm, D, and F#m. Measure 13 concludes the section with "po - žu - ri h - taj ko - me tre - ba po - moći," with chords A, G, A7, and E.

con amore

17

Prl - ja - te - ji mi smo sva - kom ko - ga

G D F#

20

sma - de zlot

A D D7 D F# C

1. 2.

FINE

Prijetnja roditeljâ

Glazbeni BR. 3.

Andante brioso (J=96)
(Duet: majka Hrabroga i Mirjanina majka)

Glazba i stihovi:
Ljubo Stipšić Delmata

S.
*Nel Ne - če - te
Nel Ne - če - te*

Gitar
G D G A7

*vi - še
vi - še*

*lu - ta - ti po ža - lu,
bez-bril - no se ře - tat,*

*za - da - vat nan bri - ge,
svo - jin di - ron le - tat,*

*dok u - za - lud
ne - ču bri - gat*

A7 G

tra - H - mo vas svudi

kud dl - ra - te vil

A7 D

(TRIO: majka Hrabroga, Mirjanina majka i Zvrkov otac)
con agitazione

14
S.
B.
Gitar
mf
čim ka-na-lon pad-ne
mrak,
A7
/

17
spat
spa-tl, spa-tl
Va - Ša šet - nja bit če
sva:
/

20
ku - če, a! ne
1. sam!
sam!
D
2. sam!
sam!
D
FINE

Meteorološki izvještaj

Glažbeni BR. 4. i BR. 6.

Con agitazione (♩=80)

(Solo Bas)

Glažba i stihovi:
Ijubo Stipić Delmata

mf Sva-hog tre - na ave dub-je, dub-je H - va pa - da; sklo ni se mor -

5

Misterioso

8

(za Glažbeni BR.6.)

do de - set bo - fo - rat ——— jer

11

do de - set bo - fo - rat ——— molto ritt.

FINE

Pjesma malog od kužine

Glazbeni BR. 9.

Moderato con calore (J=108)
(Solo III Duet)

Glagba i stihovi:
Ijubo Stipić Delmata

1. Sva - kl mor-nar na bro du, t - a - ko zna - de
 Če sto plo-vim ne ve rom, Če - ka - juč zo - ru
 2. Dok ux va - tri se mu čim, spre-ma-jut nji - ma /

6 G C C⁷ (Duet) F G⁷

mo - je pravo t - me, pa bl - o on na si - dru il ko -
 i dok sun-ce sl - ne, za na - yu - tit mor - na - ri mi /

11 C dm (Tutti) G⁷ 1. C C⁷

no pu, u - vik me zov - ne: "Ma - ll od ku - H ne;" pa bl - o
 vde trom, a - joi me zo - vu: "Ma - ll od ku - H ne;" i zna - dem
 vik nu: je - ll go - to - vo, "Ma - ll od ku - H ne?" za me na -

Larghetto, rubato; (Solo)

17 2. C em am C G⁷ am C

mp diminuendo A - II had se is - kr - cam na - ri - vu

23 G⁷ F C ro - dno - ga ml za - la, maj - ka ml ta - da bla - go re - kne:

(Tutti)

29 C dim G⁷ - C D.C. al Fine

St - nel - a ses - tra nt - had: "Ma - ll od ku - H ne"

FINE

Svjetioničareva pjesma

Glazbeni BR. 5.

Andante con rauca voce (J=76)
(Solo: barba Ante - svjetioničar)

Glazba i stihovi:
Ljubo Stipić Delmata

Glas

mf (1.) Na pu - či - ni kob - na je hrd, f dok la - de
(2.) Re - ka - o bl da ni - cho ziv ne bi sad

Gitaro

C F

5

tra - že svoj put; mp mo - ja svjet - lost nu - di im
st - vi - o tu; i - pak o - vaf pri - mor - skij

C am

9

vid i o - ba - gja - va sva - ki im kut.
dtr uz svje - ti - o - nik bdi - je noc svu.

dm G G F G C

call.

Moderato con lamento (♩=112)
(Barba Ante - svjetioničar i Mirjana)

Musical score for voice and piano, page 173. The score consists of four staves. The top two staves are for the voice, and the bottom two are for the piano. The vocal parts are in common time, while the piano parts are in 2/4 time. The vocal parts are in G major. The piano parts feature harmonic changes indicated by Roman numerals (I, II, III, IV) and specific chords like G7. The vocal part includes lyrics in Croatian, such as "čim nad morem pad - ne mrak", "svje - d - o - nik", "bro - do - vi - ma - da - jem - znak, dok zo - ra ne", and "stig - ne do va -". The piano part includes dynamic markings like "mf", "f", and "poco caill.". The score concludes with a "FINE" marking.

13
čim nad morem pad - ne mrak

17
svje - d - o - nik

21
bro - do - vi - ma - da - jem - znak, dok zo - ra ne

26 1. stig - ne do va - 2. poco caill.

FINE

Nevera u pol kanala

(duet Brodolomaca)

Glazbeni BR. 8.

Moderato (ad lib.)
(Solo, tenor II., gitara arpeggio)

Glazba i stihovi:
Ivobo Stipić Delmata

The musical score consists of four staves. The top staff shows the Alto part with lyrics in parentheses. The second staff shows the Soprano part. The third staff shows the guitar part with arpeggios. The bottom staff shows the Alto part again. The score includes various musical markings such as dynamics (mf, f, ff), time signatures (common time), and tempo changes (Allegro lamentoso, = 120). The lyrics are in Croatian and describe a scene of longing and distress.

1. La - ko je bi - ti mor - nar sve dok bo - na - ca gja - jl prid
2. Od sra - ma ne bi lo - vi prid por - ton svo - je va - le zbog

6 G D DUET A D G em
por - ton ka u - je. Do - dl ti, kad mo - re
stra - ja od ju - ga. ti, kad pro - ve

11 A D > A fm A > (2)
pod bu - rom vrl, t ka - da fri - skl ne - ve - rin u pol ka -
pa - da pod val, u bu - ri sva - kl brod je mal, tek Sje - d /

15 G A7 1. D A7 D 2. D
na - la na - de brod. Do - dl spasi I dok - le

18 A con brio
ff i dok - le brod pa - da: trast i trast i mu - nja ne - bom /

22 D > A A A A A
gle - va tad na nas, na na na na Tad naš je - dre - njak

Espressivo

26 G > em D - *f* *ff*
sempre *f* - *ff*
pa - da _____ sje-dnog va - la na dru - gl. _____ ni-gdli kra - ja
o - nik _____ bur-nin mo - ren gla - jl. gle; sve z bog hra - bre

30 Em 1. A⁷ G > D
ne vi - din, te - sha je not o - vak - vat Sa - mo syfe - ti.
Dru - H - ne,

2. 34 A⁷ D D.C. al Fine
ja cu se ku - cl vra - tit,

2. (za FINE) 37 A⁷ D *f* *ff*
mf ja cu se ku - cl vra - tit, sve z bog hra b - re

40 em A⁷ D *molto raff.* FINE
Dru - H - ne, ja cu se ku - cl vra - tit

Nakladnik:
Osnovna škola "Bijaći"
Kaštela-Novi

Za nakladnika:
Jadranka Šošić

Glavni urednik:
Jadranka Šošić

Lektor:
Siniša Kekez

Kompjutorski slog:
Ivo Dujam Ordulj
Aleksandra Žarković

Notografija:
Ivo Dujam Ordulj

Likovna oprema:
Ljubo Stipišić Delmata

Fotografije i kompjutorska obrada:
Boran Kranjčević

Grafička priprema:
Leona Konta-Stojkovski

Tisk:
Hercegtisak d.o.o. Split

Naklada:
600 primjeraka

Lipnja, 2002. godine

Kazalo:

Neki napuci autora (Ljubo Stipišić Delmata)	2
Riječ urednice (Jadranka Šošić)	3
ZLA HRID	5
POSLIJE SVJETLA	49
POVRATAK	103
SKLADBE	163

Dramska trilogija Ljube Stipišića Delmate o djetinjstvu i odrastanju, pisana za mlađi i najmladi uzrast, nudi nam dogodovštine grupe djece koja uz more spoznavaju svijet oko sebe i u njemu se određuju prema svemu što ih okružuje, prema roditeljima i odraslima, prepoznavanju dobra i zla. Scena uz more već je sama po sebi prebogata signalima jednog slikovitog podneblja, tu su more, lučica, otočić i lanterna kao nezaobilazni čvrsti detalji jednog osobitog, atraktivnog ugodaja, a kad djeca u sve to urone svoje godine, nevinost zapažanja i akcije, probuja život i ispunji se svjetlošću djetinjstva, ljepotom zavičajnosti i prisnoćom prijateljstva.

Tri priče "Zla hrid", "Poslije svjetla" i "Povratak" zorne su sličice iz života djece na moru, protkane glazbenim brojevima i obojane svjetlim dječjim glasovima opasnih oluja, kojima se moraš suprotstaviti makar i po cijenu života. Povezuje ih ista Ekipa (klapa) djece, koja se uvijek nadu u prilici da nekoga spašavaju - svjetioničara, brodolomce, sebe same pa i sam svjetionik koji je ne samo pomoći brodovima koji tu prolaze već i metafora voditelja kroz život i pokazatelja pravog puta te one nepatvorene iskrene i lijepo svjetlosti u nama.

Radnje su dinamične, a rečenice kratke, živahne, izgovarane najčešće u dahu, kako i priliči uzbudljivom dječjem životu, sklonom pustolovinama, težnjom za dokazivanjem i potrebom da se pomogne ugroženima, čak i spremnošću da se pobegne na pusti otok ili pak svlada opasne lupeže pa i samo uzavrelo more kao elementarnu snagu. Rečenice ne samo da kipte i imaju mладенаčko vrenje već su i zorne, "imaju oči" i pokazuju što se dogada u uzbudljivom klovitlaku izvan scene (kao da je riječ o radio-dramama, u kojima sve treba "vidjeti" kroz rečenice).

Ekipa djece je iznijansirana već i samim imenima (Hrabri, Mirjana, Zvrko, Kukavko), koja ocrtavaju njihove osnovne karakterne osobine, a svaki je od njih simpatičan na neki svoj pomalo i otkačeni način, ali svakako pun neuništivog dječjeg vitalizma. U radnjima je postignuta napetost i neposrednost, a osobito je afirmirana ideja prijateljstva, o kojoj najizravnije govore songovi, provedeni kroz sve tri drame.

Sva tri igrokaza usmjerena su na izvedbu djeci u školama kao primjerjen kulturni i odgojni sadržaj. Sve u svemu, Stipišćeva trilogija odaje autora koji na pravi način vidi i (pre)pozna dječji svijet, a to uistinu ne bi mogao netko tko ne razumije i ne poštuje djecu i njihovu, ničim sputanu, radoznalost.

ISBN 953-96976-1-1